

Reg. No. 22.

કર્ણાટક પદ્મભાષિની.

અદામની રચનાવા.

રજીસ્ટર.

દ્રવે શી વશાદર લેખક.

No 38 Mint Street - MADRAS

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૦૭૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ડાઉન્ટર ૫૬૫૦૬૧

વિષય ન-૧૪૨૩૨

ગુજરાતી.
કર્ણાટક

પદ્મોદિની.

યાને
મદ્રાસની સ્વભાષા.

૨મી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
દેવે શીવશંકર જોભાઈ.

શાહુકાર પેઠ-મદ્રાસ.

સુધારા વધારા સાથે ત્રીજી આવૃત્તિ.

સને ૧૯૨૨. પ્રત ૧૦૦૦. સંવત ૧૯૭૪.

સર્વ હક કર્તાને સ્વાધીન.

અમદાવાદ—રીઝીરોડના પુલ નીચે આવેલા શ્રી જૈન
વિદ્યાવિજય ટ્રસ્ટમાં શા. પોપટલાલ અમથાલાઈએ છાપી

કિંમત રૂ. ૧-૦-૦.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાતી કૌપીરાઈર-સંગ્રહ
૧૦૦૭૭

આ પુસ્તક કાયદા પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવ્યું છે.

પ્રસ્તવના

હાલના વખતમાં રેલગાડીના પ્રયોગ સાધનથી હિંદુસ્તાનના દરેક વિભાગમાં સેહેલાઈથી મુસાફરી થઈ શકે છે, ને વેહેપાર રેલગાર માટે દેશમાંથી બીજા દેશમાં જઈ શકાય છે, દક્ષિણ હિંદુસ્તાનના મુખ્ય શહેર મદ્રાસમાં અમારા ગત લાઇઓ ગુર્જર (ગુજરાતના વતનિયો) પંચદ્રાવીડે ૯૦૦૦૦ આજ ખેડવાળા એવા હિપનામથી ઓળખાય છે, તેઓ રેલવે સાધન થયા અગાઉ મુમ્બઈ ૩-૪ સદીઓથી ગુર્જર ભુમિ (ગુજરાત) થી પંચરસ્તે આવે જવર કરતા; તેઓમાંથી કેટલાક પોતાના વતનથી છુટા પડ્યા વરસથી દક્ષિણના વતનીઓ થઈ રહ્યા; ને તેઓ ચાલુ સમયમાં તંજાવરના ખેડવાળા એવા નામથી ઓળખાય છે, તેમની વસ્તીનો વિસ્તાર વધી તંજાવર, તિરૂચનાપલ્લી, તિરૂનલવેલી અને મદ્રાસમાં જાયુકની થઈ રહી છે. તેઓ હાલમાં ગુર્જર ભાષા બોલે છે પણ તેમના ખેડવામાં સેહેજ ફરકાર થઈ ગયો છે, તેઓ ઘણે ભાગે જવાહીરનો વેહેપાર પ્રથમથી તે આજની સુધી સારી રીતે કર્યા જાય છે; ને તેમાં તેઓએ સારી પ્રખ્યાતિ મેળવી છે.

રેલવે સાધન થયા પછી ગુર્જર ખેડવાં મુખ્યત્વે કરી ખેડવાળા અને વાણીઓની વસ્તીમાં વેહેપાર માટે વૃદ્ધિ થતી આવી જેનો હાલ ખેડી સંખ્યામાં જોવા મળે છે.

તેઓએ મદ્રાસમાં વેહેપારની અંદર અગ્ર લાગ લીધો છે, જેથી તેમની કિર્તિ વધી સાહુકાર એવે નામે પ્રખ્યાત થયા છે. કોઈ ઉપર આધાર રાખ્યા વિના ધૈય અને ખંત રાખી તેઓ આગળ વધ્યા છે, માટે તેમને ધન્યવાદ ઘટે છે.

અમારા ત્રીસ વરસના અનુભવથી એમ કહેવું વ્યાજબી માણુશે કે અહીં વેહેપાર અને ઉદ્યમનો જેમ જેમ વધારો થતો જાય છે તેમ તેમ ગુજર વાસીઓની અવરજવરની સંખ્યામાં વધારો થતો જાય છે. કેટલાક નવા આવતા માણસોને આ દેશના લોક સાથે પ્રસંગ પડવા છતાં પણ અહીંની ભાષાઓની ખબર ન પડવાથી અને તે શીખવા સાર કોઈ પુસ્તક કે અનુકુળ સાધન ન હોવાથી ભારે ગુચવણી પડે છે.

વળી દક્ષિણમાં પુરાતન અને પ્રસિદ્ધ દેવાલય ધણું હોવાથી અને શેતુબંધ રામેશ્વર અને વંદેશ્વર બાલાજી વિગેરેની યાત્રા કરવા પરદેશના લોક પ્રસંગોપાત દક્ષિણમાં આવ જ કરે છે, તેઓને અહીંની ભાષા માલુમ ન હોવાથી પોતાને ખપની વસ્તુ મેળવવા જતાં વાત કરવામાં ધણી મુશ્કેલી પડે છે.

આ સર્વ ખીના ધ્યાનમાં લેતાં અહીં વિશેષ કરીને જે તેનુગ અને તમિળૂ ભાષા બોલાય છે, તેનો ગુજરાતીમાં તરજુમો થવાની ધણી જરૂર જણાય છે; જેથી અમારી મતિ પ્રમાણે ગુજરાતી અક્ષરોથી ગુજરાતી, તેનુગ અને તમિળના શબ્દો તથા વાક્યોનું આ લઘુ પુસ્તક બનાવ્યું છે. પરભાષાની તથા વ્યાકરણ વિગેરેની પરિપૂર્ણ માહેતી ન હોવાથી તથા પરભાષા જાણનારની સહાયતા લીધેલી હોવાથી ભૂલ થવા સંભવ છે. જેથી સુઝ વાંચકોને આ

પુસ્તકમાં થયેલી ભૂલ માટે દરગુજર કરી સુધારી વાંચવા અને તે ભૂલ જણાવવાને અમારી નમ્ર વિનંતિ છે.

આ પુસ્તક ખનાવવામાં અમારા સ્નેહી નડીઆદના વતની તરવાડી :—અ.ળકૃષ્ણ વી. ઉમિયાશંકર.

જેઓ દેશી ભાષામાં તેનુચ અને ઈંગ્લેઝ મેટ્રિકલેશનની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે, તેમણે પૂર્ણ ખંત રાખી સર્વ પ્રકારે અમોને મદદ કરી છે; તે માટે આ સ્થળે તેમનો ઉપકાર માનીયે છીએ.
લી. કર્તા.

સૂચના.

શુભ વાચકો ?

આ ચોપડી વાંચવાથી જેઓ તેનુચ અને તમિળ ભાષાઓ ખીલકુલ જાણતા નથી તેઓ તે ભાષાઓમાં સુલભથી વાત કરી શકશે. તેનુચ ભાષાને તેલુગુ, તિલ્લંગ અને તૈલંગ અને તમિળ ભાષાને આરવુ અથવા તમિલ એવા નામથી જાણખાય છે. તપાસ કરતાં એમ જણાય છે કે તેનુચ ભાષા ઘણાં વર્ષ પહેલાં નિઝમ હૈદરાબાદ પાસે તૈલંગાના એવા નામનું ગામ છે ત્યાંના એક પંડિતની કરેલી ભાષા હોય તેમ સમજાય છે. અને તમિળ ભાષા મહાત્મા અગસ્ત ઋષિની કરેલી કેહેવાય છે. તેનુચ ભાષામાં સંસ્કૃતના કરતાં દરકતો વધારે હોવાથી તેઓના લગતા ખરાખર ઉચ્ચારો કરવામાં ગુજરાતી અક્ષરો નથી, અને એજ પ્રમાણે તમિળ ભાષામાં સંસ્કૃતના કરતાં થોડા અક્ષરો હોવાથી તે ભા-

પામાં યથાર્થ શબ્દો થતા નથી. આ ચોપડીની અંદર ગુજરાતી શબ્દોને વેહેપાર, ધત્યાદી જુદા જુદા વિષયોના મથાળા નીચે વેહેંચી નાખવામાં આવ્યા છે, જેથી અમુક શબ્દ જે વિષયનો હોય તે વિષયના મથાળા નીચે જોવાથી તેનો અર્થ ખન્ને ભાષાઓમાં માલુમ પડશે. વળી દરેક મથાળા નીચેના શબ્દોના ઉપયોગના લગતા વાક્યો પણ તેઓની નીચેજ આપવામાં આવ્યા છે એટલે તે શબ્દોને વાક્યોમાં કેવી રીતે વાપરવા તે પણ સમજી શકાશે. આ સર્વ વિષયોના પેહેલાં થોડાક સામાન્ય શબ્દો અને તેને અનુસરી તેની નીચે જે શબ્દોના વાક્યો અને લાંબાં વાક્યો સુકવામાં આવ્યા છે. કારણ કે તેઓમાંના શબ્દોના અર્થો માલુમ પડવાથી પાછળના વિષયોમાંના વાક્યોમાં તે શબ્દો આવ્યા હશે તો તેઓનો અર્થ જલદી સમજી શકાશે. વળી છેવટના ભાગમાં થોડી પાકડૂપી વાર્તાઓ પણ લખવામાં આવી છે તેમાં પ્રથમ ગુજરાતી, તેનું અને તમિળમાં અનુક્રમે તરજુમો કરેલો છે.

ગુજરાતી શબ્દોના સમર્થવાળા તેનું અને તમિળ શબ્દોને જોવા છે ખરા પણ તે ભાષાઓ પરભાષા હોવાથી કોઈ રચને ભૂલ પણ થઈ હશે તો તે ઉપર વાંચકોએ ધ્યાન આપ્યા વિના સુધારીને વાંચશો. આ પુસ્તકમાંના શબ્દોના અર્થો વિશેષ કરી વ્યાકરણ પ્રમાણે રાખેલા છે પરંતુ કેટલાક શબ્દો એવા પણ છે કે તેઓને વ્યાકરણ પદ્ધતિથી વાપરવામાં આવે તો કોઈ પણ સાધારણ માણસ સમજી શકે નહિ માટે જરૂરની જગ્યાઓ પર વ્યાકરણને કારે મૂકી આગ્ય શબ્દો પણ વાપર્યા છે. વળી એમ પણ અને છે કે ખન્ને ભાષાઓ લગભગ

સમ વસ્તીઓમાં જોડાવેલ વપરાવાથી મિશ્રીત થઇ ગઇ છે જેનું પરિણામ એવું આવે છે કે તેનુગાનો શબ્દ તમિળમાં અને તમિળનો શબ્દ તેનુગામાં વગર ફેરફારે વપરાય છે. ઉત્તર હિંદુસ્તાનમાં ભાષાઓના ધણાખરા શબ્દો નાના બાળકને પણ માલુમ હોય છે પરંતુ અત્રે પોતાની સ્વભાષાના શબ્દો અનુભવી વદ્ધને કેટલાક માલુમ હોતા નથી. ને કદાચ એવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવો હોય તે વખતે ગમે તેમ અણસારા કરી અથવા એક શબ્દને બદલે સાત આઠ શબ્દો વાપરીને સમજાવી લે છે. એટલે ગુજરાતી શબ્દોને માટે તેઓના લગતા એથી કેટલાક મળવા મુશ્કેલ છે.

વળી જે વાક્યો અત્રે લખવામાં આવ્યાં છે તેઓના સમ-અર્થ વાળાં વાક્યો તેઓની જોડે આપેલાં છે તેમાં પ્રથમ તેનુગુ અને તેની નીચે તમિળમ્ છે તેમાં એમ જણાશે કે ત્રણ વાક્યોના અર્થ એકજ હશે પરંતુ તેઓની અંદરના છુટક શબ્દોના અર્થો કમ પ્રમાણે કોઈ સ્થળે મળતા આવશે નહિ. કારણ કે તે ભાષાઓની અંદર તેવાં વાક્યોની રચનાનો રિવાજ છે.

આ બાબત પણ પ્શ્યાનમાં રાખવાની છે કે વાક્યમાં અથવા બીજા કોઈ ઠેકાણે ફક્ત તેનુગા શબ્દને અતે અકાર અથવા અકાર હોય તો ત્યાં છેક હ્રસ્વ અકાર નહિં તેમ દીર્ઘ આકાર પણ નહિં પણ સહેજ અર્ધો આકાર બોલવો. જેમકે ઉપર=મીઠા એવું લખેલું છે ત્યાં અસલ વ્યાકરણ પદ્ધતિથી લખતાં મીઠ એવી રીતે લખાય છે પણ તે ઇચ્છાર કરતાં અર્ધ આકાર ઉમેરવાથી મીઠા બોલાય છે. તેનુગુ શબ્દોને અતે હ, બહુ પ્રત્યય બહુવચન બતાવે છે, અને એકવચનને બહુવચન કરવું હોય તો હુપ્રત્યય શબ્દને અતે જોડવો, તેમજ તમિળમ્! ગળ શબ્દ અતે હોય તો બહુ-

વચન સમજવું. આ રીતે બતાવેલા બહુ વચનનો રીવાજ વિશેષ સાહે છે. અરજી સ્થળે લાગુ પડતો પણ નથી.

એટલું માત્ર રાખવાનું છે કે આ પુસ્તકનો અભ્યાસ કરવાથી તેનું અને તમિળ ભાષાઓનું જ્ઞાન પરિપૂર્ણ બળે છે એમ માનવું નહિં પણ હજી આ ઉપરાંત વિશેષ સંપૂર્ણ જ્ઞાન માટે બાણવાનું જરૂર છે, આ પુસ્તકમાં ફક્ત સાદા અને સહેલા શબ્દોનું વિવેચન કરવામાં આવ્યું છે, જેથી વેહેવારીક બાબતોમાં વપરાતા શબ્દોની અડચણ દૂર થાય છે.

બીજી આવૃત્તિની સૂચના.

પ્રથમ આવૃત્તિના આરંભમાં નામ સર્વ નામના શબ્દો અને પાઞ્ચથી વિશેષણ અને અન્ય તથા ક્રિયાપદનાં શબ્દો એમ સાધારણ શબ્દોને જુદા જુદા ત્રણ ભાગ પાડીને લખવામાં આવેલા છે, પરંતુ દરેક શબ્દ સાધારણ હાજોલા અને વ્યાકરણની પદ્ધતિથી બીન માહુતગારને શબ્દનો અર્થ સોધવા માટે ત્રણે ભાગ તપાસી જવાનો પ્રયત્ન કરવો પડે છે; અને સહેલાઈથી જટ અર્થ સોધી કઢાતો નથી; તેથી તે ત્રણે ભાગ આ બીજી આવૃત્તિમાં સુધારો વધારો કરી અકારાદિક અક્ષરોથી ગોઠવી એકત્ર કરી દેવામાં આવ્યા છે, જેથી સામાન્ય શબ્દોના અર્થ એકજ ભાગમાં સહેલાઈથી માલુમ પડશે.

વળી પ્રથમ આવૃત્તિમાં તેનું અને તમિળ ભાષાઓના શબ્દો તથા વાક્યોમાં હ્રસ્વ એ અને દીર્ઘ એ હોવાથી ઉચ્ચારમાં અને અર્થમાં ફેરફાર થતો હોવાથી અગાઉ તે આવૃત્તિમાં દીર્ઘ એ

માટે કૃત્રમ ચિન્હ લખાણમાં દાખલ કરેલું, પરંતુ તે ચિન્હનો ઉપયોગ પરભાષાના ઉચ્ચાર સાથે દીર્ઘ એ મેળવી બોલવામાં ગુજરાતી વાંચકોને બરાબર થઇ શકતો નથી. શબ્દનો અર્થ શુદ્ધ ઉચ્ચાર સાથે થવાના હેતુથી જે ચિન્હ દાખલ કરેલું તે હેતુ હાલ સુધીમાં સચવાયો નથી અને ઉલટી ઉચ્ચારમાં ગેર સમ-જુતી થતી હોય એમ અમોને સમજાયાથી તે ચિન્હ આ બીજી આવૃત્તિમાં તદ્દન કઢાડી નાંખ્યું છે. અને જરૂરના ફેરફાર થતા શબ્દોમાં ન્યાં અર્થનો અનર્થ ધણો થતો જણાય છે ત્યાં ચિન્હ મુકા નીચે ટીકા કરેલી છે.

લી૦ કર્તા.

ત્રીજી આવૃત્તિની મુચના.

આ પુસ્તકનો ગુજરાતી ભાષા જાણનારા ઘણા ભાષાઓએ ઉપયોગ કરેલો હોવાથી આ ત્રીજી આવૃત્તિ સુધારા વધારા સાથે કાઢેલી છે તે સુધારી વાંચવા વિનંતિ છે.

કર્તા.

ક્રિયાપદના શબ્દોની સમજણ.

આ ચોપડીમાં ક્રિયાપદના શબ્દો પ્રથમમાંજ અકારાદિક અક્ષરો સાથે મેળવવામાં આવેલા છે, ને તેનો ઉપયોગ ત્રણકાળમાં એકવચન અને બહુવચનમાં કેવી રીતે બોલાય છે; તે વિષે ખુલાસાથી સમજવા માટે ક્રિયાપદમાંનો એક શબ્દ જોમકે અડવું એમ લખેલું છે; તેને ત્રણકાળમાં વાપરવાની રીત નીચે લખેલી વિમલ પ્રમાણે સમજવી. અને સર્વ ક્રિયાપદના શબ્દો એવીજ રીતે વાપરવાથી ત્રણકાળમાં જુદી જુદી રીતે છુટા પાડી શકાય છે.

ગુજરાત	તેનુચ	તમિળ
અડવું	... તાકુટા	... તોડુગિરદુ
અડ	... તાકુ	... તોડુ
અડાય	... તાકવચ્ચુનુ	... તોડલામ
અડવાદયો	... તાક નિવ્વંડિ	... તોડવિડુ
અડી શકીશ	... તાક ગલવુ	... તોડકુડમ

વર્તમાનકાળ એકવચન.

હું અડું	... નેનુ તાકુ ચુન્નાનુ	... નાન તોડુ ગિરેન
તું અડુ છું	... નીનુ તાકુ ચુન્નાવુ	... ની તોડુ ગિરાય
તે અડે છે	... વાડુ તાકુ ચુન્નાડુ	... અવન તોડુ ગિરાન
તેણી અડે છે	... અંપે તાકુ ચુન્નદિ	... અવળ તોડુ ગિરાળ
તે અડે છે	... અદિ તાકુ ચુન્નદિ	... અદુ તોડુ ગિરદુ

વર્તમાનકાળ બહુવચન.

અમો અડીયે છીએ...	મેમુ તાકુ ચુન્નામુ	... નામ તોડુ ગિરામ
તમા અડો છો	... મીરુ તાકુ ચુન્નાદુ	... નીમળ તોડુ ગિરર

તેઓ: અડે છે { ...વારે તાકુ ચુનારૂં...અવરગળ તોડુ ગિરાગળ
...અવિ તાકુ ચુનાવિ...અરેગળ તોડુ ગિરૂં

જૂતકાળ એકવચન.

હું અડયો	...નેનુ તાકિતિનિ	...નાન તોદેન
તું અડયો	...નીવુ તાકિતિવિ	...ની તોદાય
તે અડયો	...વાડુ તાકિનાડુ	...અવન તોદાન
તેણી અડી	...આપે તાકિનદિ	...અવળ તોદાળ
તે અડી	...અદિ તાકિનાદિ	...અદુ તોદદુ

જૂતકાળ બહુવચન.

અમે અડયા	...મૈમુ તાકિતિમિ	...નાંગળ તોદોમ
તમે અડયા	...મીરૂ તાકિતિરિ	...નીંગળ તોદિરૂમળ
તેઓ અડયા	...વારૂ તાકિનારૂ	...અવરગળ તોદારૂમળ
તેઓ અડયાં	...અવિ તાકિનવિ	...અરેમળ તોદેન

અવિચ્છેડાળ એકવચન.

હું અડીશ	...નેનુ તાકેદનુ	...નાન તોડુવેન
તું અડીશ	...નીવુ તાકેદવુ	...ની તોડુવાય
તે અડશે	...વાડુ તાકેદડુ	...અવન તોડુવાન
તેણી અડશે	...આપે તાકુનુ	...અવળ તોડુવાળ
તે અડશે	...અદિ તાકુનુ	...અદુ તોડુમ

૧ નર તથા નારીજાતીને માટે વપરાય છે.

૨ ફક્ત નાન્યંતર જાતીને માટે વપરાય છે.

(૧૨)

લક્ષવિધ્યાકાળ બહુવચન

અમો અડીશું	...મેમુ તાકેદમુ	...નાંગળ તોડવોમ
તમો અડશે	...મીર તાકેદર	...નીંગળ તોડુવિરગળ
તેઓ અડશે	...વાર તાકેદર ૧ ...અવિતાકુનુ ૨	... અવરગળતોડુવારગળ ... અવૈગળ તોડુમ

વિભક્તિ પ્રત્યય લગાડવાનો કોઠો.

નામ સર્વનામ ઇત્યાદિ શબ્દોને વાક્યોમાં ગોઠવવા સાથે વિભક્તિ પ્રત્યય કેવી રીતે લગાડવો તે આ નીચેના ક્રોડથી સમજવામાં આવશે.

	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
ગુજરાતી.	૦	ને	એ.	તે, માટે, સાથે	થી. થકી	તો, ની, નું ના.	માં.
તેનુથ	કે.વુ, મુનુ,	નીચેતા, તોડા	કોરકે, કે	વલના, કેટે, પટ્ટી.	કી, કું, થોક્કા, લો.	અંદુના.	
તમિળ	૦	એ	આલ, ઓ, કુ, ઉડમ	આલ, પો-રું	ઇરંદુ, કાટિલુમ.	કુ. ઉડય.	ઇલ

ઉદાહરણ.

ગુજરાતી.

એકવચન.

બહુવચન.

૧	છોકરો	છોકરા
૨	છોકરાને	છોકરાને છોકરાઓને
૩	છોકરાએ	છોકરાએ, છોકરાઓએ
૪	છોકરા, માટે-સાર	છોકરાને. છોકરાઓને-માટે-સાર
૫	છોકરાથી-થકી	છોકરાથી-છોકરાઓથી-થકી.
૬	છોકરાને-ની-નું-ના	છોકરાનો-છોકરાઓનો-ની-નું-ના.
૭	છોકરામાં	છોકરામાં-છોકરાઓમાં

તેનુગુ.

એકવચન.

બહુવચન.

૧	પિલ્લવાડું	પિલ્લવાન્દુ
૨	પિલ્લવાની-ની	પિલ્લવાન્દુનું
૩	પિલ્લવાની ચેતા-તોડા-તોચે	પિલ્લવાન્દુ ચેતા-તોડા-તો-ચે
૪	પિલ્લવાની કોરકુ-કૈ	પિલ્લવાન્દુ કોરકુ-કૈ
૫	પિલ્લવાની વલના-કટે-પટ્ટી	પિલ્લવાન્દુ વલના-કટે પટ્ટી
૬	પિલ્લવાનીકી-ગોઝા-લો	પિલ્લવાન્દુ-ગોઝા-લો
૭	પિલ્લવાની ચંદુ-ના	પિલ્લવાન્દુ ચંદુ-ના

(૧૪)

તમિળ.

એકવચન	બહુવચન.
૧ પૈયન	પશંગળ
૨ પૈયને	પશંગળે
૩ પૈયન ઓડુ-ઉડન	પશંગળ ઓડુ-ઉડન
૪ પૈયનુપાલ	પશંગળેપાલ
૫ પૈયનાલ-કાટીલુમ	પશંગળાલ-કાટીલુમ
૬ પૈયનકુ-ઉડય	પશંગળુકુ-ઉડય
૭ પૈયનીરૂ	પશંગળીરૂ

અનુક્રમણિકા.

નામ, સર્વ નામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ અને અવ્યયના સામાન્ય શબ્દો. ૧	
એ શબ્દોના વાક્યો ૬૩	
સાંખ્યા વાક્યો ૬૬	
વેહેપાર તથા કાયદામાં વપરાતા શબ્દો ૮૩	
મુસાફરીના શબ્દો ૯૮	
ધરના સામાનને લગતા શબ્દો ૧૦૬	
શરીરના અવયવો... .. ૧૧૬	
નિશાળને ક્ષેત્રના શબ્દો... .. ૧૨૧	
અક્ષર અને ખોરાકની વસ્તુઓ ૧૦૫	
ઝાડ, ફળ, ફૂલ અને વનસ્પતી ૧૩૨	
પશુ, પક્ષી તથા જીવજંતો... .. ૧૪૩	
સગપણના શબ્દો ૧૪૯	
પોશાક અને હુમડાં ૧૫૪	
ધરેણું અને જવાહીર ૧૫૭	
ધાતુ અને હથીઆર ૧૬૨	
દરદો ૧૬૬	
ગાંધીની ચીજો અને ઔષધિઓ ૧૭૭	

તોલ અને માપના શબ્દો	૧૮૪
વખત, વાર અને માસના શબ્દો	૧૮૭
સંખ્યા	૧૯૧
તમને કાણે પેદા કર્યાની વાર્તા	૧૯૩
પોપટનાં બે બચ્ચાંની વાત	૧૯૬
કબૂતર અને કીડીની વાત	૧૯૮
વડનું ઝાડની વાર્તા	૨૦૧
ડોસો અને તેના દીકરાઓની વાત	૨૦૪
આપનો દીકરા ઉપર કાગળ	૨૦૭
દીકરાનો આપ ઉપર કાગળ	૨૧૦

અક્ષરો.

તેનુશુ અને તમિળ ભાષાના મૂળાક્ષરો અને ખારાખડી શુજરાતી ભાષાના અક્ષરોથી તદ્દન જુદાજ પ્રકારના છે, તેથી તે અક્ષરો યોગખવા સારૂ નીચે તેનુશુ અને તમિળ ભાષાના અક્ષરો સ્વર વ્યંજન અને ખારાખડીમાં અસલ સ્વરૂપમાં લખ્યાછે, ને તે અક્ષરોની નીચે શુજરાતી અક્ષરો લખ્યાછે, તે જોયાથી શુજરાતી અક્ષરનો તેનુશુ અને તમિળ ભાષાના અક્ષરો યોગખારો.

તેનુશુ મૂળાક્ષરો.

સ્વર.

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఊ య య య య
અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ ઊ ય ય ય ય

ఎ ఏ ఐ ఓ ఓ ఊ అం అః
એ એ ఐ ઓ ઓ ઐ અં અઃ
ఉస్వ దీર્ఘ ఉస్వ దీર્ఘ

అంశం.

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ

డ ఢ ణ త థ ద ధ న ప ఫ బ భ
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ

మ య ర ల వ శ ష స హ ల క్ష
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ట ఠ

అక్షరాలు.

క కా కి కీ కు కూ కె కే కై
క కా కి కీ కు కూ కె కే కై
ఉస్వ దీర్ఘ

కొ క్షొ కౌ కం కః
కొ క్షొ కౌ కం కః
ఉస్వ దీర్ఘ

అంకం.

౦ ౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮ ౯ ౧౦
౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮ ౯ ౧౦

தமிழ் மூலக் கரு.

சுரு.

அ ஆ இ ஈ உ ஊ எ வ
அ அா ஃ ஃ ஓ ஓ அை அை
ஓசு வ ஓசு

ஐ ஒ ஓ ஓ ஓ ஓ
ஐ ஐ ஐ ஐ :
ஓசு வ ஓசு

வ்யாச.

க க் ச ஞ ங ட ண த
க க் ச ந் ஞ ட டு த

ந ன ப ம ய ர ற ல ள
ந ந் ப ம ய ர ர் ட டு

வ வ் ஸ ஹ ழ
வ வ் ஸ ட டு

பாடியி.

க கா கி கீ கு கூ கே கே
க கி கி கி க் க் கே கே
கூ கி

கை கொ கோ கௌ க்
கை கொ கோ கை க்
கூ கி

அட்டி.

க உ ட ச டு கா எ அ கூ ய
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

The Model Press, attan Bazaar Row, Madras.

કર્ણાટક પદ્મોદિની.

યાને

મદ્રાસની સ્વભાષા.

નામ, સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ અને અવ્યયના
સામાન્ય શબ્દો.

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળ્

અકસ્માત

... આપત્ત

... પડીલ

અકળામણ

... વીથુક્ક

... તુંદરવુ

અકડ

... ખીરુરમ્

... નેરાય

અક્ષ

... શુદ્ધી

... અરવુ

અક્ષુ

... ઓક્ષોક્ષી

... ઓવોન્કુ

અગણિત

... અપરીમીતમ્

... અધીકમાલ્

અગર

... લેકા

... અક્ષામલ્

અગવડ

... અસંદર્ભમ્

... સમયભેદમ્

અગાઉ

... મુંદુગા

... મીનૈ, મીનાલ

સુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

અનિવારસ	... એકાદશી	... એકાદશી
અગ્નિ	... નિપ્પુ	... નેરપુ
અગ્ર	... મોના	... મુનૈ
અધાટિત	... તગનિ	... તકાદ
અંકઅશિત	... લેખખા	... કથુક્કુ
અંકવવુ	... અંકીયુટા	... મદીતન
અંમળળ	... આંટીમલસુ	... શરીરમળમ
અંજરેજ	... ઇંગ્લીશુવાબ્લુ	... વલ્લૈગારન
અચકવું	... વેનુકતીયુટા	... પીનવાંગદલ્
અચરત	... આશ્ચર્યમુ	... વિનોદમ
અચૂક	... અવશ્યમુમા	... કટ્ટાયમ
અચેતન	... અચેતનમુ	... મૈકમ
અકરત	... અરકુ	... અરમૈ
અન્નઅયેશ	... ઉપયોગમુ	... ઉપયોગમ
અન્નવણું	... વેલ્તુર	... વેળિઅં
અન્નચુ	... તેલિયકુંડુટા	... તેરિયામલ
અદાન	... તેલિવીમાલનિતનમુ	... અરિવિશ્વ.મૈ
અદરચાળ	... ચિહ્મીશમુચેમુ	... વિષમમસેમુમ
અદરવવું	... અરુગિયુટા	... તકુતલ
અદરુલ	... ભક્ષ	... ઉલીતલ
અદીનચુ	... મુદ્	... મુદ્

શુભવાતી.

તેનુયુ.

તમિળ્

અકષોઅડધ	... સરીસગમુ	... પેરપાદી
અડવું	... તાકુટા	... તોકુગિરકુ
અડસટ્ટો	... રમારમિ	... સુમાર
અણુધાર્યું	... અકરમાતુગા	... ધડીત
અણુસારો	... કન્નુચીમિડિ	... કન્નુગે
અણી	... કોના	... કુનૈ
અણોળો	... પડંગા	... કટ્ટપાકુ
અતિશય	... અધિકમુળા	... અધિકમાય
અથવા	... લેકપોતે	... દક્ષાવિદ્યાલ
અદલઅદલ	... માર્દલા	... મારીપોલુદક
અદેખાર્ધ	... અસૂળ	... પોરામૈ
અર્ધ	... સગમુ	... પાદિ
અધીરાષ	... અવનમિમુ	... અવનમિમૈ
અનામત	... અનામતુ	... અનામતુ
અનુક્રમણિકા	... અનુક્રમણિકા	... અદરલે
અનુચર	... પનિવાકુ	... દુતુ
અનુભવ	... અનુભોગમુ	... અનભોગમુ
અનુમાન	... તલપુ	... એણુ
અને	... નુ	... ઉમ
અનેક	... અનેકમુ	... અનેકમુ
અંધારિયું	... ચીકટીમાનુકુ	... તેયાપદે

(૪)

કર્ણાટક પદ્યમાળિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

અંધારૂં	... ચીકટી	... દરૂળ
અંધેર	... ચુરિ	... કનમુડી
અપમાન	... અવમાનમ	... અવમાનમ
અપરાધ	... અપરાધમ	... અપરાધમ
અપાત્રવું	... ઇપિંચુટા	... કુકપિતલ્
અફવા	... પોઠાર	... પોઠાર
અફસોસ	... અયયો	... દુઃખતે
અભિપ્રાય	... અભીપ્રાયમું	... અભિપ્રાયમ
અભ્યામ	... અભ્યાસમુ	... વાઠિકે, અભ્યાસમુ
અમયુ	... ઊરિકે	... શુમ્ભા
અમતે	... મમ્મુનુ, માકુ	... ઐંગળૈ
અમારૂં	... મન ચોક્ષ	... ઐંગળુડય્
અમો	... મેમુ	... નાગળ
અમ્માવું	... જલપરોચુટા	... પુગાકિરદુ
અરજ	... વેકુકોનુટા	... મનુ
અરે	... અરે	... ઐયો
અર્થ	... અર્થમુ	... અર્થ
અર્પણુ	... અર્પણમુ	... કોકુતમ
અક્ષી	... ઐશી	... અડિ
અલ્યા	... ઐરે	... અડે
અવતરવું	... પુદુટા	... પેરલ

શુદ્ધરાત્રી.

તેજ્ય.

તમિળ્

અવદશા	... એકદશા	... કટ્ટેદરી
અવધિ	... અવધા	... અવધિ
અવરોધ	... અવરોધ	... અવરોધ
અવસ્થા	... અવસ્થા	... કટ્ટાયમ
અવસર	... સમયમુ	... સમયમ
અવસ્થા	... અવસ્થા	... નીલમૈ, અવસ્થા
અવેજ	... ડબ્બુ	... પવણ
અહંકારી	... ગર્વિ	... ગર્વિ
અહિં	... ઇક્કા	... ઇમે
આ	... હિં	... ઇકુ
આક	... અક્ષિતમુ	... એનિકે
આકાશી	... રલુકરૂ	... રલુકરૂ, રલુકરૂ
આગળ	... મુંકુ	... મુન્ને
આકાશ	... આકાશમુ	... આગાય
આજીવાજી	... રમકલ	... રંડપકમ
આટવું	... રંડા	... અરેતલ
આકું	... અકુમુગા	... કુરેકે
આજીવું	... તેમ્મુટા	... કેન્ડવરલ
આપણ	... મનમુ	... નામ
આપણું	... મનહિ	... નમ્મુડમ
આપનું	... તમહિ	... હગળઓડમહિ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

આપવું	... ઇચ્છુટા	... ઇડુક્કિરકુ
આમળવું	... પેનુટા	... મુરુક્કિરકુ
આરામ	... વિશ્રાંતિ	... કળેપુતિરતલ્
આવક	... વર્ગમડી-રામડી	... વર્ગમડી
આવવું	... વચ્ચુટા	... વર્ગમરકુ
આવકાર	... પલકરિંપુ	... ઉપચરલ્લે, સતકાર
આવૃત્તિ	... કુરેપ્પુ	... પદિરપુ
આવી	... ઇદુવંટી	... ઇદુપોલ
આશા	... આશા	... આશે
આસરે	... સુમાર	... સુમાર
આળ	... તપ્પુ	... કુટમ્
આળસુ	... સોમરી	... શામ્બેરી
આળોટવું	... પોરલુટા	... પુરલુલ
ઈડાં	... ચુલું	... મુદ્દેમળ
ઉપવું	... નિદ્રાપોવુટા	... તુચ્ચગિરકુ
ઉચ્ચાણ	... ઐતુ	... ઐયરમ્
ઉડુ	... બોતૈના	... આમળાન્
ઉકાળવું	... ઉકકામપેટુટા	... કુદિક્કવૈતમ
ઉકાળો	... કકામયુ	... કકામ્
ઉકેલવું	... ચિલ્લુ તીચુટા	... ચીલ્લુવૈતમ્
ઉખાલો	... સામેતા	... પળમ્ ચેલ્લિમ્

ગુજરાતી.

તેગુપુ.

તમિળ

ઉમેડવું	... પેરીકી વેયુટા	... પેર્તલ
ઉગારવું	... કાપાટુટા	... કાપાટલ
ઉધાડવું	... તેરુયુટા	... તિરકિરદુ
ઉચ્ચવું	... મોયુટા	... તુક્કુમિરદુ
ઉઠવું	... પેરુટા	... વળદલ
ઉછળવું	... એરુટા	... કુદિતલ
ઉછાળવું	... એમિરીયુટા	... એરીદલ
ઉછીનું	... એતીયડુલુ	... કૈમાપુ
ઉઘેરવું	... પેરિમિયુટા	... પેરીકદલ
ઉજડ	... બપલુ	... પટ્ટવળી
ઉઝેડા	... ગામ્મુ, ગીકુ	... કીર
ઉડવું	... લેયુટા	... એળળિરકિરદુ
ઉડાડવું	... લેવનેયુટા	... એળપદલ
ઉડવું	... એયુરુટા	... પરકિરદુ
ઉતરવું	... દિયુટા	... ધરુકિરદુ
ઉતરાવવું	... દિપુટા	... એરકદલ
ઉતારવું	... દિગિયુટા	... ધરુકુદલ
ઉતાવળ	... અવમરમુ	... આત્ર
ઉતર	... ઉતરમુ	... વડકુ
ઉથળાવવું	... પોરમિયુટા	... પોરટદલ
ઉદ	... નીલમૈના	... નીલમૈના, ઉદ

(૮)

કર્ણાટક પદ્યોષિની.

સુજશતી.

તેનુગ્ર.

તમિળુ

કન	... બોચ્યુ	... રામમ
કનુ	... વેડિગા	... શકાય
કપાકવું	... એતુટા	... એડતલ
કપદેશ	... બોધના	... બોધને
કપર	... મીદા, પૈના	... મેલે
કભરાવું	... પોગુટા	... પોગકિરકુ
કભા રહેવું	... નિલુસુગ	... નિકિરકુ
કમ્મર	... વયરસુ	... વયુકુ
કમેરવું	... કૂચુટા	... કૂટુકિરકુ
કચુ	... પોકુચુ	... ઉયરમ
કકુ	... લોતેના	... આળમાન
કે	... અદિ	... અદુ
કેકમથુ	... ઓકર	... ઓરવન
કેકદમ	... ઉમટુંડિ	... ઓરેતડવૈદલ
કેટલુ	... અંતા	... અવળદાન
કેટલે	... અંટે	... એનદાલ
કેમ	... અદ્દા	... અપડીયમ
કેવું	... અદ્દુ	... અપડી
કોણુ	... તકુવા	... કોમ
કોમાળવું	... કરંગટા	... કરકિરકુ
કોઠવું	... કરપુકોનુટા	... પોર્તકોલુગિરકુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ઔપધ	... મંડુ	... મંડુ
કંબૂસ	... પિસિનારી	... ઉભોખિ
કચરવું	... કંચુટા	... કંચિલુલ
કટકો	... કુંકે, કુનકા	... કુંકે
કટાણું	... કોટું	... કુરંચુપુકુચ્ચ
{ વાસણુમી	... ચિલુમુપટ્ટિના	... કળિંચુપુકુચ્ચ
કકણ	... કકીચુમુ	... કકીનમ, ઉરદી
કકવું	... ચેકુમા	... કકાપામ
કકિયો	... કોલતિવાકુ	... કોળતુગારન
કકંચા	... બજ્જરી	... બજ્જરી, વાયાકિ
કખૂલ	... સમ્મતિ	... આતકોલુ
કરડવું	... કોરંચુટા	... કકિક્કિરકુ
કરમાવવું	... માડિપોલુટા	... વાડિપોગિરકુ
કરવું	... ચેચુટા	... કોયક્કિરકુ
કર્તા	... કર્તા	... તલેવન
કવિતા	... પદ્યમુ	... કવનમ
કર્મા, કર્મી	... એક્કડા	... એન્ને
કપાર	... એપુક	... ચેપોળુકુ
કચું	... એદિ	... ચેકુ
કસબ	... સરિએ	... સરિએ
કસાઈ	... કસાઈવાકુ	... કસાપમારન

(૧૦)

કર્ણાટક પદ્યોપાધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

કંસારો	... પાત્રમુલુયેયુવાડુ	... કન્નાન
કળિયો	... ગિંજા	... વેર
કાઈ	... એમો	... એદાંરદુ
કાંરો	... રાઈ	... શીરીકળુ
કાટો	... મુળુ	... મુળુ
કાણું	... બોક્કા, રંધ્રમુ	... પોદુ
કાંતવું	... નુલુગાવડુક	... નુલુનિરિદલ્
કાજળ	... કાટિકે	... મૈ
કાટકો	... ઉરમુ	... છડિમુળકમ્
કાટલાં	... ગુંડુ	... ગુંડવરસે
કાંઠવું	... એતિવેયુટા	... એકુતુગિરદુ
કદાહી મુઃવું	... તરિમિયુટા	... અનુપિવિકુદલ્
કાંતરવું	... કત્રિયુટા	... કતરિદલ્
કાદવ	... અડુસુ	... શેર
કાપણી	... કોતા	... અરપુ
કાપવું	... કોયુટા	... અરિક્કિરદુ
કામ	... પતિ	... વેલૈ
કામર	... વિસુક	... વેરુડુ
કારખાનું	... પદેરા	... પદેર
કારણ	... કારણમુ	... કારણમ્
કારીગર	... પનિવાડુ	... વેમેકારન

શ્રુતરાત્રી.

તેજુથુ.

તમિળુ.

કાલાવાલા	... બતિમાલુ	... વિવશ્ચપં
કાળું	... નલુપુ	... કરપુ
કિનારો	... ઓડુ	... ઓરમ
કિલ્લો	... કોટા	... કોટૈ
કુંડાળ	... ચુંદ્રમુ	... શુત્તિરં
કુંડ	... ચુંટા	... મુળમ, તદાકં
કુંદવું	... કુમુકુટા	... કુદિતલ
કુંભાર	... કુમ્મરિવાડુ	... કુયવન
કૂચી	... બીગમુ	... સાતી
કૂચો	... કુચ્ચુ	... મુચ્ચુ
કેટલા	... એનિ	... એતનૈ
કેટલાએક	... કેન્નિ	... શીલ
કેટલું	... એંતા	... એન્નળવુ
કેમ	... એંકુક, ચેલા	... ચેદરક, ચેન
કેમકે	... એંકુકખંટે	... ચેનન દ્રાલ
કેવડું	... એંત	... એન્નળવુ
કેવું	... એમાહિરિ	... એવિદમ
કેલેવું	... ચેપુટા	... ચેલુમિરકુ
કમળાશુ	... વાતિબેદી	... વાદિબેદી
કમળ	... એવર	... ચાર
કમરવું	... ચેકુચુટા	... ચિલ્પવેબે

(૧૨.)

કલ્પકટ પદ્યોપિની.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળુ

કોથળા	... સંચિ	... પૈ
કોથળા	... ગોથમુ	... કોથિ, શાકું
કોષ	... કોપમુ	... કોપં
કોઠેલું	... કુલિયોપાના, પુચ્ચિયોપાના	... અળગિયોના
કોઠોવસાવું	... ઉરપેદુટા	... ઉરવૈઝિરકુ
અખળાવું	... તેલકડીચુટા	... કુલિકવૈતલ
ખરવું	... રાલુટા	... ઉદરદલ
ખરેરો	... કારપમુ	... માલિસ
ખવરાવું	... તિનિપિંચુટા	... ઉટલ્
ખસવું { પગ	... જારટા	... નગરગિરકુ
ખસવું { કારે	... કલુટા	... વળુવુદલ
ખસેકવું	... વતિંચુટા	... નકરદલ
ખભળવું	... કલપેદુટુ	... કલકરદલ
ખાડવું	... દંચુટા	... ધડિકિરકુ
ખાડી	... કલુરા	... કાલવાય
ખાકું	... પુલની	... પુળિપાન
ખાકે	... પલમુ	... પલળં
ખાતર	... એરવુ	... એર
ખાનું	... આરા	... આરે
ખાવું	... તિનુટા	... તિનકિંડુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્.

ખાલી	... ઉત્ત, વટ્ટી	... વેરમ, ખાલી
ખિજવવું	... કોપિંચુટા	... કોપમઉડાકુતલ
ખિલવું	... વિકશિંચુટા	... મહરતલ
ખુંદવું	... દુન્નુટા	... તોહૈતલ
ખુટવું	... તગ્નુટા	... પરિમલ
ખૂણો	... મૂલા	... મૂલૈ
ખુશાસો	... બદુલુ, નીરાકરણુમુ	... તિરમાનમ
ખેંચવું	... લાગુટા	... ઇળુતલ
ખેતર	... પોલમુ	... નેલ
ખેતી	... સંઘમુ	... પપ્પરકુડી
ખેલવું	... આકુટા	... આડદલ્
ખોખઈ	... ઓટે	... ઓટૈ
ખોદું	... અમલમુ	... પોઈ
ખોતરવું	... ઝોકુટા	... શારિદલ
ખોદવું	... ત્રવુટા	... તોન્કુમિરદુ
ખોલવું	... તેરચુટા	... તેરકદલ
ખોવું	... દારપોવુટા	... એળંદુપોઝિરદુ
ખોસવું	... દુચુંટા	... નુલ્લેતલ
ખોળવું	... વેદુકુટા	... તેકુદલ
ખોળિયું	... ઓરા	... ઓરૈ
ગણવું	... અંચુટા	... એણ્ણદલ

(૧૪)

કર્ણાકર પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ્

અપ	... મુટા	... પોકાર
અખડાવવું	... દોલિયુટા	... ઉરટ્ટકિરદુ
અંધ	... કંપુ	... નાટ્રં
અભરાટ	... કલવરમુ	... ગાભરા
અમવું	... ઇષ્ટપકુટા	... પિડિકિરદુ
અરજ	... અક્કરા	... અક્કરૈ
અર્જના	... ગર્જના	... ગર્જનૈ
અમાણુ	... ગાટિ	... કણિણુતોટ્ટિ
અરીખ	... ખીદવાકુ	... ચેળૈ
અર્જવતી	... કડપુતો	... શિનૈત
અક્ષી	... સંદુ	... સંદુ
અલીચો!	... જમકાળમુ	... જમકાળમુ
અળપણુ	... તીપુ	... તિત્તિપુ, કન્નિપુ
અળદો	... કરમુ	... કરં
આઠ	... મુઢિ	... મુઢિ
આપડી	... મૂકા	... મૂટે
અળા જવું	... મિ'યુટા	વિજંગ'યુગિરદુ
આડી	... બાંડિ	... વાંડિ
આમ	... બિર	... બિર
આમકું	... આમમુ, પદ્મે	... ગિરામમ
આવું	... પાકુટા	... પાકુગિરદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ

ગાળ	... તિદ્દુ	... તિદ્દુગળ
ગાળવું	... વડિકદ્દુટા	... વડિકદ્દુકિરદ્દુ
ગિની	... સવરમુ	... સવરન
ગીત	... પાટા	... પાડુ
ગિરદી	... ગુમ્પુ	... ગુમ્મલ
ગુંથવું	... અલ્લુટા	... પિતુકિરદ્દુ
ગુંથવાવું	... ચિક્કુપડુટા	... ચિક્કુદલ
ગુરસો	... કોપમુ	... કોવ્વ
ગુલ્લ	... રદસ્યમુ	... રદસ્યમ્
ગોખવું	... મનનમુચેયુટા	... કટુકોળગિરદ્દુ
ગોઠવવું	... અડુકુટા	... અડુકિરદ્દુ
ગોવાળ	... ગોલ્લવાડુ	... એડયન્
ગોળા (ઔષધની)	... માત્રા	... ઉરૂડે, માત્તિરે
ઘટાડવું	... તગિંચુટા	... કુરૈંક્કરદ્દુ
ઘડવણ	... મુશિલિ	... કળવનમ્
અડવું	... રૂપમેર્પચ્ચુ	... તચ્ચુલ્લ
અણ	... નિંડા	... રંબો
અસવું	... રૂબ્બુટા	... તેકિરદ્દુ
અંચી	... ગાદ્રવાડુ	... વાણિયન્
અટો	... ગોત્ર	... એરક્ક
પાટ	... આઝારમુ	... વાલમ્

(૧૬)

કલ્યાણ પદ્યોધિની.

યુજ્જરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ

ધાણી	... ગાનિગે	... રેકુ
ધાસ	... કસવુ	... વૈક્રોલ
ધુટવું	... હીદુટા	... તેકદલ
ધુમવું	... તિરુટા	... તીરચલ
ધેન	... મૈકમુ	... મયકમ
ધોચવું	... દુરુટા	... કુતુકિરદુ
ધોળવું	... નલુપુટા	... કશકદલ
ચખાડવું	... રચિચૂપિંચુટા	... રચિપાકંદલ
ચમદવું	... તોકુટ	... મેરોકદલ
ચમદાવું	... તોકિંચુટા	... મેરોકરદલ
ચચરવું	... મંકુટા	... એરીચલ
ચટાક	... ચાપા	... પાંચ
ચટાડવું	... નાકિંચુટા	... નકિ પાકંદલ
ચડાવવું	... એકિંચુટા	... તુકગિરદુ
ચડિયાતું	... મેલુ	... વસ્તી, મેલાન
ચઢવું	... એકુટા	... એરિગિરદુ
ચણવું	... કદુટા	... કદમ
ચગુરાઈ	... ચાતુર્યમુ	... ચાલાકાય
ચન્દ્ર	... ચંદ્રકુ	... ચંદ્રન
ચપટું	... પદકવાટમુગા	... ચપ્પયાય
ચંપાવું	... તોકમટુટા	... મિલિક પદુગિરદુ

શુશ્રૂષાતી.

તેતુયુ.

તમિન્ન.

નકશી	... પટમુ	... માપૂ
નગર	... ભીર	... નગરમ્
નગારું	... મેળમુ	... મેળમ્
નજદીક	... દગ્ગા	... દિટ્ટ
નકારું	... ચેડુન	... કેટ્ટના
નથી	... કંદુ	... દલૈ
નદી	... એર-એરિ	... આર-આતુ
નપુંસક	... બેડી	... કામ, બેડી
નફા	... લાભમુ	... લાભમ
નમવું	... વંચુટા	... કુલિંજલ
નમાવવું	... વંચિયુટા	... એરકમ
નમુનો	... માદિર	... માદિરિ
નમૃતા	... અણ્ણુના	... પોરમ્
નરક	... અમેધ્વં	... પી
નરમ	... મૂડુવૈના	... મૂડુવાન
નવરાશ	... તીર્પુ, સાવકાશમુ	... સાવકાથં
નવાઈ	... વિંતા	... અધિસ્થમ્
નવું	... મેતા	... પુદિદાન
નશીન	... અદ્રુષ્ટમુ	... અદ્રુષ્ટમ્
નસાઈવું	... પરમેરિયુટા	... ઓટ્ટિરકુ
નહિં	... કાડુ	... અલ્લ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

નહિંતેર	... લેકપોતે	... ઇક્ષા વિટાલ
નળ	... કોળાર્ધ	... કોળા
ના	... વદુ	... વેંડામ્
નાકું	... તોલગેટ	... તોલગેટ
નાખવું	... વેયુટા	... પોકુંગિરદુ
નાય	... આટા	... આટમ્
નાયવું	... આડુટા-દુમુકુટા	... આટ-ધુમુક્કલ
નાત	... જાતિ	... જાદિ
નાનું	... ચિન્નદૈના	... શિરદાન્
નામ	... પેર	... પેયર
નાસવું	... પરગેણુટા	... ઓડુગિરદુ
નાહાવું	... રનાનમુચેયુટા	... કુળિકિરદુ
નિચેાવવું	... પિંડુટા	... પિલ્લયગિરદુ
નિતરવું	... કારનિચ્યુ	... ઓલ્લુકલ
નિત્ય	... નિત્યમ્	... પ્રતિદિનમ્
નિર્દય	... દયલેની	... ઇરક્કમિક્ષા
નિશાન	... અડિયાલમ્, ગુરુ	... કુરિપ્પુ
નિસરવું	... ખયલુદેરટા	... પુરખડલ
નીચું	... કિંદા	... કીળ્લે
નીવેડા	... મુગિંપ્પુ	... મુકિવું
નોકર	... પનિવાડુ	... વેલૈમારન્

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિઝ્

પકડવું	... પક્ટુટા	... પિડિકિરઃ
પચવું	... જીર્ણિયુટા	... જીર્ણિકલ્લ
પછી	... અવતલા, પીમટા	... અપ્પુરં
પછીથી	... તરવાતા	... પિરયુ
પશ્ચવું	... તોદરપેટુટા	... તુદરપુશેપલ
પડછાયો	... આભાસમુ	... સાયૈ
પડવું	... પડુટા	... વિળિગિરદુ, ઉળંદગિરદુ
પડીકું	... પોદ્દમુ	... પોટલં
પણ	... અછતે	... આનાલ
પતર	... તગુકુ	... તારં
પતથરો	... રાષ	... કલ્લ
પથારી	... પડકા	... પડુકૈ
પરણવું	... પેંદ્દીએ મુકોનુટા	... કલ્લાણં શીર્ષદલ્લ
પ્રધાન	... મંત્રિ	... મંદિર
પરમેશ્વર	... ભગવંતુકુ	... કડવુળ-સ્વામિ
પરવડતું	... ગદુપટી અગુટા	... કદુપડીલ
પરસેવો	... ચેમટા	... વેલે
પરાણે	... બલતકાર મુગા	... વલ્લિકટાપમાય
પરોવવું	... ગુચ્ચુટા	... કોકુલ્લ
પર્વત	... કોડા	... મલૈ
પલાંઈ	... ચરપલમુ	... ચરપલ્લિ

(૩૬)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ

પલાળવું	...	નાનપેટુટા	...	નનિક્કિરદુ
પલોટવું	...	સાદુપરચુટા	...	પળકદલ
પવન	...	ગાલિ	...	કાદું
પહોચાશે	{ ઉચ્ચે મુકામે	અંદુનુ	...	એંદુમ
		એરવચ્ચુનુ	...	શેરલામ
પશ્ચિમ	...	પરમરા	...	મેકું
પાકવું	...	પંટા	...	પપર
પાકું	...	પંડીન	...	પલ્લુત
પાછલું	...	વેનુકટિ	...	પિનાચકમ
પાછળ	...	વેનુકા	...	પિનાલ
પાછું	...	તિરિગિ, મરલા	...	મરપડિયું
પાટિયું	...	પલકા	...	પલગે
પાડવું	...	પડવેયુટા	...	પોદુવિકલ
પાણી	...	નીલ્લુ	...	તણ્ણુર-જલ
પાતર	...	ભોમનદિ	...	તેવડિયાળ
પાતળો	...	બક્કનિ	...	મેલિંદ
પાથરણું	...	મેતા	...	મેતૈ
પાથરવું	...	પરચુટા	...	વિરિક્કિરદુ
પાદવું	...	પિતુટા	...	કુચ્ચુલ
પાયમાલી	...	તારમાર	...	તારમાર
પારકું	...	દતરલદિ	...	દર્તરાલદુ
પાલખ	...	સારા	...	સાર

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

પાવડિયો	... પાદુકલુ	... મેરિવડિકટ્ટે-ચપ્પાતુકટ્ટે
પાવું	... તાગિયુટા	... કુડિકુદલ
પાસુ	... મ્રક્કા	... પક્ક
પાળવું	... સાકુટા	... કાપાટલ
પિંજર	... ગૂડુ-પંજરમુ	... ગૂંડુ
પિંજરા	... દૂદેકલવાડું	... પંજઅડિકોરવન
પિમળવું	... પરીમળીયુટા	... વાસનૈયુલ્લા
પિરસવું	... વડિયુટા	... પરિમાર્ગિરદુ
પીછી	... કુચ્ચુ	... ઓટ્ટોકોથુ
પીવું	... ત્રાગુટા	... કુડિકિરદુ
પીળું	... પસપુ	... મંજલ
પુછવું	... અડુગુટા	... કેટકિરદુ
પુરપ	... પુરપુડુ	... પુરપન
પૂનમ	... પુનિમા	... પૌર્નમિ
પૂર	... વેલુરા	... વેળ
પૂથું	... નિંડુ	... નિરેંડુ
પૂર્વ	... તૂર્કુ	... કિળક્કુ
પૂલ	... વંતેના	... વારાવદિ
પૂળા	... કદા	... કટ્ટે
પ્રથિરી	... ભૂમિ	... ભૂમિ, ઉલ્લગ
પેટી	... પેટ્ટે	... પોદિ

(૨૮)

કર્ણાટક પદ્યો ધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તામિળુ

પેલું	... અદિ	... અદુલુ
પેસવું	... દૂરટા	... પૂન્દુગિરદુ
પેહેલુ	... મોદટી	... મુદલ
પેહેરવું	... વેમુકોનુટા	... તરિતુકોળલુકિરદુ
પૈડું	... ચક્રમુ	... ચક્રં
પોટલી	... મૂટા	... મૂટૈ
પોપડો	... પોરલુ	... પોપળમ્
પોતે	... તાનુ	... તાનાય
પોલું	... બોલુ	... બોલ
પ્રાણુ	... પ્રાણુમુ	... ઊડર
ફરક	... વિલાસમુ	... વિત્યાસં
ફરજ	... પત્ની	... વેલ્લૈ
ફરજન	... સંતતિ	... સંતાનમ્
ફરવું	... તિરુચુટા	... તિરિગિરદુ
ફરીથી	... મરલા	... મરૂપડિયમ્
ફલંગ	... દમુકુ	... એળુંથુ
ફસાયો	... તચ્ચલુકોનાડુ	... આપદુકોડાન
ફારી	... ઉરિતીયુ	... તૂક
ફાટવું	... ચિનુચુટા	... રિગિદુ
ફાડવું	... ચિંપુટા	... કિળિક્કલ
ફાનસ	... લાદર	... લાદર

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ.

ફિકર	... ચિંતા!	... ચિંદે
ફિલ્લું	... નુરુ કટિંચુટા	... નોરૈકદુદલ
ફિતુર	... એદિરિપુ કથલમુ	... કલહં
શીકું	... ચપ્પની	... ચપ્પુનુ
શીચુ	... નોરુ	... નુરૈ
કુંકવું	... બિદુટા	... બિદુગિરદુ
કુરસદ	... સાવકાશમુ	... સાવકાશમ
કુલવવું	... ઉખમિંચુટા	... ઉમિરિયાય
કુલવું	... ઉખમુટા	... ઉખમલ
ફેંકવું	... વિસિરિ વેચુટા	... વિસિરિપોદુદલ
ફેરફાર	... માપું	... માટુ
ફેલાવું	... વ્યાપિંચુટા	... પરવિકોબ્બુગિરદુ
ફેંસલો	... તીરમાનમુ	... તીર્માનમ
ફોગટ	... દંડગકુ	... દંડમાય, દંડતક્કો
ફોડવું	... કાલ્ચુટા	... ઓરિક્કલ
ફોલવું	... ઓલ્ચુટા	... ઉરિક્કરદુ
બકવું	... વાયાકુટા	... વાયાડલ
બખતર	... કવચમુ	... કવચં
બગડવું	... ચેડી પોવુટા	... દેટપોમલ
બગાડવું	... ચેરુપુટા	... દેડુક્કિરદુ
બગચો	... તોટા	... તોદં

કુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

બબર	... બબર-અંગડિવીધિ...	કુટેતેર
બાબલુ	... ચૂપિંચુટા	... કાણુબિહિરુ
બદલુ	... માર્યુટા	... માત્તિકોળુદલ
બનવુ	... અણુટા	... આગદલ
બનાવ	... સંભવિંચિનદી	... સંભવિકુદલ
બનાવુ	... ચેયુટા	... શેષગિરુ
બંદર	... રેવુ	... દુરૈમુખં
બનડુ	... ગોણુચુટા	... મુરગિરદલ
બકારો	... ઉમ્મદમુ	... વેલુદુ
બરફ	... મંચુગડુ	... પનિકટિ
બરાડુ	... કુચુટા	... કુચલ
બરાબર	... સરિગા	... સરિયાય
બહાર	... બહાટા	... બેગિદલ
બહુવાર	... અનેકમારી	... અનેક વિસેય
બબ	... બલમુ	... બલમ
બબલુ	... કદેલુ	... અડુપુકદેમ
બબુ	... મંડુટા	... એરિગરુ
બબાતાર	... બલતકારમુ	... બલવંતં
બબિયુ	... કદુટા	... કદુગિરુ
બાબ	... ચેચી	... ક
બબુ	... પ્રક્ષા	... પદમ

શુભરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ.

ખાદખાડી	... ત્રાયુટા	... તલ્લુપડી
ખાધા	... મોઝુ	... પ્રાર્થને
ખાફું	... ઉડક પેટ્ટુટા	... વેગવૈકિરકુ
ખાખત	... ખાખતુ	... સંગતી
ખાલિયુ	... ખાલિયુકુ	... પિનાલિયુન
ખારીક	... સન્ન	... મેક્ષિય
ખાવો	... ઐરાગિ	... ઐરાગી
ખાળક	... મિરુ	... કુળદે
ખાળપણુ	... પસિનનમુ	... વાલિવપરવં
ખાળવું	... દાલ્યુટા	... કોળુત્તમિરકુ
ખીક	... લયમુ	... લયં
ખીકણુ	... લયપકુવાકુ	... લયંગાળિ
ખિના	... રિપયમુ	... વિપયં
ખીજ	... વિતુ	... વિરૈ
ખીણુ	... વેરે	... વેરે
ખુકુ	... મોઝુ	... મોઝૈ
ખુકું	... મુનુગુટા	... મુલ્લુગદલ
ખુદ્ધિ	... ખુદ્ધિ	... અરિવુ
ખૂમો	... કૂતલુ	... કુચ્ચલ
ખેમમાન	... ખેમાની	... ખેમાની
ખેજયુ	... દદરે	... ધરવર

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

ઝેટ	... દ્વીપમુ	... દીવુ
ઝેણળ	... વિકારમુરા	... વિકારમાય
ઝેવડ	... જંટા	... રટૈ
ઝેસવું	... કૂચ્યુંકુટા	... ઉટકાર્મિરદુ
ઝેહેરો	... ચેવિટિવાડુ	... શેવુડન્
ઝોડાવવું	... મોટ્ટેકોટ્ટા	... મોટ્ટૈઆડિકદલ
ઝોલ	... માટા	... પેચ્યુ
ઝોલવું	... પલુકુટા	... પેશુગિરદુ
ઝોલનાવવું	... પિલુચુટા	... કૃષ્ણપકુક્કિરદુ
ઝોળવું	... મુંચ્યુટા	... મોન્ડુકોલ્લદલ
ઝગવાન	... ઝગવંતુકુ	આન્ડરન્ હડવુળ
ઝણવું	... ચદુવુટા	પડ્ડિકિરદુ, વાશીકિરદુ
ઝભકો	... જંભમુ	... ડંખમ્
ઝરડવું	... પગલગોટ્ટુડા	... ઝોડૈકિરદુ
ઝરવવું	... માર્ટિચુટા	... માર્ટિગિરદુ
ઝરસે	... નમ્મિમ્મુ	... નાંબકૈ
ઝરુવું	... મોરચુટા	... કુલૈકરદુ
ઝળવું	... ચેરટા	... શેરદલ
ઝાગવું	... વિંચુટા	... ઝોડૈકલ
ઝાગ	... ઝાગમુ	... ઝાગં
ઝાગવું	... પચુલુટા	... ઉડૈકિરદુ
ઝાગલું	... વિરંગના	... ઝોડૈ

ગુજરાતી.

તેગુન.

તમિળ.

ભાડું	... બાડિગે	... કાડકૂલિ
ભાડુત	... કાપરમુ	... કુકુતનં
ભાન	... પ્રજા	... પ્રજે
ભાર	... બરુ	... બલુલુ, શમૈ
ભારી	... મોપુ	... મોપુ
ભારે	... એતુગા, બરુગા	... બલુવાય
ભાવ	... વેલા	... વેલૈ
ભાવવું	... રચિયુટો	... રચિકરમાય
ભારી	... અદ્રુષ્ટમુ	... અદ્રુષ્ટમ
ભિંડી	... જનુપનારા	... જનપુરી, નાર
ભિખવું	... બિચ્ચમેતુટા	... પિચ્ચેએડલ
ભિનાસ	... તેમા	... ઇરમ
ભીખારી	... બિચ્ચવાકુ	... પિચ્ચેકારમ
ભીડ	... યુંપુ, સંદડી	... યુંબુ
ભીનું	... તડી	... ઇરમ
જુકવું	... ફુટા	... કુટલ
જુલવું	... મરચુટા	... મરંદુવિકુગિરદુ
જુલાવવું	... મરપિયુટા	... મરક્કવેક્ક
જુવો	... મંત્રગાકુ	... મોદ્રીયન્
જુસવું	... તુકુપુટા	... તોડૈકિરદુ
જૂકા	... પોડિ	... તૂચ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

ભૂખ	... આકિલિ	... પશ્ચિ
ભૂંગળ	... નાળમુ	... કુળાય
ભૂત	... પિશાચી	... પેય, પિશાશુ
ભૂલ	... તપુ	... તપુ:
ભૂસ	... પોદુ	... ઉમિ, તવકુ
બેટ	... સમર્પણા	... બહુમાનં
બેળવવું	... ચેર્યંટા	... શેકિરંદુ
બોયરં	... સુરંગમુ	... સુરંગં
બોજન	... બોજનમુ	... શાપ્પાડુ
બોળપણુ	... કપટમુત્રેકુડુંટા	... કપડંબલામલ
મગાવવું	... તેપ્પિયુંટા	... વરવળિક્કલ
મજબુત	... ગેટ્ટી	... કટ્ટિયાય
મજૂર	... કૂલિવાડુ	... કૂલિકારન
મટવું	... કુદુરંડા	... ગુણુપ્પડુગિરંદુ
મડદુ	... પીનુગા	... પિણું
મથાળું સરનામુ	... પૈવિલાસમુ	... મેલવિલાસં
મદદ	... સહાયમુ	... ઓત્તાશી
મદારી	... ગારડિવાડુ	... નોકન
મદિરા	... સારાઈ	... કળુ
મધપુડા	... તેનેગૂડુ	... તેનેગૂડુ
મન	... મનરમુ	... મનદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

મનાઇ કટાપમ
મનાવવું	...	ઓપ્પુકોતુનટ્ટુચેયુટા...	ઓપ્પુકોલ્લુદલ
મનુષ્ય	...	મનુષ્યુકુ	... મનિદન
મને	...	નન્નુ, નાકુ	... એન્ને
મફત	...	ઊરિકે	... ચુમ્મા, વેરૂમૈ
મમળાવવું	...	ચપ્પરીચુટા	... ચપ્પુદલ
મરજી-પુશી	...	છપ્પટમુ	... છપ્પટ
મરડવું	...	ત્રિપ્પુટા	... તિરિક્કિરુદુ
મરજી	...	ચાવુ	... શાવુ
મરવું	...	ચચ્ચુટા	... ચાવુદલ
મમ	...	મર્મમુ	... રહસ્યં
મશાલ	...	દિવિટી	... દિવટી
મસકરી	...	પરિહાસમુ	... પરિહાસં
મસળવું	...	નલુપુટા	... કસકદલ
મળ	...	મલમુ	... મલં
મળવુ (જડવું)	...	દોરૂતુટા	... અગપ્પુગિરુદુ
માછી	...	ચેપલુપટ્ટેવાકુ	... શેંખડવન
માંડવો	...	મંડપમુ	... પંદલ
માલિ	...	લોપલા	... લેલે
માનવું	...	અકુચુટા	... કેલ્લુકદલ
માટી	...	મણ્ણ-મદિ	... મણ્ણ-મણ્ણ

(૪૬)

કર્ણાટક પદ બોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

માટે	... ગતુકા	... આનાલ
માણસ	... મનુષ્યુકુ	... મનુષ્યન
માન	... માનસુ	... માનમ્, ઇનમ્
માનવું	... આપુ કોનુટા	... આતુકોલુગિરુકુ
મારી	... મન્નપમું	... મન્નિપુ
માર	... દેખ્યા	... અડિ
મારકત	... ગુન્નર્તિ, ગુન્ડા-મુલંગા	... મૂલમાય
મારવું	... કોટુટા	... અડિક્કિરુકુ
માર્ગ	... માર્ગમુ	... વળી, માર્ગમાય
મારૂ, મારો મારા	... નાયોક્કા	... એન્નુડય
માલિક	... સોતપાકુ	... સંતગારન
માલુમ	... તેલુકુંનુ	... તેરિયં
માળી	... સાતાની	... સાતાનિગારન
માળો	... ગૂકુ	... ગૂકુ
મિત્રવું	... મૃયુટા	... મૃડલ્લિક્કિરુકુ
મિત્રુવત્તિ	... મર્ઠનિયુવત્તિ	... મિળુકુવત્તિ
મિલકત	... સોતુ	... આરિત
મુકવું	... પેટ્ટટા	... વૈક્કિરુકુ
મુકાવવું-છોડાવવું	... વિડિચિન્નુટા	... વિટ્ટવિડલ
મુંગા	... મુગા	... ઉમૈ
મુદ્ધ	... બોત્તિગા	... શુદ્ધમાય

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

મુતરવું	... ઉચ્ચપોયુટા	... જલપાદે, મોતમ
મુરખ	... મૂર્ખડું	... મૂર્ખન
મુશ્કેલી	... કઠિણુમુ	... કઠિણું
મુસાફરી	... પ્રયાણુમુ	... પ્રયાણું
મૂતર	... ઉચ્ચા	... મૂતરં
મૂલ	... વેલા	... વેલૈ
મૂળિયું	... વેર	... વેર
મેં	... નેનુ	... નાન
મેંસ	... કાટિકે	... મૈ
મેદાન	... અરણ્યમુ	... અરણ્યં
મેળવણી	... કલપણુમુ	... કલાપુ
મેળો	... સંતા	... મંદૈ
મેહરખાતી	... દયા	... દયનું
મોકલવું	... પંપુટા	... અનુપુગિરદુ
મોતવારી	... ગિરાકિ	... ગિરાક્કિ
મોચી	... ચેપુલુકુંવાડુ	... સક્કિલિ
મોળ (દરિયાના)	... અલલુ	... અલૈ
મોટું	... પેદનિ	... પેરિદાન
મોરવવું	... ચેમીરી વેયુટા	...
મોળું	... ચપ્પનિ	... સપ્પેયાય
મચ	... યચમુ	... યચં

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળુ

યજ્ઞોપવીત	... જન્જમુ	... પૂજુલ
યથાર્થ	... નિજમુ	... હિમૈ
યમ	... યમુડુ	... યમન
યાદી	... યાદી	... કુરિપુ
યોગી	... યોગુ	... યોગિ
રમવાળ	... કાવલિ	... કાવલગારન
રગડવું	... નલુપુટા	... નસુકુદલ
રંગ	... વર્ણમુ	... શાપ
રળ	... રેલવું	... વિદુમરૈ
રડવું	... એડુચુટા	... અબ્બુગિરકુ
રથ	... તેર	... તેર
રમટું	... ભોમ્મા	... ભોમ્મૈ
રમત	... આટા	... આટ
રમવું	... આડુગ	... વિગૈયાડલ
રમાડવું	... આડિપિચુટા	... આડચૈલ
રસ	... રસમુ	... રસ
રસ્તા	... દોવલુ	... તેરગળ
રાજમહેશ	... નમર	... અરણમણૈ
રાધવું	... વંડુગ	... શમૈકુદલ
રાખ (રખ્યા)	... ખૂડીદે	... સોમ્મલ
રાખવું	... પેટ્ટોકોતુટા	... વૈત્તોકોબ્બુગિરકુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

રાગ	... રાગમુ	... રરરં
રાજ	... રાજુ	... રાજન્
રિવાજ	... વાડુકા	... રળકં
રીસ	... કોપમુ	... કોવમ
રે	... કુદિ, પત્તિ	... પંછ, પંછુ
રેકો	... ચીટી	... ચીટી
રેપાળુ	... અંદમૈના	... અળગાન
રેપિયો	... રેપાય	... રેપાય
રેડવું	... પોયુટા	... ઉત્તમિરદુ
રેતાળ	... એડારિ	... મજુળી
રેલેવું	... ઉડુટા	... ધરકિરદુ
રેશમં	... પદું	... પદું
રેગ	... રેગમુ	... વ્યાધિ
રેપવું	... નાડુટા	... નાદુમિરદુ
લઠ્ઠવું	... તિસુકોનિપોવુટા	... કોડુપોમિરદુ
ભખવું	... નામુટા	... એળુકુમિરદુ
ભખાવવું	... રાઈચુટા	... એલ્લુલ્લોલ
ભખોટી	... ગોલિ	... ગોલી
ભગામ	... કલ્લોપપમ્મમુ	... કડિવાળં
ભંગકું	... નોડિ	... નોડિ
ભટકતાં	... તોચુચુના	... તોમિકેડુધરકિર

ગુજરાતી.

તેનુચ્છ.

તમિળ્

ભટકાવવું	... તોમિચુટા	... તોમિવેક્ક
ભડવું	... જમડમાડુટા	... ચન્ડૈપોદુલ
ભડાવવું	... જમડમાડીચુટા	... ચન્ડૈપોચ્ચલ
ભપસવું	... જરટા	... સરલલલ
ભપેટા	... ચુદુટા	... શુતુલ
ભખડવું	... તોચુટા	... તોચુલ
ભાચ	... લાંચુ	... લાંજ
ભાકડા	... કદ્દેલુ	... કદ્દે-વિરચુ
ભાકડી	.. કરૂ-કોપા	... તડી-કોમ્બુ
ભામ	... લક્કા	... અરક્કુ
ભાગ	... સમયમ્	... સમય
ભાગટ	... તોડને	... ઉડને
ભાજ	... પ્રિચુ	... વેક્કમ્
ભાભ	... લાભમ્	... ભાભમ્
ભાથુ	... નિકુપુ, નિડિવિ	... નીમગમ્, નીદુ
ભાલ	... એરપેના	... ચમપાન
ભાવવું	... તેચ્ચુટા	... કોડુવરિરદુ
ભિંપવું	... અલુકુટા	... મોળુચુગિરદુ
ભોટ	... મુક્કુચીમિડિ	... મુક્કુચિળિ
ભીટી	... ગીતા	... કોડુ
ભીલ	... પાચિ	... પાલિ

શુભરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

લીલું	... પચ્ચનિ	... પચ્ચેમાન
લુભો	... કુટિવાડુ	... જીનમાય
લમડા	... ચુડુલુ	... તુલિમળ
લહાર	... કુમ્મરવાડુ	... કરમાન
લેખ	... રાતા	... એળુનુ
લેવું	... તીસુકેનુટા	... વાંગુમિરદુ
લોક	... જનુલુ	... જનંગળ
લોચો	... મુદા	... મુદે
લોભિયો	... પેરાક્ષમલા	... પરાશૈયાન
લોહોલું	... તુડુચુટા	... તુડેક્કરદુ
વખાલુલું	... પોમકુટા	... પૂરિક્કદલ
વખાર	... મિકુમિ	... ગડચુ
વગાડવું	... વાઈચુટા	... વાશિમ્પદલ
વગાવવું	... નિદીચુટા	... નિદીમ્પદલ
વધારવું	... પેરિમ્પાચુટા	... અધિગમામ્પદલ
વચ્ચે	... નકુમા	... નકુવિલ
વટાવ	... વટ્ટમુ	... વટ્ટ
વટાવવું	... માચુટા	... માતુદલ
વડીલ	... પેદલુ	... પેરિયવરમળ
વટવાડ	... જગડમુ	... શડે
વટલું	... જગડ માકુટા	... શડેશેષદલ

(૫૨)

કર્ણાટક પદ્યોષિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

વણકર	... નેતપાડુ	... નેસવગારન
વણવું	... નેયુટા	... નેયુદલ
વતડવું	... ગીકુટા	... શારીંલકોલુદલ
વતન	... પુટ્ટિનચોડુ	... પિરંદરઊર
વધવું } હથે	... પેરચુટા	... વળૈઝિરકુ
વધવું } મણતાં	... હેચ્યુટા	... અદિકરિપુ
વધેરવું	... પમલગોદુટા	... ઓડેકુદલ
વન	... વનમ્	... વનમ્, કાડુ
વરનાત	... વાના	... મળૈ
વરપોડો	... ઊરેઝિંપુ	... ઊર્મોલ
વરાડવું	... જમડમાડીચુટા	... શન્ડેપોડચ્ચલલ
વરાળ	... આવિરિ	... આવિ
વૃદ્ધ	... મુસલિ	... કિળવન
વલોવવું	... ચિલુકુટા	... કડેયુદલ
વસવું	... વસિંચુટા	... વાસંશૈયલ...
વહાચુ	... ઓડા	... કપલ
વહાલા	... પ્રિયમૈના	... પિરમમાન
વળતી	... પિમ્મટા	... અરપરં
વળવું	... વંચુટા	... વળૈઝિરકુ
વાંકું	... વંકરા	... કાણુમાન
વાંકુંચૂકું	... વંકશટિંકરા	... કાણુમાન

શુદ્ધરાત્રી.

તેનુગ્ર.

તમિળ

વાંચવું	... ચક્રવુટા	... વાચિમુદલ
વાધિ	... તપુ	... તકરાર
વા-વાયરો	... માલી	... કાતુ
વાગવું	... તગ્રુલુટા	... અઠિપકુદલ
વાગોલવું	... નમુલુટા	... મેલુદલ
વાણુ	... વાણુ	... મોળં
વાટવું	... નરુટા	... અરેકિરદુ
વાડ	... વેલુગ્ર	... વેલિ
વાડવું	... કોમુટા, નરુટા	... અરકુદલ
વાત	... માટા	... પેચ્ચુ
વાદળા	... મેથમુ	... મેથં
વાદળું	... મળુ	... મળુ
વાપરવું	... ઉપયોગપરચુટ	... ઉપયોગિકલ
વાપરો	... વાપદા, ગકુવુ	... વાવિદા, તવણૈ
બાકરણુ	... બાકરણુ	... ઇલકલ
બર	... *બટલે-કાની	... અપાડયે, આગદું
વાર્તા	... વંટ, હતા	... મુરૈ, કદૈ
વાવવું	... નાદુટા	... નાદુપાવુ
વાવું	... પ્રદુટા	... પિરકિરદુ

* આ જાને શબ્દોને એકડા કરીને બોલીએ તો પણ એજ અર્થ થાય છે.

શુભરાતી.

તેનુયુ.

તમિળ

વાળવું	પુંજો	... હુયુટા	... પેરકિરકુ
	વાકું	... વયુટા	... વળેકિરકુ
વિંજવું		... વિમ્મરટા	... વિમ્મરદલ
વિંટવું		... ચુટ્ટટા	... ચુટ્ટગિરકુ
વિંટાળવું		... ચુટ્ટટા	... ચુટ્ટભગિરકુ
વિંધવું		... મુચ્ચુટા	... કુત્તભગિરકુ
વિખેરવું		... વિંચુટા	... વિરિકિરકુ
વિગતચાર		... વિવરમુખા	... વિવરમાય
વિચાર		... ચોચનમ્	... ચોચને
વિચારવું		... ચોચિચુટા	... ચોચિમ્મદલ
વિજ્ઞાનું		... તોચિચુટા	... અભંબગિરકુ
વિજ્ઞા	અચકારો	... મેરમુલુ	... પિન્નલ
	નીચે પડવી	... પિડુમ્	... ધડિ
વિજ્ઞવું		... એરપિચુટા	... પોરકિરકુ
વિલા		... મદુવુ	... પડિપ્પુ
વિદાન		... પડિવુડ	... પડિતન
વિધવા		... મુંડમેપિ	... મુંડે, વિદવે
વિનય		... અણકુવા	... અડકમ્
વિના		... મેકુંડા, લેકા	... ધક્કામે
વિભક્તિ		... વિભક્તિ	... વેટ્ટુમે
વિવાહ		... પેદ્દી	... કમ્પાણ

શુદ્ધરાત્રી.

તેનુચુ.

તમિઝ્.

રિવેક	... વિવેકમુ	... વિવેગમ
વિશેષ	... વિશેષમુ	... વિશેષં
વિષે	... ચુરિચિ	... પટ્ટિ
વીશી	... હોટલુ	... અન્નસત્રં
વેંચવું	... પંચુટા	... પંચિકુગિરદુ
વેગળું	... દ્વરમુ	... તોલવું
વેચનાર	... અમ્મુચાડુ	... વિપવન
વેલવું	... વહીચુટા	... પોરુત્તુકોલુલ્લ
વેપાર	... વર્તકમુ	... વેપારં, વર્તમમ
વેદેમ	... સંદેકમુ	... સંદેકમ
વેરવું (સાકડું)	... કોચુટા	... આરુક્લલ
વેરા-કર	... કરપુમુ, પન્નુ	... વરિ
વેલો	... તીમા	... કોટી
વેશ્યા	... દાલિ	... તેવડિયા
વેશ્મ-વણીક	... રેટ્ટિવાડુ	... શેટ્ટિ
વેળા	... સમયમુ	... વેળ, સમયમ
વેલ	... વેલુડુ	... વેલન
બ્યાબ	... વડો	... વડો
સક	... સંદેકમુ	... સંદેકમ
સક	... કેપમારી	... કેપમારી
સત્ર	... પમવાડુ	... સતર, વિશેષી

(૫૬)

છાંટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

શબ્દ	... શબ્દમુ	... શબ્દં
શરત	... શરતુ	... શરત, પદ્ધિમ્
શરમ	... શિગ્મ	... વેદકં
શર્યાત	... આરંભમુ	... આરંભં
સળી	... પુષ્પા	... કુચ્ચી
સાક	... ફરકાયલુ	... કાયકરી
સાત	... શાતમુ	... શાતં
શિકાર	... વેટા	... વેટ્ટૈ
શિખરુ	... નેચુંકોતુટ!	... કટ્ટકોલ્લગિરદુ
શિખામણુ	... છુદ્ધિ	... છુદ્ધિ
શીસો	... છુદ્ધિ	... છુદ્ધિ
શુ	... એમિ	... એન્ના
શેઠુ	... વેંચુટા	... વરકિરદુ
શેઠ	... પન્નમાદુકુ	... મુદ્દત્તાળી, એન્નમાનુ
શેવાળ	... આવિરિ	... આવી, પાંચ્ચૈ
શેહેર	... પદ્મમુ	... નગરં
શેઠ	... વસનમુ	... વસનમ
શ્વાસ	... લીપીરી	... રવાસં
સજત	... મિક્રીલી	... માટ્ટપાય
સગપણુ	... બાધ્યતા	... બાધ્યમ્
સધળા	... બંદર, અન્નિ	... ચેક્ષામ્

શુભરાતી.

તેશુતુ.

તમિળ

સડક	... ત્રોવા	... ગેડ
સણ્ઘાર	... અલંકારમુ	... શીંગારિકલ
સતાવવું	... સતાયયુટા	... સત્તાયકિરદલ
સત્ત	... નિજમુ	... ઇન્ઝે
સર્નદ	.. પટ્ટા	... પટ્ટા
સંતાડવું	... ઠાયુટા	... ઓળિકિરદુ
સંતોષ	... સંતોષમુ	... સંતોષમ
સફેત	... વેશુપુ	... વેલ્લે
સથુર	... નિદાનિમુ	... નિદાનિકલ
સભા	... સભા	... સભે
સમજ	... તેલિવિ	... અરિવુ
સમળવવું	... તેલીયયેપુરા	... તેરિયપકુતલ
સમય	... સમયમુ	... સમયમ, વેલ્લે
સ્મશાન	... શુકુકાકુ	... મશાણમુ, શુકુકાકુ
સમાચાર	... સમાચારમુ	... સંગતી
સમારવું (શાક)	... તરુટા	... તરિકલ, અરિકલ
સતીપ	... હંઝેરા	... કિટ્ટે, અરુકિમ
સંભારવું	... યપ્તીયેયુટા	... યાપકપકુતલ
સરખાવવું	... સરીચ્યુટા	... ઓણપાકલ
સરલ	... મેલેના	... મેલાન
સરાવર	... સરરમુ	... ઓરિ

(૫૮)

કણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

સવળું	... શીદા	... મુધદલે
સ્નાદ	... રૂચિ	... રૂચિ
સદાપ	... ઓતાઠમુ	... ઓતાશૈ
સહી, દસ્તક	... મેવાલુ	... કૈયેળુતુ
સરતુ	... સરરમુ	... નયમાન
સહેલું	... મુલમમૈના	... શુળુવાય
સળગાવવું	... મુદ્દિયુટા	... કાળુતુલ
સળવું	... પુરિયપોવુમ	... શોતૈપુલ
સળા	... પુલ્લ	... દમ્મ
સાંકું	... ઇરકૈના	... ઇરકમાય
સાંકળ	... સંકીલી	... સંગિલી
સાથે	... રૂડા	... રૂડન
સાંપવું	... અતુકુટા	... પત્તવિમુલ
સાધિ	... અતુક	ઓદું
સાંમળવું	... વિનુટા	... કેટમિરકુ
સાચવું	... કાપાકુટા	... કાપ્પાતુલ
સાચું	... નિજમુ	... મેય, ઉપમે
સાદહી	... ચાપા	... પાય
સામસામા	... એદુર એદુરંગા	... એદિરિએરિયાય
સામું	... એદુર	... એદિરિલ
સાઈ (વી)	મંચિદિ	... નેલકુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

સાર (અ.)	... સર	... અપ્પ ડિયે
સાહસ	... સાહસમુ	... અધાત્યમ
સાળવી	... સાલેવાડુ	... નૈઅવન
સિપાઇ	... બંદુ	... શેવગન
સિવલું	... કંદુટા	... તેષકિરદુ
સીધો	... નેરગા	... નેર
સુંખલું	... વાસનચૂચુટા	... મોદુપારિરદુ
સુંવાળું	... નુમનિ	... મેદુવાન
સુક	... એડિના	... ઉલંદ, કાપંદ
સુકાવડું	... એડુટા	... કાપોડુગિરદુ
સુખ	... સુખમુ	... સુખ
સુખડું	... અમપડુટા	... કંડદુ
સુતર	... નડુ	... નલ
સુતળી	... દારમુ	... કમિર
સુતાર	... વડલવાડુ	... તમ્મન
સુધારડું	... દિદુટા	... સરિપડુતલ સરીપાકુંદલ
સુધાર	... સુધાર	... રમારમી
સુડું	... પંડુકોનુટા	... પડકિરદુ
સુમના	... તેલિય જેયુટા	... તેરિય પડતલ
સૂતક	... સૂતકમુ	... સૂત-તીડુ
સૂર્ય	... સૂર્યડુ	... સૂર્યન

(૬૦)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ્

સોપવું	... આપ્પાગંચુટા	... આપ્પિમિરડુ
સોટી	... કોચ્ચા	... પેરંચુ-તડી
સોપવું	... વેદુકુટા	... તેડુદલ
સોની	... કંસલવાડુ	... કમ્માળન
સોભવું	... અંદમિંચ્યુટા	... અંદમ
સોસ (પાણીનો)	... દપ્પિ	... દાહં
ઓ	... આડદી	... પેચુ, પેચ્મળે, માધરે
સ્નાન	... સ્નાનમુ	... સ્નાનમ, મુળુગલ, કુળિકલ
સ્નેહ	... સ્નેહમુ	... સ્નેહન
હકીકત	... સંગતી	... સંમતી
હળમ	... મંગલવાડુ	... અમ્મદન
હળમત	... ક્ષવરમુ	... ક્ષવરં
હઠ	... છદુ	... પિડિવાદમ
હમિયાર	... આયુધમુ	... આયુધમ
હદ	... અંતુ	... હદુ
હમણાં	... ધપ્પુકુ	... ધપ્પોળુકુ
હમેશાં	... એપ્પુકુનુ	... એપ્પોળુદમ
હરકત	... આટંકમુ	... કાનરટે, કુરકે, તુન્દરવૈ
હરખ	... સંતોષમુ	... આનંદમ
હરાજ	... ચેલમુ	... ચેલમ
હલકું	... લેસેના	... લેસાન

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

હસાવણું	... કદિલિયુટા	... આદુગિરદુ
હવાડો	... તોટ્ટિ	... તોટ્ટિ
હવે	... છકમીદા	... હનિમે
હવેથી	... હ'કનુ	... હનિમેલ
હવેલી	... મીધેષદલુ	... મેધૈરીકુ
હશે	... ઉંડુનુ	... હરકમ, ઉન્કુ
હસણું	... નવ્વુટા	... શિરિક્કિરદુ
હસાવણું	... નવિરંચુટા	... શિરિષ્પુકાકુંદલ
હળવે	... તિનમા, મેક્ષમા	... મેકુવાય
હાકનાર	... તોલુવાકુ	... આદુગિરવન
હા	... અવુનુ	... આમ
હારખંધ	... વરસમા	... વરિસૈમાય
હારણું	... આડીપોવુટા	... તોતુપોયુદલ
હાકણું	... કડુલુટા	... આડુદલ
હાસાશ	... અળ્લાડી	... અળ્લાડી
હિંચણું	... ઊયુટા	... આડુદલ
હિંડણું	... નડુયુટા	... નડકદલ
હિંમ	... મંચુ	... પનિ
હિન્ડો	... આડંગિ	... અલિ
હિમ્મત	... ધૈર્મ્યુ	... ધૈર્મ્ય
હિસાબ	... લેક્કા	... કલ્લક

(૬૨)

કર્ણાટક ૫૩ યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

કું	... નેનું	... નાન
કુંચિયું	... ચુદુકુંદુર	... પિરામાણે
કુકમ	... ઉત્તરવુ	... ઉત્તરવુ
કુલળ	... દિગના, કિંદા	... કિને, તાને, અડિયિલ
કેત	... રનેલમુ	... રનેલં
કેલી	... જડિવાના	... વિડામળી
કોડી	... પડવા	... પડવુ
કોભવણું	... આપુટા	... અણ્ણિરુદુ
કોથિયાર	... ગેટ્ટીચાકુ	... ગેટ્ટીગારન

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળ.

બે રાખ્યાનાં વાક્યો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળ.

અસ્થા ડોકરા

... અરે પિસ્સકાયા... અડેપૈયા

તું બ

... નીવુ પો ... ની પો

તેને આપ

... વાનિકી હવુ ... અમનકુ કોકુ

તેણે કહ્યું

... વાકુ ચેપ્પિનાકુ... અદનુ શોન્નાન

મેં કીધું

... નેનુ તિમ્મકોન્નાનુ... નાન વાંગકોન્ડેન

હું જમણ

... નેનુ પોલુનુ ... નાન પોવેન

તેને પકડ

... વાનિનિ પદ્ધ ... અવનૈપુકિ

કોણ નાહું ?

... એવરપર મેત્તનાર ? ... ચાર ઓકીનકુ ?

તે છે

... વાકુ ઉન્નાકુ ... અવર હરકિશાન

આ બે

... હદિ ચુકુ ... હદૈપાર

મારી નચે

... ના કિન્દા ... ચેન કિલે

અમારા ઉપર

... મા મિત્તા ... ચેન મેલ

મને નહિં

... નન્નુ હાદુ ... મેચૈ અલ્લ

તે ગઈ

... આપે પોષ્પમદી... અલ્લળ પોષ્પવિટ્ટાળ

તારાવતી

... નીકુ ગાનુ ... દિલકાલ

તે બોલ્યો

... વાકુ પલિકિ નાકુ ... અવન પેચ્ચિનાન

તું આવ

... નીવુરા ... નીવા

તું મેલ

... નીવુ કૈચ્ચુકુ ... ની ઉદ્કાર

ગુજરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ.

તાઈ નથી*	... નીદી કાદુ	... ઉત્તર
માઈ નહિ	... નાદી કાદુ	... એન્નદિ અક્ષ
નહિ આપુ ?	... ધ્વવા ?	... કાકુક મટાયા ? કાકુક્કાયા ?
નહિ આપુ	... ધ્વનુ	... કાકુક માટ્ટેન
તે શું	... અદિ એમી	... અદુ ચેન્ના
હું આવછ	... નેનુ વચ્ચુચ્ચાનુ	... નાન્ વરૂમિરેન
હું જાછ	... નેનુ પોતાનુ	... નાન્ પોદિમિરેન
અહીં આવો	... હક્કડ રાંડ	... ઇમે વારૂમળ
મને આપો	... નાકુ ધ્વવાંડિ	... એનકુ કાકુગળ
શી ખમર	... એમિ સમિ	... ચેન્ન સમાચાર
સર્વ સારી	... અંત મંચિ	... ચેક્કાં નક્કડુ
એમ કે ?	... અટલના ?	... અપ્પડિય ?
પેલો કાચુ ?	... વાકુ એવડુ ?	... અવન્ ચાર ?
શા સાર	... એંદુકુ	... એદરકાષ
એમ કરો	... અટલુ ચેપ્પાંડિ	... અપ્પકિ શેયુંમળ
હું આપીશ	... નેનુ હચ્ચેનુ	... નાન્ કુકુપેન્
લખ જાઓ	... તીસુકો પોડિ	... કાન્કુ પોમળ
કાચુ છે ?	... એવરૂન્નાર ?	... ચાર ધરૂકિરદુ ?

* નથી ને બદલે નહિ શબ્દ આવવો જોઈએ તોજ તેનુચુ બાપામાં કાદુ શબ્દ થાય. પરંતુ બાપાના ફેરફારમાં નાનપથી અને નહિ એ શબ્દો વાક્યમાં બદલ બદલ થઈ જાય છે.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તામિળ

તેઓ ગયા	... વાર પોષરિ	... અવર પોનાર
સારી સાથે	... નાતો ફડા	... એન્નોડુ
તેને બોલાવો	... વાનિનિ પિલ્લવંડિ	... અવને કુપ્પિયુંગળ
અહીંયાં જુઓ	... ઇક્કડ ચૂડંડિ	... ઇમે પાડંગળ
આપણે જાણ્યો	... મનમું પોદમુ	... નામ પોમલામ
આવ્યો નથી	... રા લેદુ	... વર વીલે
બોતો નહિં	... માટલાડ કંડિ*	... પેશાદિરમ
હમણાં નહિં	... ઇપ્પુડુ કાદુ	... ઇપ્પો વેંડામ
જલદી દોડો	... ત્વરમાં પરમેતંડિ	... સીમમ ઓડુંગળ
એને પકડો	... વાનિનિ પટ્ટંડિ	... અવને પિડિયુંગળ
કાંઈ નહિં+	... એમિ લેદુ	... ઓન્ડું દલ્લે
અહીંથી ઉઠો	... ઇક્કડનુચિ લેય્પંડિ	... ઇમેઇરંડુ એળુંદીરંગળ
કેણુ હત્યુ ?	... એવર એલ્ચિનાર	... ચાર જામચારમળ
ઉપાડી આપો	... તેરિચિ ઇવંડિ	... તિરંદુ કુંડુંગળ
નીચે ઉતારો	... કિંદા દિગંડિ	... કીમે ઇરકુમળ
ઉઘ આવી	... નિદ્ર વચ્ચિનદિ	... ત્ત્રમ વંદુ
ખાડો ખોદો	... પલ્લમુ ત્તવંડિ	... ક્કળિ નેડુંગળ

* તેનુગુ ભાષામાં કંડિ શબ્દ નહિ ને બદલે કુકમ જાવે છે એટલે “ બોલવાની મનાઇ ” એમ થયું.

+ નહિં ને બદલે ના શબ્દ હોય તોજ તેનુગુ ભાષામાં લેદુ ઉચ્ચાર થાય પણ ભાષાના ફેરફારને લીધે તેની રીતેજ બોલાય છે.

(૬૬)

કર્ણાટક પદ ધોધિની.

સુખરાતી.

તેનુગુ.

તમિળુ

ઉપર ચડો	...	પૈકિ એકાંડિ	...	મેમે એકંગળ
ઉઠી જુઓ	...	દૈચિ ચૂડંડિ	...	એળુંદુ પાકંગળ
ચાટી જવ	...	નાકંડિ	...	નકિં વિડુંગળ
ઉચડો લાવો	...	તૂકિ તિચુકારંડિ	...	તૂકિં વાકંગળ
ખાંડવા બોલાવો	...	દંચુટકુ પિલુવંડિ	...	કુત કુપિપકુંગાળ
ઉડવા રીખ્યો	...	એગુરંટકુ નેચુકેન્નાડુ...	...	પરંક કટુકોડકુ
તાણી ઝાલો	...	છડચિ પટ્ટંડિ	...	છળત્ત પિડિચુંગળ
દખાવી રાખો	...	અભિક્કિ પેટ્ટંડિ	...	અભિક્કિ વૈચુંગળ
તેણે પુછ્યું	...	વાડુ અડિગિનાડુ	...	અવનુ કેટાનુ
તેને મોકલો	...	વાનિનિ પંપિચ્ચંડિ...	...	અવને અનુપ્પુંગળ
ઉભા થાવ	...	લેચ્ચંડિ	...	એળુંદિરંગળ
બેશી જવ	...	ફૂચ્ચંડિ	...	ઉકકંડંગળ
નથી જોઇતું*	...	વદુ	...	વેંડાન

લાંબાં વાકયો.

તમારું નામ શું ? ... મી પેરે એમી ? ... ઉન પેયર એન્ના ?
અમારું કામ નથી... મા પરી લેકુ ... એંગળ વેલ્લે પલ્લે
આપણે ત્યાં જઇશું?... મનમુ અક્કડા પોતુમા?... નામ્ અંજે પોવોમા ?

* નથી જોઇતું તો અર્થના થાય છે તે તે બંને શબ્દોનો
ઉચ્ચાર એક શબ્દમાં વદુ અને વેંડામ થઇ જાય છે.

જીજ્ઞાસી

તેનુજી

તમિજી

અમને જવાનું થઈ... મમ્મલનુ પોમની ચેપિનાકુ... એંગળે પોદમ-
પડિ શોનારંગળ

અમો ગયા હતા... મેમુ પોષ યુટમી... નામગ પોહિ એંગેદામ
તમો ત્યાં જાવ... મીર અકડીકી પોન્ડિ... નીંગળ અંગે પોંગળ
તમને શું આપ્યું ?... મીકુ એમિદિચિનાર ?... ઉંગળકુ એન્નાકોડુ તારંગળ ?
તમો અહીં આવો... મીર ઇકડિકી રંડિ... નીંગળ ઇંગે વાઈંગળ
તેઓ ત્યાં ગયા... વાર અકડ પોષનાર... અવંગળ એંગે પોન. રંગળ
તમને અહીં બેસારો... વાજનુ ઇકડ ફૂંડ પેટ ડિ... અવરંગળ ઇંગે
દેડકાર વૈયુંગળ

આપ અહીં આવો... તામુ ઇકડિકી રંડી... નીંગળ ઇંગે વાઈંગળ
કાણુ આપ્યું છે ?... એવર વચ્ચિયુન્નાર ?... ચાર વંદદુ
તેણી ક્યાં ગઈ ?... આપે એકડીકી પોષયુન્નદિ ?... અવળ એંગે પોષિંગળ
માર દેહેનું સાલિજો... નેનુ ચેપેદી વિનડી... નાન સોન્નદેકંગળ
તેને સોધી લાવો ... દાનિનિ વેદિકિ તેડી... અવગી તેડિ વાઈંગળ
અમને હસવું આપ્યું... માકુ નબ્બુ વચ્ચિનદી... એંગળકુ ચિરિયુવંદદુ
તેણે શું સંતાડ્યું ?... વાકુ એમિદાચિ પેટિનાકુ ?... અવળ એંગે પોષિંગળ
એમ ના થાય ... અટલુ કાકુ ... અપ્પડ અથ્થ

— ના થાય અને નહિ આનું એ બન્ને શબ્દોનો તેનુજીમાં
“ કાકુ ” અને “ રાનુ ” એવી રીતે એકજ શબ્દમાં સમાવેશ
થઈ જાય છે.

ચુજરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ

તું ચાદ રાખ્ય ...નીવુચાપકમુ પેદુ કાનુમુ...નીચાપકમ વૈતુકોલુ
 હું બૂલી જમજ ...નેનુ મરિચિ પોતુનુ...નાન મરંદુ વિડુવેન
 મારે નથી જોઇતુ...નાકુ અકર લેદુ ...એનકુ અવસ્યમદંલૈ
 હું નહિ આણું ...નેનુ રાનુ ...નાન વર માદેન
 પેલો કાણુ છે ? ...વાડુ એવડુ ? ...અવન ચાર ?
 મારો મિત્ર છે ...ના સ્નેહિતુકુ ...એન સ્નેહિતન
 તમે ક્યાં છો ? ...મીરંએકકડિભર ? ...નિંગળ અંગેકરકિરિરગળ ?
 તે ત્યાં છે ...વાડુ અકકડ ઉન્નારં...અવન અંગે ધરંકિરાન
 મને જવા દો ...નન્નુ પોનિ વ્વડિ...એન્ને પોવિદિવિડુ
 હું અહીં છું ...નેનુ ઈકકડ ઉન્નાનુ...નાન ઇંગે ધરંકિરેન
 તેણી જીભા છે ...આપેનિસિચિઉન્નદિ...અવર નિર્કિરાળ
 તેણી ખીદે છે ...આપે ભયમુ પડુતુન્નદિ...અવળભયપડુગિરાળ
 આ નાખી દો ...હાનિનિ પારવેચ્ચડિ ...ધદૈએરિદુ વિડુંગળ
 તે કેમ નાઠો ? ...વાડુએંદુ કપરંમોત્તનાડુ ? ...અવન એંનમોડિનાન ?
 તમે શું કહ્યું ? ...મીરંએમિચેપિતાર ? ...નીંગળચેન્નાશોન્નિરગળ
 મને હાથ આવે છે...નાકુનિદ્રાવચ્ચુચુન્નદિ...એનકુતુકંવરંજિરદુ
 કેમ હસો છો ? ...એંદુકુનવ્વુચુન્નારં ? ...એનશિરાંકિરીરગળ ?
 એક વાત કહું...એક માટા ચેપ્પેદુ...એર વારેશોલ્લુગિરેન
 તેને મદદ કરો...વાનિકિસહાયમુચેચ્ચડિ...અવનકુઓતાસુશેષ
 મારી પાસે આવો...ના હગરકુ રંડ...એન કિદ્દ વાંગળ
 કેમ બોલતા નથી...એમિમાટનાડેલેદુ ? એનપંશુકિરદિલૈ ?

શુભરાતી.

તેનુનુ.

તમિન્

તેઓ હારી ગયા...વાર ઓડિપોઈનાર...અવરગળતોતુપોનાર્ગળ
કું થું કરે ? ...નેનુ એમિ એયુદુનુ ...નાનુ પેના શેયલામ
લાં જશે નહિ ...અક્કડ પોકડિ ...એંગે પોહાદે મુંગળ
તે તમને મારશે ...વાડુ મિન્નુનુ તન્નુ...અવનહંગળેઅડિપાન
રીસ ના કરો ...કોપમુ એયકડિ ...કોવિતુ કોળાદેમુંગળ
છાની વાત કહું ...રહસ્યમ્મતિએપેદનુ...રહસ્યવાતેશોસ્લુમિરેનુ
દૂર હિમા રહો ...દૂરમુમા નિલુવડિ ...દૂરમાય નિલ્લુમળ
મારો પગ ખસ્યો...નામ્મલુજરિમિનદિ...એન્નકાલનળુવિવિદ્દુ
મને માલુમ નથી...નાકુ તેલિયદુ ...એનકુ તેરિયાકુ
ધર બળે છે ...હલ્લુ મંડુતુન્નદિ...વીકુ એરિમિગિરકુ
તરતાકુઅકીમારી ...હદ્દુ મુનિગેનુ ...નીકુ મુળુગિન્નાન
ધોધને સુકવો ...હિદિઠિ એડપેટ્ટિ...તોષતુ કાયપોકુંમળ
કોણુ આવે છે ?...એવર વમ્મયુમુમાર...યાર વરમિરકુ ?
મારીપાછળઆવો...ના વેનુક રડિ ...એનુ પિન્નામ વાર્મળ
તે માડા થયો...વાડુ પિન્ચિવાડ અપ્પુનાકુ...અવનપૈત્તિયકારનાનાન્ક

તું તે કામ કરીશ ? | નીવુ આપનિ એયુ દવા ?
ની અંદ વેલૈ શૈયાયા ?

તેઓ બહાર જાય છે. | વાર બાષ્ટા પોવુ યુન્નાર.
અવરગળ વળિષ્મ પોરારગળ.

મારે જવું જોઈએ. | નેનુ પોવલ સિનદિ.
નાનુ પોમ વેંડુમ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

અમે અહીંઆ છીએ.	મેમ્મ હક્કડા ઉન્નામ્.
ઠાપ આવશે નહિ.	નામ્ છમે હરકિરમ.
પેલો માણસ જુઓ !	એવરન્તુ રાર ઓરવર વરમાદારગળ
તે શું આપે છે ?	આ મનિષિનિ ચુડાંડ ? અવને પારંગળ ?
અહીં કોણ શુંકયું ?	વાડુ એમિ હમ્મ્યુ ચુન્નાડુ ? અવન એન્ના કુડકિરાન ?
ચેલો છોકરો શુંકયો.	હક્કડા એવર ચેંગિલિ મૂસિનાર ? છમે ચાર એમ્મલ ઉમિલ્લદુ ?
તું કેમ છીકયો ?	આ પિલ્લવાડુ ચેંગિલિ મૂસિનાડુ મંદ પેયન એમ્મલ ઉમિળદાન
અહીં કોણ ઝાડે ગયું ?	નીવુ એડુડુ તુમ્મિનિચી ? ની ચેન તુમ્મિનાય ?
તેમણે મને ઓળખ્યો.	હક્કડા એવર* એરિગિનાર ? છમેચાર મલ્લાદે પોનદુ
તેને તમારી સાથે આવવા દો.	વાર નન્તુ *એરિગિનાર અવરગળ ચેન્ને તેરિદુ કાન્ડારગળ વાનિનિ મીતો ફૂડા રાનિવ્વડિ અવન ઉમ્મળાડુ વરદ

* તેલુગુ ભાષામાં એરિગિનાર એ શબ્દના બે અર્થ થાય છે, તેમાં એક ઝાડે ગયું અને બીજો અર્થ ઓળખ્યો તેમાં ઝાડે મધુ તેનો પ્રથમનો એ દીર્ઘ છે માટે એ શબ્દને દીર્ઘથી બોલવો.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિલ

વરસાત બહુ પડ્યો.

વાના નિકા પડિ નહિ.

રંભો મળે પેમદડુ.

અંધાર થઇ ગયું.

ચીકટિ આઈ પોષનદિ.

છરડું આજ વિટડું.

પૂર્વે પાસા વિજળી થાયછે.

તૂર્કે તડું મેરુલુ અચુચનદિ.

કિળ્લે મિનુ મિરડું.

આકાશમાં તારા જણાયા.

આકાશમુંડુ ચુક્કુ અચુપડેદિ બેડું.

નથો.

આકાશતિલે નક્ષત્રમળ તેરિય વિસ્થે.

રસ્તામાં કાદવ થયો છે.

વીધિલો છુરદ અઈ ઉનદિ.

વીધિ શેરાષ્ટડું.

ઉતાવળથી ચાલો.

જલદિયા નડતડિ

વેમમાય નડવું મળ

તે દોડતાં ખરી પડ્યો.

વાકુ પરગેતુતુ ભરિ પડિનાડું.

અવન આકુમ શરિક્કિ વિળદાન.

આ ટાંઢથી મુળે છે.

છદિ ચલિવક્ષા વણ્ણુ ચુનદિ.

છડુ કુળિસલ નડગુ મિરડું.

નદીમાં પૂર આવ્યું છે.

એટિલો વેસ્લુવ વચ્ચિ ઉનદિ.

આતુલે વેળાં વંડુ વિટડું.

મને તરતાં આવડતું નથી.

નાકુ છત તેલિયડું.

એનકુ નીદ તેરિયાડું.

એક માણસ તણાઈ ગયો.

એક મનુષ્યક કોડું (છડ્યુ) કોની પોર્નનાડું.

એર મનથને અડિતુ કોડુ પોર્નરિટડું.

સુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિઝુ

ચાડી જોડી લાવ.

| બાંડિ મદુકાનિ તીસુકાનિરા.

| વાંડિ કદિ કોડવા.

સાંકડી ગલ્લોમાં આવશે
નહિ.

| ધરકેન સંકુલો રાદુ.

| સિન્ન સંકુલો વરોદુ.

આળસ છોડી દો.

| આલખ્યમુ વહલિ પેટાંડિ.

| સોમલૈ વિદુ વિદુમળ.

દીવો સળગાવો.

| દીપમુ મુદિચ્ચાંડિ.

| વગકુ એતિએળ.

આ તરફ જુઓ

| ધતદુ ચૂડાંડિ.

| ઈદિ પક્કમ પારંગળ.

તમારો હાથ ધોવો.

| મી ચેપ કડમંડિ.

| ઉમળાડય કૈમે કળવુંમળ.

હું જાણતો નથી.

| નાકુ તેલિમદુ.

| એનકુ તેરિયાં;

હમે હમણાં નાહાયા ?

| મીર ધપ્પુકુ સ્નાનમુ ચેસિતિરા ?

| ધપ્પોળુકુ નીમળ કુળિત્તીરગળા ?

રૂવા બહુ દૂર છે.

| બાવિ નિંડા દૂર મુન્નદિ.

| કથર રંબો તોલુવુલૈ ધરકિરદુ.

હજીવમાં પાણી નથી.

| ચેરવુલો નીર લેદુ.

| આરકલ જલમ ધલૈ.

અરે, મને દેસ વાગી.

| અચ્ચો, નાકુ મુદુ તમિલિનિદિ.

| અચ્ચો, એન કાલિલૈ અડિપદુ.

ચુકરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ

તમારો હાથ લાખો કરો.

મી એઈ ચાચંડિ
ભિમળ કૈયે નીદુમળ.

આ છોકરો મરીળ છે.

પપિલ્લાડુ બીલ્લાડુમા ઉન્નાડુ.
ઈલ પેયન્ પેળેયાય ધરકિરાન્

તે પેટીમાં મુકો.

દાનિનિ પેટ્ટેલો પેટ્ટંડિ.
અદૈ પેટ્ટિયિલ વૈતુ વિડુમળ.

અમે એમ કરીએ કે ?

મેયુ અટલુ એયુદુમા ?
નામ અપ્પડિ શેયવો મા ?

તે અંદર વાતો કરે છે.

વાડુ લોપલા માટલાડુ ચુનાડુ.
અવન્ ઉળ્લો પેશિક્કોડુ ધરકિરાન્

મેં પાસે જઈ સાંભળ્યું.

તેનુ દગ્ગર પોષ વિટિનિ.
નાન સમીપતિલ પોઈ કેન.

તેનુ બોલવું સમજતું
નથી.

વાનિ માટ તેલિયડમુ લેદુ.
અવન પેશિનડુ પુરિય વિલ્લૈ

હું ઉપર જાવું છું.

તેનુ પપ્પના પોવુ ચુન્નાવુ
નાન્ મેલે મોગિરૈન્

તો, મને ધરમાં મળશે ?

વાડુ નાકુ ઇટિલો ત્રિક્કુ તુડા ?
અવન્ વાટિલે એનકુ આપ્પુવાના ?

કાલે મને પુરસદ છે.

રેપ્પુ નાકુ તીરિક્ક ઉન્નાદિ
નાળકુ અનેકુ સાવકાશમતાન્

મને કોઈ મળવા આશું
હવે ?

એવરો નન્નુ ચુડાનિકિ વચ્ચિ ઉડિરા ?
એન્ને ચારાવડુ તેડિ વંદારમળા ?

ગુજરાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

તે એક નવો માણસ હતો	વાડુ એક કાત મનુષ્યકુળા ઉડેનુ.
હું તેને ઓળખતો નથી.	અવનુ ઓર પુદુ મનપનાય ઇરદાન
મને તમારું નામ કહો.	નેનુ અતનિનિ એરમનુ અવને એનકુ તેરિયાદુ
સવારે વહેલા જાગે.	મી પેર નાકુ ચપ્પડિ ઉગળુડેન પેરે ચેનકુ શાલ્લુમળ
તમારી ઉમ્મર નાની છે,	તેલવારિ જલદિઆ પોડિ કાલમે જલદીયા પોગિળ
માટે ઉપદેશને લાયક નથી.	મી વયરસુ ચિન્નદિઆ ઉન્નદિ ઉગળુડેય વયદુ કોજમાય ઇરકિરદુ
કુંભારવાડામાં કડીઓ રહે છે.	મનુકા બેલ્લનકુ તગુમૈન વારકાર આલેયાલ ઉપદેશતુકુ તગુદિ અલ
કાણુ જાણુ ક્યારે આવશે?	કુમ્મરિ પેટમે કાલતિવાડુ ઉન્નાડુ કેશપેટ્ટિયલ કાલતુકારન ઇરકિરાન
આ છોકરો કેમ રહે છે?	એમો એપ્પુડુ વચ્ચુનો ? એત્રમે એપ્પો વરવાનો ?
કસાઇનો પેડે મારો નહીં.	ઇપિનવાડુ એડુકુ એકચુ સુન્નાડુ ? એનુ ઈદ પૈયનુ અળુગિરાન ?
આકાંશને કહાડી મુકો.	કસાઇપુ વાનિવલે તન્નકંદિ કસાઈ પુત્રાતનુ માદિરિ અરિકાદે
	ઇઅળ્લરિનિ તરિમિ વેચ્પડિ ઇદ વાદાડિમે ગુરપ્પિવડુ

શુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

અમારાથી તેમ બને નહિ.	મા વણ અટલુ કાડુ એંગળાલ અપ્પડિ શેય મુડિયાડુ
કાચળીમાં કેટલા રૂપીઆ છે ?	સેસિલો એન્નિ રૂપાઇલુ ઉન્નદિ ? પરિયલ ચેત્તનૈ રૂપાય ધરકિરદુ ?
સાચવીને ટેકરા ઉપર ચડ્ડને	ભદ્રમુગા મિટ્ટ મીદ એકકડિ ભમતેઆય મેદિનમેલ એરંગળ
નહિ તો ખાડામાં પડશે	લેક પોતે પલ્લમુલો પડુદર ઇલાવિદાલ પલ્લતિલ વિળુવીર
ને જો પશુ ધોઆશે.	મરિન્નિ મુંલુ દૂડા પોડુચુનુ તવિર મુળળુ કુત
ગમાણુમાં ધાસનો પુજો નાઓ	માટિલો કમુવુ દદ વેય્પડિ વેક્કેલ તોટિલ કદુ પોડુગળ
અહીં માછીઓ રહે છે.	ઇકકડ એપલુપવાળુ ઉન્નાર ઇંગે શેમડરંગળ ધરકિરામળ
તો મંચનું શુ કહેવું ?	અપટિકિ કંપુક એમિ એપ્પવલેનું ? આનદિનાલ નાદતિલુ એન્ના શોલધામ
કેમ ગાંસડી પોટમાં બાંધી છે ?	એંડુક મટ્ટુ કટ્ટુન્નાર ? એન મ્પેયે કટ્ટિરીરંગળ ?
કાને ગામડે જવું છે.	રેપુ ઉરક પોવલસિ ઉન્નદિ નાળેદિન આમતિલુ પોગવેંકુ
આ ઝીત બહુ મધુર છે.	ઇપાટ નિડા તીય્યા ઉન્નદિ ઇક પાડુ કાડુક ઇનિમિયાય ધરકિરદુ.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ગરબ સરી એટલે વૈષ્ણ
વેરી.

તમે શી નાતે છો ?

હું ધાંચીને આ કંસારો.

મારા મિત્રને ઘેર ચોરી
થઈ.

સિપાઈએ ચોર પકડ્યા
છે.

જંગલમાં આ કોની ઝું-
પડી ?

તે એક શિકારીની છે.

જુઓ, તેણે જાળ પાથરી.

અહીં તો જીવ મહારાય
છે.

હુંકમાં, ચેતીને ચાલજો.

આકળનાં ટીપાં ટપકે છે.

અક્કર તીરિન વેનુકા વૈષ્ણુકુ ચતુરુ
નોલુ તીંદપિન્ન વૈષ્ણન્ અક્કરૈ ધદ્ધે

મીરૂ એ જાતિવારૂ ?
નીમળ એન્ન વર્ણતાર્મળ ?

નેનુ ગાંડલવાકુન્નુ ધતકુ પાત્રમુલુ ચેમવાકુ
નાન્ વાણીયન્ ધવન્ કન્નાન્

ના રનેહિતુનિ ઇદિલો દોઝતનમુ જરિગિનદિ
એન રનેહિતન્ વીદિલ તિરદુ પોષવિદુ

બ'ટાદરુલુ દોઝલનુ પદિ ઉન્નારૂ
શેવમન્ તિરડનૈ પુડિતિરકિરાન્

અડવિય'દુ ધદિ એવરિ ગુડસૈ ?
કાદિલ યારડૈય ગુડિસૈ ?

અદિ ઓઠ વેટકાનિદિ
અદુ ઓરૂ વેટકારનુડયદુ

ધદુગો, વાકુ વલ્લ પરચિયુન્નાકુ
પાર, અવન્ વલ્લ વિરતિ રકિરાન્

ધકકડ મનરસુ કલવરનુ પકુચુન્નદિ
ધંમે હિધરકુ કલકકં કુકુકિરદુ

કુરચલો, જાત્રતગા નડવંડિ
શુરક્રમ્મય, જાત્રતે આય નડવું મળ

મંચુ બોલુ કારવુન્નદિ
પનિત્તળ વિળગિરદુ

ગુજરાતી.

તેગુણ.

તમિળ.

હજી મુકામ કેટલે દૂર છે ?

| ઇંકા ઉનિકિ એંત દૂર મુન ઉન્નદિ
| તંચુવિડમકમમએવળવુદ્દરતિલપરકિરકુ

આ રસ્તો ક્યાં જાય છે ?

| ઇ દોવ એકકડ પોવુ ચુન્નદિ ?
| ઇદ વળિ એએ પોરકુ ?

કેડરાજ મહેલ સુધી.

| નેરંગ નગરિ વરકુ
| અરણ્ણમનૈ કડશિ વરકુમ

હજમ દોઢ ડાહો છે.

| મંચલવાડુ વાયાડિઆ ઉન્નાડુ
| અંબમટન અધિક પ્રમંગિઆય પરકિરાન

આ કુંમરને હાળ બહુ છે.

| ઇયટ્ટ એટવાલુઆ ઉન્નદિ
| ઇદ કંન્ડુકુ વાટમ રંબો પરકિરકુ

જાળવળે, ખસાય નહિ.

| જમત, જરચુરુર
| જમતૈ, તવરિ વિળાદે

શીશીમાં ઓષધ બરા.

| શુડિલો મંદુ વેચ્ચંડિ,
| શુડિલ મરેકુ પોડુમળ,

પછી તેને હાટો મારા.

| પિમ્મટા મિરડ વેચ્ચંડિ
| પિરચુ અદરકુ નેદિ અડેપ્પુ પોડુમળ

અહીં તાપ બહુ પડે છે.

| હક્કડ એંડ નિંડા ઉન્નદિ
| ઇએ વેચ્ચલ નંન્ડાય વોરકિરકુ

આવે, તંબુમાં જઇએ.

| રંદિ ડેરાલો પોદયુ
| વાઈમળ ચુડારતિલ્લુ પોપલામ

તરસ અને જૂમ લાગી છે

| દરિયુવુ અકિલિયુવુ અપઉન્નદિ
| પલિયોડુ દાહમ એકુતિ પરકિરકુ

(૭૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

મુજસંતી.

તેનુચુ.

તમિળ્

હવે ચલાતું નથી.

ઈક મીઠ નડવ માળડુ
પનિમેલ નડક મુડિયાડુ

સામે જાયડો જણાય છે.

એંદરંગા નીડ તેલિયુન્નદિ
એદિરિલ નિળલ તોડુગિરદુ

ત્યાં ચાક ઉતારવા ખેસો

અક્કડ અલસટ તીચુંટક ફૂચુંડિ
અંગે દિટકારિદુ આમાસતે તીતુકોળંગળ

તે માણસ દુઃખી છે.

આ મનુષ્યકુ દુઃખમુગતવાડુગા ઉન્નાડુ
અંદ મનષ્યન્ વ્યસનતોડ ધરકિરન્

પરમેશ્વર કરે તે ખરું.

ભગવંતુડુ એટલુ ચેસિનનુ સરે
કડવુળ શયરદુ સાર

ધર્મશાળા પાછળ ધોખી
રહે છે.

સત્રમુ વેનુક ચાકલવાડુ ઉન્નાડુ
સત્રતુક્કુ પિન્નાલ વણ્ણાન્ ધરકિરન્

ધર્તિકંપથી ગામ પાય-
માલ થયું.

ભૂકંપમુલના ઊર તારમાર અમ્મનદિ
ભૂકંપતિનાલ ઊર તારમારાય વિટદુ

ધુતારાની ટોળા આવેછે.

કોલ્લ જોટ્તારિ ચુંપુ વચ્ચુ ચુન્નદિ
કોલ્લ ગારડય ફેડ વરગિરદુ

તે કેટલે દૂર છે ?

અદિ એંત દૂરમલો ઉન્નદિ ?
અદુ એવળવુ દૂરતિલ ધરકિરદુ ?

પેલો ધુમાડો દેખાય છે,
ત્યાં.

અદુગો પોગ તેલિયુ ચુન્નદે, અક્કડ
અદો પુગે તેરિયરદે, અંગેદાન

એનામાં નમ્રનાની નિશા-
ની છે,

વાનિલો અણકુવયોક્ક ચુરિતુ ઉન્નદિ
અવનિડતિલ વણ્ણકતુક્ક અડિમાળ ધરકિરદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

કેમ જવાબ દેતા નથી ?	એંદુક બહુલ મગ્ગમુ લેદ ? એન બહુલ શાસ્ત્ર ગિરદિલ્લે ?
પ્રસંગ આવેથી કહીશ.	સમયમુ વચ્ચિનપ્પુકુ ચોપ્પેદુ સમયત્તલ શાસ્ત્ર ગિરેન
પુનેમનું પ્રદણ છે.	પુન્નિમ નાકુ પ્રદણમુ ઉન્નદિ પાર્થુમિક્કિ પ્રદણ
દરિયામાં વહાણ કુખી ગયું.	સમુદ્ર મુલો ઓડ મુનિગિ પોષનદિ સમુદ્રત્તિલ કપ્પલ મુનિગિ પોષવિદ્દુ
એક હોડી ભાગી ગઇ.	ઓક પડવ ત્રિરિગિ પોષનદિ ઓર પડવ ઉડેંદુ પોષવિદ્દુ
પરજાયો જોઇ કેમ બ- ડકો હો ?	નીડનુ ચૂચિ એંદુકુ બેદરચુન્નાર ? નિળલે પાર્તિ એન બય પડુકિરી
એ, મને જૂન જોવું લાગે છે.	અદિ નાકુ જૂનમુ વલે તોચુચુન્નદિ અદુ એનકુ પેપોલ તોડુગિરદુ
શું ? તેને ફાંસીની સજા થઈ ?	એમિવાનિક્કિરિતિયુટકુકેત્તરવુઅષનદા ? એના ! અવનૈતુક્કિલપોટ્ટેઅડિદંડનેઅષવિદ્દદ
ખીજો ફેરફાર થવાનો છે.	વેરે માપુકા પોવુચુન્નદિ મારદલ આષ પોગિરદુ
તો કાંઈ ફિકર નહિ.	અષતે પરવા લેંદુ આનાલ પરવા ધલ્લે
જગીયા બકાર છુનો સં- ભળાય છે.	તોટક વેલુપ્પમ ફૂતલ વિન બડુતુન્નદિ તોટત્તિક્કુ વેળિષલ પેરોશી કેગકિરદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

એ જાણ્યું ખંદર ઉપર જાઓ.	ધંદરે રેવુકુ પોડિ ધરંકુ પેરતુરે મુખતિલ્લુ પોમળ
આ બોય બીનાચવાળી છે.	ધનેલા લડિમા ઉન્નદિ ઇદ નિલનંજે નિલનં
કપટીનો ભરંસો કેવો ?	કપટ મુમલ વાનિયંદુ નમ્મિકમુ ઓટ્ટિદિ ? વંજનૈગાર નિડમ નમ્મિક્કે ઝેન્ના ?
મેળામાં ખડુ બીડ હતી.	સંતલો ગુંપુ ચલા ઉડિનદિ સંદેણિલ કૂદ અધિકમ
તે મદારી કેમ મુવો ?	આ મારડિવાડુ ઓટલુ ચચ્ચિનાડુ અદુ કુરંગાદિ ઝેન્ શતાત ?
માંડવામાં તમારી રાહ જોતો હતો.	પંદલિયંદુ મીકુગાનુ કાચુદાનિ ઉડિતિનિ પંદલિલ ઉનકાચ કાતુકાંડુ ધરંદેન્
જાવજાવ, મશ્કરી કેમ કરો છો ?	પોઅચ્ચા, એકતાણિ ઓડુકુ ચેયુચુન્નાર ? પોમિળ, ઝેન્ પરિકાસમ શેયકિરિરુધમ !
તમે મુદલે સરનામું વાં- ચ્યું નહિ.	મીર જોતિમા વિલાસમે અદવલેદુ નીગમ શુદ્ધમાય મેલવિલાસં પડિક્કવેષલ્લે
જૂલ થઈ, માફ કરજો.	મન્નિચ્ચંડિ, તપ્પુ અમ્મનદિ તપ્પુદાન, મન્નિતુ વિડુમળ
મદારા પીવાની ટેવ મુકીદે.	સારાધ તાગડમુ વદલિ પેદ કળ કુડિક્કિર વળકતો ત્રિદાવડુ
માફ રાખજો, પછી તારી મરજી.	ગાપકમુ ઉડનિ, વેતુક ની ઇપ્પટમુ ગાપકમ વેતુકોળ, અપ્પાલ દેન્ ઇપ્પમ

ગુજરાતી

તેનુનુ

તમિળ

કાલે રંગન હશે ?	રેપુ સેલવુ ઉંડુના ? નાળીક વિડુમરૈ ઇરુમા ?
રીવાજ પ્રમાણે મળવી નંદએ	વાડુક પ્રકારમુ દોરકવલ સિનદિ વળક પ્રકારમ ઇરુક વેંડિયદુ
પમ્પી રાગ્ગની મરજી	વેનુકા રાળુ ઇજમુ અપ્પરમ ના ઉડય ઇજમ
તે કેટલું લાંબુ છે ?	અદિ એંત નિડપુ ઉન્નદિ ? અદુ એવ્વળવુ નિગળાં ઇરુક્કિરદુ ?
તેની મને ખબર નથી	અદિ નાદુ તેલિયદુ એનકદુ નેરિયાદુ
આ પથ્થર ઉપર લીલ વળી છે.	ઇરાઇમીદ પાચિ પટ્ટિ ઉન્નદિ ઇંદ કલિન્ મેલ પાશિ પડરદુ ઇરુક્કિરદુ
પેલો વરઘોડો કાતો છે ?	આ ઊરેગિંપુ એવરિદી ? અંદ ઊરગોલ યાર ઉડયદુ ?
વાળીઆને ઘેર વિવાહ છે.	શેટ્ટિનાનિ ઇટલો પેંડિ ઉન્નદિ કામિટિ વીટિલ કલિયાણું નડુક્કિરદુ
વાળુ પણુ સાડ વાગે છે.	વાધ્યમુ કૂડા ખાગા વાઇંયુ ચુન્નદિ મેળ નડૂય વાશકિરાન
મશાલો પણુ ઘણી છે.	દિવિટીલુ કૂડ અધિક મુગા ઉન્નદિ દાવટીધળુમ અનેધમ
તેનું વતન ખીણું છે.	વાનિ ઉનિકિપદુ વેર ઉન્નદિ અવનુડૈય સુદેશમ વેર

(૮૨)

કર્ણાટક પદ્યોચિત્રા.

શુભરાત્રી

તેનુગુ

તમિઝ

ત્યાં વલ્લવાડ કરી નાશીં | અમ્મક જગડમાડિ પુરુગેતિ વન્નિ ઉન્નાડુ
આવ્યા છે. | અંગે શંડે પોદુ ઓડિ વંદાન

વિચાર કર્યા વિના ભો- | થોચિયક માટલાડ કૂડુ
બોલવું નહિ | થોચન શેચ્ચામલ પેશાદિ

તે ત્તિ શી નાતે હશે ? | આ ત્તિ એમિ જાતિ ?
અંદાસ અંદા જાત ?

કોઇ સાળવી કે સુતાર | નેતગાદિદિયો લેક વડલવાનિદિયો ઉડવલમિનદિ
હશે. | અવળ નેશુવુગારિયો તન્ન્યકુલમો ધરકુમ,

ના, તે તો સોનારણ | કાદુ, અદિ ઓક કંસલદિગા ઉન્નદિ
જણાય છે. | અલ્લ, અદિ કમ્બાળ જ્ઞાતયાય તોંડુગિરદુ

કુમ્બારે સંન્યાશી ઉભોછે. | ગટ્ટુ મિદ સંન્યાસી નિલિચિ યુન્નાડુ
કરયન મેલ સંન્યાસિ નિરકિરાન

તેને અહીંઆં બોલાવો | વાનિનિ ધક્કકુ પિલવંડિ
અવનૈ ઇંગે કૂપ્પિકુંગળ;

એક સાદડી સુવા માટે | ઓક ચાપ પંડુકાનુટકુ ધવ્વંડિ
આપો | પડુત્તુકોળળ ઓર પાય કોડુંગળ

તે શહેરમાં જવાથી | વાડુ ઊરિયંદુ પોવુલવલ્લ સુખ પડુતકુ
સુખી થશે | અવન પટ્ટણ પોનાલ સૌખ્યપડુવાન

તમારા ઉપર એક | મીમીદા ઓક નેરમુ ઉન્નદિ
આળ છે. | ઉન્નમલ ઓર કુત્તમ ધરકુમરદુ

શુદ્ધરાત્રી.

તેનુગ્ર.

તમિઝ્

વેહેપાર તથા કાયદામાં વપરાતા શબ્દો.

અદાલત	... ન્યાયસભા	... કુચ્ચરિ
અસલ	... અસલુ	... મુદલ
આડતીઓ	... અડિતિ	... અડિતિઆસામિ
ઇબ્બરો	... શુત્તવા	... શુત્તવે
ઇનસાફ	... ન્યાયમુ	... ન્યાય
ઉધાર	... ખર્ચુ	... પત્ત
ઉધરાણી	... તંડુલુ	... તંડુલ
કબ્જો	... સ્વાધીનમુ	... સ્વાધીન
કલમ	... પેના	... પેના
કાગળ	... કાગિતમુ	... કાગિદં કરદાશ
કાયદો	... ન્યાયચદ્દમુ	... ન્યાયશદ્દમ
કીમત	... વેલા	... વિલૈ
ખરીઓ	... ઇકિયુફિ	... ઇકિયુફિ
ખત	... પત્રમુ	... પત્તિરં
ખતવણી	... વર્ગિચુટા	... પદ્ધિયુ
ખખર	... સમાચારમુ, સંગતિ	... સમાચારં
ખાતાવહી	... વર્ગુ	... પેરકુ

(૮૪)

કર્ણાટક ૫૩ યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ખોટી સારી	... તપુચેંત્રાલુ	... તપુચેંત્રાલુ
ગાદી	... મેત્તા	... મેત્તૈ
ગીરવી	... કુદવા	... અડમાનમ
ગુણાકાર	... પેંચુટા	... પેંચકલ
જકાત	... પન્નુ	... વરિ
જતિપ	... જતિ	... જતિ
જમે	... જમા	... વરવુ
જંગીર	... જંગીર	... જંગીર
જુખાની	... વાકડું	... વાકમલમ
તટ્ટીઓ	... દિંડુ	... દિંડુ
તાર	... તંતિ	... તંદિ
થાપણ	... ડિપાઝીડું	... કટલમ, ડિપારીડું
દલાલી	... તરુ	... તરુ
દાવા	... દાવા	... વ્યાજમ
દુકાન	... અંગડિ	... કડૈ
દેવું	... અપુ	... કડન
નગદી	... રોકમ	... રોકમ
નુકશાન	... નજમ	... નજમ
નોકર	... ગુમાસ્તા	... ગુમાસ્તા
પગાર	... જીતમ	... સંમળમ
પાના	... પૂટલુ	... પકમ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

પાંતી	... ભાગમુ	... પંચુ
પેન	... બલપમુ	... બલપમ
ફારગતી	... પાલુગતી	... વિહુદ્દૈપત્રમ
અન્નરભાવ	... અંગડિવેલા	... કડૈવિદૈ
અહાનું	... અચ્ચારમુ	... અચ્ચારમ
આરદાન	... તોપુકુ	... તપ્પીપડિ
એક	... એકુ	... આંકિ
ભરતીયું	... પટ્ટિ	... પટ્ટિ
માલ	... સોમ્મુ	... સોત્તુ
માલીક	... યજમાનુકુ	... સોંદગારન
મુદત	... ગકુલુ	... ગકુલુ
મુદલ	... અમ્મલુ	... અમ્મલ
મુતીન	... કાર્યદર્શિ	... કાર્યદર્શિ
મંદી	... મંદમુ	... મંદમ
યાદી	... કુરેપુ	... કુરિપુ
ફક્કો	... ચીટિ	... કૈશીકુ
રોજમેળ	... રોળુ	... દિનસરી
સહેળું	... નિઝુવઆકિ	... આકિ
લેખ	... દસ્તુ, રિક્કાકુ	... રિક્કાકુ
વહેપાર	... વર્તકમુ	... વર્તકમ
વાયદો	... વાયદા	... વાયિદા, તવલૈ

ગુજરાતી.

તેનુ.

તારીખ

વ્યાજ	... વરિ	... વરિ
સરવાયું	... તીર્થપટ્ટિ	... આદાયવિરયયાદિ
સિત્તક	... ઇરુ	... ઇરુ
સોગન	... ઓટ્ટ	... પ્રમાણમ
હરતા	... વાયદા	... વાયદા
હુડી	... હુડિ	... હુડિ

વાકયો.

સાહેબ આવા	... અથા રંડિ	... અથા વારંગળ
શું નેનદાઈ છીએ ?	... એમિ કાવલસિ ઉત્તદિ	... એના તેવે
રેશમી સાડી	... પદ્મ કાદા	... પદ્મ શેરે
અલી સુતરાઉ કાપડ વે-	દાંડ નૂલ ગુફા અમ્મયડુ તુતદિ	
ચાય છે	દાંડ નૂલ નવિયિ વિરુક પડુગિરુ	
ઉના કાપડની દુકાન	ખોચ્યુ ગુફા અંમડિ એકડ ઉત્તદિ ?	
ક્યાં છે ?	કંબલ તુણિગળ એંદકડયિત દરુકિરુ ?	
મોટા અબરમાં	ગેદ અંગડિ વીધીલે	
	પેરિય કડલ	
રેશમી કારનાં પેતિયાં	પદ્મ અંચુ ધોત્તિ સૂપિચ્ચંડિ	
અતાલે	પદ્મ કરે ધોતિ કાલુબીયુંગળ	
દરા અને આડ દાઘનાં	પદિયુન એનિસિફિ મરુલવિયુન ઉત્તવ	
છે.	પત્તુમળ એંદુમળ દરુકિરુ	

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તરિયુ.

આ રમાલની શી કીમત ? | ઇ ચેતિયુઃ વેલ એમિ ?
 ઇદ દેગુઃ ચેત વિલ
 અહીં એકજ લાવ કેહે- | હક્કડ એકવેલ એપપમુ ચુત્તદિ
 વાય છે. | ઇગે આરે વિલેલન શોલ પપમુ
 તમે શું ખરીદશો ? | મીર એમિ કોટુર ?
 નીંગળ એના વાંગ પોગિરીંગળ ?
 જરીનાં ખેસ લેવા છે. | સરિગે અંગવત્તોલુ તીવલસિ ઉત્તદિ
 સરીગે અંગવત્તમ વેડમ
 આ કપડુ વાર કેમ આ- | હગુઃ ગજમુ એક હવ્યદર ?
 પશો ? | હદિલુલિ મજમુ એપપિ કુકુકિરીંગળ
 આખા તાકાના સાત | નંડુ તાનુકું એક રપાયલ
 રપીયા | મુળુ તાન એળ રપાય
 મને હવટની કીમત કહો | નાકુ કડપટિ વેલ એપપિ
 એનકુ મુડલુ વિલે શોલુમળ
 અમારો લાવ અગપર છે | મા ધરા સરિમા ઉત્તદિ
 એંગ વિલે સરિયાન વિલે
 આ લાવ પોસાતો નથી | હ વેલ ગિટુપટિ કાવડમ લેદુ
 હદ વિલે અલયમ હલ્લે
 થોડાનકાથી વેચીએ | કોયેમુ લાલમુતોને અમુ ચુત્તમુ
 છીએ | કોજ લાલવિકુકુ વિલેલમ
 માલ વેચ્યાની યાદી | સરકુ અમ્મન દાનિકિ પટિ હવ્યદિ
 આપો | વિત્ત સરકુકુ પટિ કોડુગળ

મુજરાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

વટાવ કેમ કાપો નથી ? | વટમુ ઝેંદુકુ તોપુકુ ચેયલેદુ ?
 તરચુ ઝેંન કળિક્ક વિલ્લે ?
 તે અમારો રીવાજ નથી. | આદિ મા વાકુક લેદુ
 અદિ ઝેંગળુક્કુ વળક્ક મિલ્લે
 તમારા માણસને મોકલો | મી મનપિનિ પંપિચ્ચંડિ
 ઉગળુડેય આળે અનપુંમળ
 રામસ્વામી આમની સાથે | રામસ્વામી, ઇતનિતો દૂડ પો
 જ્ઞ. રામસામી, ઇવરેંડિ દૂડ પો
 રૂપીઆ લેઇ સામાન | રૂપાયનુ તીસુકોન્ન પિમ્મટ સરકુ ચિવ્વુમુ
 આપજો | રૂપાયે વાંગિક્કોંડુ સરક્કુ કોડુ
 આ આંકડાની પહોંચ | ઇ મોત્તમુનકુ રસીદુ ઇવ્વંડિ
 આપો | ઇંદ તોગૈક્કુ રસીદુ કાંદુગળ
 અમારો માણસ તમને | મા મનીષિ મીકુ ઇચ્ચુનુ
 આપશે | ઝેંગ મનપનુ ઉગળુક્કુ કોડુપ્પાન
 આ કાપડ બહુ ખારીક છે | ઇચ્ચુકુ નિંચ સન્નમુગા ઉન્નદિ
 ઇંદિ તુણિ રંબો મોલ્લપદાય ઇરુક્કિરુ
 આ સાડીનો રંગ પકા | ઇ ચીરદિ ગદિ ચાયના ?
 છે ? | ઇંદ પોડવૈ સાયમ ગદિયા ?
 ખારી પાસે રોકડા નથી | ના દચ્ચારા રોક્કમુ લેંદુ
 ઝેન્નિડત્તિલ રોક્કમુ ઇલ્લે
 તમે ઉધાર આપશો ? | મીડ આપુ ઇચ્ચેદરા ?
 નીંગળ કડનકડાય કુડુપ્પીરમળા ?

ગુજરાતી.

તેગુન.

તમિઝ.

અંગઉધાર અમે આપતા નથી.	વેન્તેલગા અપુ મેંમુ હવડમુ લેદુ કડમ નાં કુકુમિર દિલે
રૂપીઆ લેઈને આવીશ.	રૂપાયલુ તીમુંકાનિ વચ્ચેદનુ રૂપાય પેકુતુંકાંકુ વરૂગિરેન
માલની ગાંસડી કાની આવી છે ?	એવરિ સરકુ મૂટ વચ્ચિ ચુલદિ ? યાર સરકુ મુટ્ટેવંદિ હરૂમિરદુ
મધુરાના આડતીઆની	મધુર લો ઉંડ અડિતિ આસામિદિ મધુરે અગન ગારનોડયદુ
ભરતીઆ પ્રમાણે જમે કરો.	પદિ પ્રકારમુ જમા વાસુકોન્નંડિ પદિ પ્રકારમ વરવુ વૈતુ કોળુંગળ
દલાલી શા પ્રમાણે છે ?	તરુ અરૂ તીયુચુનાકુ તરુ ઓપ્પિડિ વાંચુ ગિરાન ?
સેંકડે એ દલા પ્રમાણે	નટિડિ રેંકુ રૂપાયલુ વંતુના નૂટ રેંકુ વિધમ
આરદાન કેમ કાંચુ નથી ?	તોપુકુ ચેલે તોયલેદુ ? તરુપડિ એન શેય વિલે ?
કાગળ લખી ખખર આપો.	બજુ વાસિ સંગતી તેલિય પરચંડિ કુદાશી મલમાય સમાચાર તેરિવંચીગળ
હુંડીનો વાયદો ક્યારે છે	હુંડી વાયદા એપ્પુકુ ઉલદિ ? હુંડીમિ વાઈદા એપ્પો
તેની મુદત પાકી નથી	દાની ગરુવુ કાલેદુ અદુઓડય તવલે આગવિલે

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ખાતાવણી તપાસો

વર્ણ સરિગા ચૂડડિ
પેરટ્ટે પરિશોધીમળતે ચોપડી કોની પાસે
છે ?આ પુસ્તકમુ એવરિ દગ્ગર ઉન્નદિ ?
અંદ પોસ્તગમ્ માર ઇકતિલ ઇરુક્કિરુ ?આને ઉધરાણી કેટલી
આવી ?નેડુ તંડુ એંત વસલુ વચ્ચિ નદિ ?
ઈરુકિ તંડલ એવ્વળવુ આચ્ચિરુ ?

આડી શિવક કેટલી છે ?

ઇરુપુલો નિલુવ એત ઉન્નદિ ?
આક્કિ ઇરુપુ એવ્વળવુ ?

અલગ્નર ત્રણસો રૂપીઆ

રેંડુવેલ મુન્નરે રૂપાયલુ
રેડાયિરતિ મુન્નરે રૂપાય

નાણાં એંકમાં મોકલાવો

રુબ્બુનુ એંકુલો પંપિચ્ચટિ
પણ આંગિમ્મ અનપુગળ

નગદાનાં નોટ મંગાવો

રોક્કમુનકુ તોંડુ તેપિચ્ચટિ
રોકત્તે નોંડુ વરવળિંગળ

નેગમંગળાં પાનાં નોંધો

રેલુ કળિતમુલુ લેક્ક પેટ્ટડિ
ક્લિસરિકિ પક્કમ કડુગળ

પંખો અંચનાર કયાં છે ?

પંખા ઇરુએવાડુ એક્કડ ઉન્નાડુ ?
પંકા ઇળુક્કિરવન એએ ઇરુક્કિરાન ?તેણે આજ રગ્ન લીધી
છે.નેડુ અતનુ સેવલુ પુચ્ચુકોન્નાડુ
અવન ઈરિક્કિ લીનુ વામ્મ ઇરુક્કિરાનતે દુકાનમાં બરાબર આ
વતો નથીવાડુ આંગટિલો સરિગા રાવડમ્ લેદુ
અવન કીકકુ કમ્માય વરદિરુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

તે ખાટું ખાણું ખતાવે	વાડુ તપ્પુ શાકુ ચૂપિચૂ ચુન્નાડુ
છે	અવન તપ્પુ શાકકુગળ શાલુ ગિરાન
પાંચ દીવસનો પગાર	અયિદુ રોજુદી છતમુ પટ્ટકોન્નડિ
કાપળ	અંજનાળ સંમળ પુડિનુ વિદુંગળ
હમણાં વેહેપારની મંદી	દાપુડુ વર્તકમુ મંદમુગા ઉન્નદિ
છે	દાપા વ્યાપારમ મંદમાય ઇરકિરુ
આ તાર કોનો આગ્યો	ઇ તનિ એવરિ વદનુચિ વચ્ચિ ઉન્નદિ ?
છે ?	ઈદિ તંદિ ચારેડતિલ ઇરંદુ વંદિ ઇરકિરુ
એંગલોરના વકીલનો	એંગલુર વકીલદિ
	એંગલુર વકીલુડયદુ
તે શું લખે , છે ?	અતદુ એમિ ત્રાયુચુન્નાડુ !
	અવન એન્ના પેલુડુગિરાન ?
નગીર જમ કરી કમ-	નગીરિનિ જમિએસિ સ્વાધીનમુ એસકોન્નામુ
ને લીધે છે	નગીરે જમિ રોઈદુ કદવિસમ પલિયુઆપ્પ
	વિદુદુ
પાંતીવાળા જુનો લેખ	લાળમુ ગલ્લ પાત દરતુલનુ નીસુદારડિ
લાવે	લામતે પત્તિ પળી દરતાવળુ કાંદુવારંગળ
ગદ સાલનું સરવાલું	પોઈન સંવત્સરમુ ચોક્ક લાલ નજ પદ્મિ-
કાઢ્યું છે ?	એસિ ઉન્નદા
	પોન વર્ષતિદુ આદાય વરય પાકી એરકિ
	આયિ વિદુદા ?
લાઈ, તે મુનીમ પાસે છે	અતુનડિ, અદિ કાર્યદક્ષિ વદ ઉન્નદિ
	આમ, અદિ કદવારિ પેડતિલ ઇરકિરુ

ગુજરાતી.

તેતુરુ.

તમિળ.

હવે કાલની ચાપણુ રા- | ઇક મીદ એવરિ ડિપાઝીકુનુ પેટ્ટુકોનકંડિ
 ખશા નહિ | ઇનિમેલ યારોડય કટ્ટલુમ વૈત્તુક્કોળા વંગમ
 દેવું લેળું કટલું છે ? | અપ્પુ રાખડિ એંત ઉન્નદિ ?
 | નલવયુમ કડનુમ એવળલુ ?
 ઉછીનાં નાણાં મોકલાવો | એઇઅદુલુ રૂપાયલુ પંપિચ્ચડિ
 | કઇમાતુ રૂપાય અનપ્પુંગળ
 કેમ, તમે શા વીચારમાં | એમિ, મીર એમિ ચોચનુ ચેયુચુન્નાર ?
 છો ? | એન્ના, નીંગળ ચેન્ના ચોજનૌ શેય કિરીરંગળ ?
 મારે થોડા રૂપીઆ વેં- | નાકુ કોન્નિ રૂપાયલુ કાવલસિ ઉન્નદિ
 ઇએ છે | એનકકુ કોન્ને રૂપાય તેવે યાય ઇરુમ્મિરર ?
 ચાલો આપણે શાલુકાર | રંડિ મનમુ સાલુકાર ઇટિકિ પોદમુ
 પાસે બેઠાએ. | વારંગળ નામ સાવુકાર ઇડતિલ પોદ્ધલામ
 અમને ત્રણસો રૂપિઆ | માકુ મુન્નર રૂપાયલુ ઇચ્ચંડિ
 આપો | એંગળુકકુ મુન્નર રૂપાય કોડુંગળ
 હું તમને આળખું છું | તેનુ મિમ્મલનુ એરુગેદનુ
 | એનકકુ ઉગળી તોરયુમ
 તમારી વંદે બીન્ને કા- | મીતોડુડા વેરે એવર ઉન્નાર ?
 જુ છે ? | ઉગળોડુડા યાર ઇરુમ્મિરર ?
 તે મારો મિત્ર છે. | અતકુ ના સ્નેહિતુકુ
 | અવનુ એન્નોડય સ્નેહિતન
 તે શું કામ કરે છે ? | વાકુ એમિ પનિ ચેયુ ચુન્નાર ?
 | અવનુ એન્ના વેલૌ શેઇગિરાન ?

મુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિઝુ.

તે એક ચોખ્ખાનો વેપારી વાહુઆક ખીયપુ વર્તકસ્તુકુ
રી છે. | અવન આર અરશિ વ્યાપારી
તમને કેટલો પગાર મળે મીકુ એમિ છતમુ વન્યુચુન્નદિ
છે ? | ઉગળુકકુ એન્ના સંગળ ?
દરમાસે સો રૂપીઆ | પ્રતિ નેલકુ નરૂ રૂપાયલું
માસમ આડૂકકુ રૂપાયનરૂ ?
આ વેપારીને આવક શું ? | ઇ વર્તકસ્તુનિકિ એમિ વરૂંચિ ?
| ઇદિ વ્યાપારિક વરમાનમ એવ્વળુ ?
તે દરમાસે રૂ. ૫૦ મે- | અતકુ, પ્રતિનેલકુ ચાપે રૂપાયલું સંપા-
ળવી શકે | દયમલકુ
| અવન માસઆડૂકકુ એન્નદુ રૂપાય સં-
પાદપાન
તમે ખાને જાણને નામે | મી હદર પેરંટ હચ્ચેદુ
આપીશ. | ઉગ રંકુ પોરપેરલ કુકુપેન
વ્યાજનો ભાવ હમણાં | વરૂ હાપ્પુકુ જારિતગા ઉન્નદિ
વધારે છે. | વરૂ હાપ્પો આધકમાય હરકરદુ
ખંડનું વ્યાજ વધી ગયું | ખેંકુ વડિ હેચ્ચિ ઉન્નદિ
છે. | ખાકિલ વડિ આધકમાય વિદદુ
સંકડે બે ટકા પ્રમાણે | નૂટિકિ રેંકુ વંતના હચ્ચેદુ
આપીશ | નૂરકકુ હરકુ પ્રકારમુ કુકુપેન
દરમાસે કેટલા રૂપીઆ | પ્રતિનેલકુ એન્નિ રૂપાયલું હચ્ચેદર ?
આપશે ? | પ્રતિમાસમ એત્તિનિ રૂપાય કુકુપાય ?

ગુજરાતી.

તેનુયુ.

તમિળ

અમારાથી રૂપ રૂપીઆ અપાશે	મેંસુ ઇરૂવૈઅઇદુ રૂપાયલુ ઇવ્યગલમુ નાંગળ ઇરૂવાત્તઅંછ રૂપાય કુકુપોમ
બાર માસનું વ્યાજ કા- પીતે આપો.	પંડેંડુ નેલલ વડિ તોસિ ઇવ્વંડિ પનિરેંડુ માસમ વડિયૈ કળિતુ કાંડુગળ
વ્યાજના ૭૨ રૂપીઆ થ.ય છં.	ડંબ્બદિરેંડુ રૂપાયલુ વડિ અગુતુ ન્નદિ એળુવાત્તરેંડુ રૂપાય વાડ અગરદુ
રૂ. ૨૨૮ તમારા હાથ- માં આવશે.	ઇન્નુટ ઇરૂવૈ એનિમિદિ રૂપાયલુ મી ચાતલો વચ્ચુનુ
સાર, તે પ્રમાણે આપો	એરનૂત્તિ ઇરૂવત્તેડુ રૂપાય ઉંગળ કૈંડેડુ વરૂમ સરે, એટલે ઇવ્વંડિ સાર, અપડિયે કાંડુગળ
તમે બરાબર હકૂતા આપને	મીરૂ સરિઆ વાયદાલુ ઇવ્વંડિ નીંગળ તવણ પળું કમમાય કડુગળ
તમે મારી ઓશીસે કેમ આવ્યા ?	મીરૂ ના આશીસુલો એલ વચ્ચિતિરિ ? નીંગળ એન ઓશીસુકુ એન વંદીરગળ ?
હકૂતાનો વાયદો છે માટે આપે	મી વાયદાકુ ગડુવુ અઇનદિ ગનુક ઇવ્વંડિ વાયદા અથિ વિદ્દુ, તવણ પળું કાંડુગળ
હું તમારે ઘેર આવીને આંખીયું	નેનુ મી ઇટિદિ વચ્ચિ ઇવ્વેદનુ નાન ઉંગળ વીદિલ વંદિ કુકુક્કિરેન
ગયા માસમાં તમે કાંઈ આપ્યું નથી	પોઇન મેલલો મીરૂ એમિયુ ઇવ્વ લેંડુ પોન મસાત્તલ નીંગળ ઓડમ કુકુક્કિરેડુ
હમણાં મને નાણાની તંગી છે	ઇપ્પુકુ ના વદા રૂપાયલુ કરિતગા ઉન્નદિ ઇપ્પો એનલ્લુ રૂપાય કસાલાવા ઇરૂક્કિરેડુ

તેનુગુ.

તમિળ

તકરાર શા માટે કરોછો ? | તંટા એંદુકુ ચેયુ ચુન્નાર
એંન તકરાર પંણુ ગિરીરગળ ?

અમારા રૂપિયા આપી | મા રૂપાયલુ ઇચ્ચિ વેચ્ચંડિ
છો | એંગળ રૂપાય કાડુતુ વિરુંગળ

એમ ડર બતાવે રૂપિયા અટલુ ભયમુ ચુપિંચુટવલ્લદુ દોરકુના ?
મળશે ? | અપ્પડિ ભયંમુરિત્તિનાલ પળું કિડકકુમા ?

હ્યારે શું ! અમારા રૂપી- | અછતે એમિ ! મા રૂપાયલુ નવ્વ પોચ-
આ નથી અપવા ? | દિલેદા ?

| અપ્પડિયાનાલ ! એંગળ રૂપાય કુડુક્ક પો-
ગિરદુ ચિલ્લિયા ?

તમે શેના રૂપિયા માગો | મીર દેનિ રૂપાયલુ અડુગુ તુન્નાર ?
છો ? | નીંગળ એંદ રૂપાય કેળ કિરીરગળ ?

ખત ઉપર થીરેલા તે | પત્રમુ મીદ બાકિ ઉન્નદે અદિ
| પત્રતિમેલ કાડુત રૂપાય

ક્યારે મને આપેલા ? | એપ્પુડુ નાકુ ઇચ્ચિનદિ ?
| એપ્પો એનકકુ કુડુત્તદુ ?

સુમાર ચાર વર્ષ ઉપર | સુમાર નાલગુ મંવત્સરમુલ કિદટા
| સુમાર નાલુ વર્ષતિકકુ મુન

હ્યારે તમારું વળવાનું | અછતે મીદિ વસુલુ કાડુ
નથી | અપ્પો ઉગળકકુ ઓણુ કિડકકુમાદાદુ

તમારાથી થાય તે કરે | મીવલ્લ અછનદિ ચેચ્ચંડિ
| ઉગળાલે આનદે શેચ્ચુંગળ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

હું તમારા ઉપર દાવો | તેનું મીમીદ દાવા ચેસેદનું
કરીશ | નાન ઉગળ મેલ દાવા શ્રેયિગિરેન

વાદી ધીરજ્જરામ હાજર | વાદી ધીરજ્જરામ હાજર ઉન્નારા ?
છે ? | વાદી ધીરજ્જરામ વંદિ હરિશ્ચરાના ?

પ્રતિવાદી દી. બી. ના- પ્રતિવાદી દી. બી. નાયડુ હાજર ઉન્નારા ?
યડુ હાજર છે ? | પ્રતિવાદી દી. બી. નાયડુ વંદિ હરિશ્ચરાના ?

આ સાક્ષીના પાંજરામાં | આ સાક્ષી ગુટિલો રડિ
આવા | હંદિ સાક્ષિ પોટ્ટ કુળ્લી વારંગળ

કહે " પરમેશ્વર સામે | ચેપ્પેડિ " ભગવંતુનિ પોટ્ટુગા નિન્નમ
સાચું કહીશ. " | ચેપ્પેદનું

| શોલકુળ " કડવુળ સાક્ષીયાગ નિન્નમ
શોલકુગિરેન

તમે તેને સમન્સ પહોં- | મીર અતનિક્કિ સમન્સ હરિય તિર ?
ચાડ્યો ? | નીંગળ અવનકકુ સમન્સ સાર્વ શેષદુ
અમિવિદ્દા ?

પ્રતિવાદી, તમે નાણું | પ્રતિવાદી, મીર હમ્મકુગાનુ એમિ ચે-
માટે શું કહોછો ? | પ્પુચુન્નાર ?

| પ્રતિવાદી, પણત્તિકકુ ચેન્ના શોલકુ ગિરાય ?

સાહેબ, ખતની મુદત | અથ્થા પત્રમુ ગડુવુ લેદુ
પહોંચતી નથી. | અથ્થા પત્રમ કાલાવદિ અયિ વિદ્દુ

ધીરજ્જરામ તમારો દાવો | ધીરજ્જરામ, મી દાવા તોસિ વેય ખડુનું
રદ જશે. | ધીરજ્જરામ, ઉગળ દાવા શેષાદુ.

ગુજરાતી

તેનુચ

તમિળ

એમ કેમ થાય, સાહેબ ?	અતિ એકું અનુનુ, અચ્ચા ?
	અહુ એમ્પટિ આગમ, અચ્ચા ?
ગદ સાલે મને વ્યાજ	પોતન સંવસરમુલો નાકુ વડિવચિયુત્તદિ
આવ્યું છે	પોતવમ મ વાહુ વાંદ દરકિરદુ
ખતમાં વસુલ કેમ લયું	પત્રમુલો ચેલુ એલ પેટલેલુ ?
નથી ?	પત્રતિલ્લ એન વરવુ વેલ્લ વિલ્લે ?
તે માણસ બદારગામ	આ મનિયિ બદલ કીરકુ પોઇયુંડેનુ
ગયો હતો	અંદમનપન વાળકીરકુ પોઇ દરેદાન
તે માટે સરકાર જવા	દાનિકિયાનુ સરકારવાલુ બદલુ એમ્પટ
બદાર નથી	અદકુ, સકીર પોરેખાળિ આગમાદારગલ
તે તમારી બેદરકારી છે	અતિ ની તપ્પિદમુ
	અહુ ઉગળુદેય અમ્મઅતૈ
હું મુકરદમો કાઢી નાંખું	તેનુ દાવા તોસિ વેયુ સુન્નાનુ
છું.	નાન કેસ તલ્લિ પોકુ ગરેન
દાવાનો ખર્ચ વાદીએ	દાવા ખચુલુ વાદી ઇચ્ચા વલ્લસિ નદિ
આપેલા.	કેસ સેલ્લુ વાદી કુડકકુ વેંડિયદુ

(૬૮)

કર્ણાટક પદબોધિની.

મુસાફરીના શબ્દો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળ

આગગાડી રઇલુઅંડી	... રઇલવંડિ
આગખાટ પોગઆટ	... નીરાવિકખલ
જગા ઝાટુ	... ઇડમ
ટીકટ તિકિટુ	... ટિકટુ
પેહેલી મોદટિ	... મુદલ
ખીજી રેંડવ	... ઇરંડવદુ
ત્રીજી મૂડવ	... મૂંડૂવદુ
ભાડું ચાઈ	... ચાઈ કયમ
વર્ગ તરગતિ	... વધપુ
સામાન સામાનુ	... સામાન

વાક્યો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

તમે કયે ગામ જાવો ?

છા ?

મીરે એ બિરિકિ પોવુચુન્નાર ?

નીંગળ એંદ બરિકુ પોમિરીરગળ ?

અમારે રામેશ્વર જનું છે

મેસુ રામેશ્વરમ પોવલસિ ઉન્નદિ

નાંગળ રામેશ્વરમ પોધવેડુમ

અહીંથી કંચી કેટલું

દૂર ?

ઇમ્પનુચિ કંચિ એંન દૂરમ ?

ઇવિડતિલ ઇરંદુ કાંચપૂરમ એવળવુ દૂરમ ?

સુમરે કાંડ માઇલ

સુમારે અરવદિ મઇલ્લુ

સુમારે અરવદુ મઇલુ

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળુ.

તમે ક્યાં રસ્તે જશો ?	મીર એ દોવ પોયેદર ? નીંગળ એંદ વળિયાય ગોગિરીરંગળ
રેલવે માર્ગે જશું	ઇનુપદારિ દોવ દમુ રઇલ માર્ગેમા પોધરેંમ
ગારી ક્યાંથી ઉપડે છ ?	અંડિ એક્કડનુચિ અયલુ દેરનુ ? વંડિ એગે ઇરંદુ પુરંપકુમ ?
ઇગમોર સ્ટેશનથી	એળુંખૂર સ્ટેશનુ નુચિ એળુંખૂર સ્ટેશનલે ઇરંદુ
પેહેલી ગારી ક્યારે ઉપડશે ?	મોંદટિઅંડિ એપ્પુકુ અયલુ દેરનુ ? મુદલ વંડિ એપોળુદુ પરંપકુમ ?
સવારમાં વાત વાળે.	તેલ્લવારિ એકુ ગંડલકુ કાલઇલ એળુ મણિક્કિ.
વખત થયા સ્ટેશન ઉ- પર ગાલો	સમયમુ અઈનદિ સ્ટેશનુમુ રંડિ સમયળ આઇવિદ્દુ સ્ટેશનુમુ વાંરંગળ
બા સર્વ સામાન આંધિ	ઇ સામાનુ અંનયુ કુદિ ઈદ સામાનગળી કુદુંગળ
મારા માટે એક ગારી લાવો.	નાકુગાનુ એકઅંડિ તીસુકારંડિ એનકકુ એરે કંડિ કોંડુવડેંગળ
કેવી ગારી લાવુ ?	એ અંડિ તીસુમ વચ્ચેનુ ? એક કંડિ કોંડુ પરકામ
મેં ધોડાની ખાંડી ભુઓ.	રંદુ ગુડાલ અંડિ ચૂડંડિ રંદે ગુદરે વંડિ પાંરંગળ

(૧૦૦)

કર્ણાટક પદ્યોચિત્રી.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

આ સામાન શેમાં મુ-
કવો.

એક બેલની ગાડી મં-
ગાવા.

બનગો ટીકટ લાવો.

ટીકટ ક્યાં મળે છે ?

રેલવે મળુરને પુછા.

આ સામાન તોળાવો.

સામાનનો પાસ તમા-
રી પાસે રાખો

જલદી કરો નહિ તો
ચુકી જશે.

મારે હવે વાર નથી.

સાહેબ, ટીકટ આપો.

ક્યાંની ટીકટ બેઠએ ?

૪ સામાનુ એંદુલો પેટ્ટેદિ ?
૬દ સામાને એદિલ એતુગિરદુ ?

ઓક એંદુળાંડિ તેપ્પિચ્ચાંડિ
ઓર માદુવંડિ વરવળિયુંગળ

પોંડિ તિક્કુ તીસુકારંડિ
પોંગળ ટિક્કિદુ એકુત્તિ વારંગળ

તિક્કુ એક્કડ દોરકુતુન્નદિ ?
ટિક્કિદુ એચ્ચીડતિલ કિડ્ડુમ ?

રેલવે ફૂલિવાનિડિ અડગાંડિ
પોરટરે કેળુંગળ

૪ સામાનુ તૂંચંડિ
૬દ સામાને નિરક્ક આલ્લુંગળ

સામાનુલ પાસુ મીવદ ઉંચંડિ
સામાન પાસ નીંગળ વૈત્તુંકાળુંગળ

અવસરમુ ચેચંડિ તપ્પિ પોતુર
શીઘ્રમ શેયુગળ દ્યાર્વાવક્કાલ તપ્પિ પોલુમ

૪કનુ, નાકુ સેપુ લેદુ
૪નિમેલ એન્નાલ તામસમ દરે

અચ્ચા, તિક્કિદુ ઇવ્વડિ
અચ્ચા, ટિક્કિદુ કાડુંગળ

એક્કડિ તિક્કિદુ કાવલેનુ ?
એવ્વિડતિક્કિદુ ટિક્કિદુ વેંકુમ ? ૫

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

રામેશ્વરની પાંચ આપો.	રામેશ્વરદિ અયિદુ ઇવ્વંડિ રામેશ્વરતિકકુ અંજ કોકુંગળ
ભાડું થું છે ? ...ચાલ્ એંતા ? ... ચાલ્ એવ્વળવુ ?	
તમે કયા વર્ગમાં જાઓ છો ?	મીર એ તરગતીલો પોવુચુન્નાર ? નીંગળ એંદ વધપ્પિલ પોરીર ગળ
પેહેલા વર્ગની બે અને બીજાની ત્રણ.	મોદટિ તરગત્તિદિ રેંકુન્નુ રેંડવ દાનિક્કિમુકુ મુદલવધપ્પુકકુ રેંકુમ રેંગવદુ વધપ્પુમુંકુમ
ગાડી ક્યારે ઉપડશે ?	અંડિ એપ્પુકુ અયલુ દેરેનુ ? વંડિ એપ્પોળુદુ પરપ્પુકુમ ?
પાંચ મિનિટમાં.	અઇદુ નિમિષમુ લોપલા અઇદુ નિમિષત્તિલ
મને ગાડીમાં આવવા ઘો	નન્નુ અંડિલો રાનિવ્વંડિ વંડિક્કુળ એન્નૈ વિકુંગળ
અહીંયાં જગ્યા નથી.	ઇક્કડ ચોટુ લેદુ ઇગે ઇડમિલ્લૈ
જોડેની ગાડીમાં જાઓ	પક્ક અંડિલો પોંડિ પક્કત્તિ વંડિક્કુ પોગળ
આ તમારી જગ્યા છે કે ?	ઇદિમિ ચોટા ? ઇદુ ઉંગળ ઇડમા
મારા માટે જગ્યા કરો.	નાકુ ગાનુ તાવુ ચેય્વંડિ એનક્કાગ ઇડમ શેય્વુંગળ
મેહેરમાની કરી જરા ખસો	દય ચેસિરવંત વત્તંડિ દયવુ શેઇદિ કોજમ વત્તુંગળ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ્

તમાએ ટીકાટ લીધી છે?	મીરૂ ટિકિટુ તિસિનારા ?
	નાગિળ ટિકિટુ વાંગિ હરિક્કરીર ગળા ?
હા, મારા મિત્ર પાસે છે.	અયુનુ ના સ્તેલિતુનિ વદ ઉન્નદિ
	આમ એન્ સ્તેલિતન ઇડિતિલ હરિક્કરદુ
ગાડી ઉપરી	...અંગિ યયલુ દરિનદિ ...વાંગિ પુરપટ્ટુ
કેવી સરસ મુસાફરી !	એત મંચિ પ્રયાણમુ
	એવ્વળે નલ્લ પ્રયાણ !
ગાડી કેમ ઉભી રહી ?	અંગિ એંદુદ નિસિચિનદિ ?
	વાંગિ એન્ નિંદુવટ્ટુ ?
સામે એક મેલગાડી	એંદુરુગા એક મેલુ અંગિ વચ્ચ ચુન્નાદિ
આવે છે.	એદિરિલ એરૂ મલ્લિ વાંગિ વરુગિરદુ
હવે કયું સ્ટેશન આવશે ?	ઇકેમીદ એ સ્ટેશનુ વચ્ચનુ ?
	ઇનિમેલ એંદ સ્ટેશન વરૂમ
મધુરા જંકશન.	મધુર જંકશનુ
	મધુર જંકશન
અહીં ગાડી બદલવી	ઇક્કડ અંગિ માર્ચવલસિ પડુનુ
પડશે.	ઇંગે વાંગિ માટ્ટ વેંડુમ
આપણે જલદી આવી	મનમુ જલ્દિગા વચ્ચિ ચરિતિમિ
પહોંચ્યા.	નામ શીઘ્રમાંચ વંદુ વિટ્ટોમ
ચાર મજુરને બોલાવો	નાલુગુ ટ્રલિવાળનુ પિલુવાંગિ
	નાલુ મુલિક્કારરૂ ટ્રિપ્પિડુગળ
સ્ટેશન બહાર ગાડી-	સ્ટેશનુ વેલુપલ્લ અંલુ ઉન્નદિ
આ છે.	સ્ટેશનમુ વેળિઇલિ વાંગિળ હરિક્કરદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

તમારે ક્યાં જવું છે ?	મીરે એમડ પોવલસિ ઉન્નદિ ? નીંગળ એંગે પોધવેંકુમ
ગોર શેતુરામ ભટને ઘેર.	પુરોલિતુકુ શેતુરામ ભડુ ઇટિટિ પુરોલિતર શેતુરામ ભડુ વીંકુકુ
હું ગોરનું નામકામ બન- ગુંછું	નેનુ પુરોલિતુનિ યોક્ક પેર તાવુ એરિગેદનુ પુરોલિતરડય પેરમ ઇડમુમ એનડુ તેરિયમ
મારી સાથે આવો બ- તાવું.	નાતો કૂડા રંડિ ચૂપિંચેદનુ એન્નુડન વાડેંગળ નાન ડાણુમિક્કિરેન
ગાડીભાડુ શું લેશો ?	ખંડિ આડિગે એમિ તીશેદર ? વંડિડુ વાડગે ચેન્ના ?
સાહેબ, ખાર આના આ- પન્ને,	અચ્ચા, પંડેકુ અણ્ણાલુ ઇચ્ચંડિ અચ્ચા, પાનરંકુ અણ્ણા કાંડુગળ
કાંઈ એાછુ કહે.	એદો તમુવ ચેયિ કાંગેમ કુરેનુ શોલુ
તમારો મુકામ બહુ દૂર છે	મી પોવુચોદુ નિંડા દૂરમુલો ઉન્નદિ નીંધળ પોગિર ઇડમ રેઓ દૂરમાય ઇરેક્કિરેદુ
ગાડીવાળાને ભાડું આ- પો.	ખંડિ વાનિકિ આડિગે ઇચ્ચંડિ વંડિક્કારનુમ્ વાડગે કાંડુગળ
અહીંથી તમે ક્યાં જશો ?	ઇક્કડનુંચિ મીરે એમ્કડ પોયેદર ? ઇંગે ઇરેકુ નીંગળ એંગે પોધ વેંકુમ ?
અનંત પદ્મનાભ ને જ- નાર્દન.	અનંતપદ્મનાભમુનકુન્નુ જનાર્દનમુનકુન્નુ અનંતપદ્મનાભમુમ જનાર્દનમુમ

(૧૦૪)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

તમે કયે માર્ગે જશો ?	મીરૂ એ દોવલો પોયેદર ? નીંગળ એંદ વળિયાય પોગિરીર ગળ
દરિયાની મુસાફરી હીક પડશે.	સમુદ્રપુ પ્રયાણુમુ સરિપકુનુ કડલ યાત્રે નંડ્રાયં ઇરકકુમ
તુતયુડીથી જનાઈન જવાશે.	તૂતુયુડિનુચિ જનાઈનમુનકુ પોવચ્યુનુ તૂતુકુડિઈલ ઇરંદુ જનાઈનત્તિક્કુ પોધલામ
મારો પણ એજ વી- ચાર છે.	નાદિ કૂડા અદે યોચન ઉન્નાદિ નાનુમ અપડિયે યોચિમ્મિરેન
આગબોટ કાલે ઉપડ- વાની છે.	ઓડ રેપુ બાયલુદેર પોવુ ચુન્નદિ કપ્પલ નાળૈકકુ પુરપ્પુકુમ
ખુશીથી આપણે તેમાં જઈએ.	સરે મનમુ અંદુલો પોદમુ સરિદામ અદિલે પોધલામ
તે આગબોટનું નામ શું ?	આ ઓડ પેરૂ એમિ ? અંદ કપ્પિલ પેયર પેન્ના !
એનું નામ ઇડિયા છે.	દાનિ પેરૂ ઇડિયા અદુ નોડલ પેયર ઇન્ડીઆ
તેમાં ઘણા મુસાફરો છે.	અંદુલો ચાલા બાટસારલુ ઉન્નાર અદિલે અનેક પ્રયાણિગળ ઇરિમ્મિરારગળ
સામાન સંભાળી લઈ જાઓ.	સામાનુ જાતગા તીમુકો પોડિ સામાન ગળૌ જાગિરદૈયાલ એકુત્તિ કાળ્યુગળ
વખત થઈ ગયો છે.	સમયમુ આઈ પોઇનદિ તેરમ આઈ વિદંદુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

એક ઓરડો રોકી લ્યો.

ઓક રમુ તીમુકાંડિ
ઓર રમ એકુતિ કોળ્લંગળ

હું કમાન પાસે બેઠું.

તેનુ નૌકાધિપતિ વદ પોવુવુન્નાનુ
નાનુ કોપલ તલેવનુ કિટ્ટે પોગિરેનુ

આજે હવા કેવી છે ?

તેડુ ગાલિ એરુ ઉન્નદિ
ઈનિક્કિ કાટુ એપડિ ઇરુકિરુ ?

તોફાન થવાનો સંભવ
નથી.

ગાલિવાન સંભવમુ લેદુ
પુયલ કાટુ વરોદુ

દરિયો પણ શાંત છે.

સમુદ્રમુ ફૂડા શાંતમુગા ઉન્નદિ
કડલુમ શાંદમાય ઇરુકિરુ

પેલો દીવો શાને માટે
બળે છે ?

આ દીપમુ એદુકુ મંડુસુન્નદિ !
અંદ વળમ્મુ એદકાંગ એરિયદુ !

એ દીવાદાંડી હશે ?

અદિ દીપસ્થંભમુ કાળોલુનુ
અદુ વળમ્મુ કંટ્રાયા ઇરુકમ

અહીંથી કઠો કેટલે
દૂર છે ?

ઈક્કડુંચિ ગદુ અંત દૂરમુગા ઉન્નદિ ?
ઈગે ઇરુદુ કડલોર એવ્વળવુ દૂરમ ઇરુકમ ?

હવે તો આપણે બારા-
માં આવ્યા.

ઈકનુ મનમુ રેવુલોપલિકિ વચ્ચિતિમિ
ઈપોનામ તુરૈમુખતિકકુ વંદુ વિટોમ

ઉતરી શહેરમાં ચાલો.

દિગિ પટ્ટણ્ણમુલો પોંડિ
અરંગિ પટ્ટણ્ણમુળ પોધલામ

આયમની

... ઉદરણિ

... ઉદરણિ

(૧૦૬)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ધરના સામાનને લગતા શબ્દો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ્

આટીકું (બંગરીયું) ...	અલમારૂ ...	અલમારિ ...
આડળી ...	રેટલપીડ ...	વટપલગૈ ...
આરશી ...	અદમુ ...	કળ્ણાડિ ...
આંગાળું ...	વાકિલિ ...	તેડવારાલ ...
ઝોડીકું ...	તલદિંકું ...	તલેયલે ...
છંટા ...	છટિટરાલુ ...	શેંગલ ...
ઉચ્ચિટ ...	ઝેંગલિ ...	ઝેચ્ચલ ...
ઉંદરીયું ...	ઝેલુકગૂંકું ...	ઝેલિમુંકું ...
ઝોટલો ...	તિલ્લ ...	તિલ્લે ...
ઝોરડી ...	ગદિ, અરા ...	અરૈ ...
ઝોરશીઝા ...	ચંદનરાઈ ...	મંદનપ્રલ ...
કડકી ...	ગરિટ ...	કરંડિ ...
કપાટ ...	ખીરવા ...	ખીરવૈ ...
કાંસકી ...	કુબેના ...	શીખુ ...
કુવો ...	ખાવિ ...	કિણુરૂ ...
કાયલા ...	ખોગ્ગુલુ ...	કરિ ...
કાંડિયો ...	ખુદા ...	પોદુકુંડે ...
ખાટલો ...	મંચમુ ...	કટિલ ...
ખાળ ...	કાલુવા, જલદારિ ...	કાલવાય ...

તેલુગુ.

તામળ.

ખાંડણી	... રોલુ	... ઉરલ
ખુરશી	... ખુરચિ	... નાર્કોલિ
ખુંટા	... ચીળલુ	... આણિગમ
ખૂંટી	... ચીલા	... મુળે
ગોખલો	... ગૂડુ	... માડમ
ગોદડું	... મેત્તા	... મેન
ઘડીઆળ	... ઘડીઆરમું	... ઘડિકારમ
ઘડો (ભાટીનો)	... કુંડા	... પાને
ઘર	... ઇલ્લુ	... વીડુ
ઘંટી	... તિરગલિરાઈ	... એંદ્રમ
ચણતર	... કંદડમુ	... કંદડમ
ચાણી	... જલ્લેડા	... શલેડ
ચુનો	... મુન્નમુ	... શુન્નાંબુ
ચુલો	... પોચિ	... અડુપુ
ચાકડું	... ગડપા	... વાશાક્કાલ
ચાકી	લાકડાની રખવાળ	... બેંચિ
		... કાવિલકારત્
ચાક	... મુંગિટા	... મુદ્ર
છખી	... પટમુ	... પડમ
છરી	... કત્તિ	... કત્તિ
છાપડું	... વસારા	... પરણુ

(૧૦૮)

કર્ણાટક પદ્યોદિની.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ્

છાબડી	... તદ્દા	... તદ્દુ
છીણી	... ટેંકાયતિરિપિ	... તેંગાકુરવી
જગા	... તાવુ	... ઇડમ્
જાજરં	... પેરકુ	... કોલ્લે, પુરકકે
ઝમરંખ	... લસ્તરં	... લસ્તરં
ઝરી	... જલ્લિગરિટે	... જલ્લિકરંડિ
ઝારી	... મુમ્મુચેંચુ	... ગંડિ
ટેબલ	... મેન્ન	... મેન્ને
ટોપલો	... ગંપા	... કૂડે
તપેલી	... ચદ્દિ	... ચદ્દિ
તબેલો	... દોસેગરિટે	... તિરિપિ
તવો	... દોસેબાણુલિ	... તવિ
તામડી	... ચેરવા	... તવલ્લે
તામકું (ગાગર)	... બિદે	... કુડં
તાવડી	... બાણુલિ	... બાણુલિ
તીન્નેરી	... ઇનુપેદા	... ઇરંચુપેદિ
ચાળી	... તદ્દા	... તદ્દુ
ચાંબલો	... ચંચલમુ	... તૂણુ
દડિયો	... દોના, દોંપા	... દોન્ને
દાબડી	... ડબ્બિ	... ડબ્બિ
દીવામળી	... અગ્ગિપુલ્લા	... નેરંપુકુચ્ચિ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

દીવી	... દીપસ્થંભમુ	... દીપસ્થંભં
દીવેટ	... વત્તિ	... વત્તિ
દીવો	... દીપમુ	... વિળમ્
દોરડું	... ત્રાડું	... કઇરૂ
દેગડું	... હાંડા	... હંડા
ધામ્	... વસારા	... દળમ્
ધૂમાડિયું	... પોગગૂડું	... પુગ્ગૂડું
નળિયાં	... પેંકુલુ	... ઓડું
નીસરણી	... નિચ્ચેના	... એણિ
પગથીઆં	... પડિક્કું	... પડિક્કટ્ટ
પડદો	... પડદા, તેરા	... પડદા
પરસાળ	... ફટમ	... ફૂડમ્
પવાલુ	... પંચપાત્રમુ	... જોડુતવડૈ
પાટડો	... પેત્રાવિ	... વારવટ્ટૈ
પાટિયાં	... પલકડુ	... પલગૈ
પાયો	... અસ્તિઆરમુ	... કડકાલ
પીડ	... ત્રાવિ	... ત્રાવિ
પીંછી	... ઓટ્ટેકાયા	... ઓટ્ટેકાંબુ
પુંજો, કચરો	... કુપ્પા	... કુપ્પે
પેટી	... પેટ્ટે	... પેટ્ટિ
પંખો	... વિસનકડ્ડૈ	... વિસિરિ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

પાટલો	... પીઠા	... મળૈ
પ્રકરણ	... ઝિદુકુગોટ્ટમુ	... ઝિદુકાગાય
બરણી	... બાડિ	... બાડિ
બારણું	... તલુપુ	... કદવુ
બારી	... બનલુ	... બનલ
બૈડવું	... કીલુ	... કીલ
ભીંત	... ગોડા	... યેપુર
રવેશ	... સરકાતુ	... સરકાત
રવૈયો	... કેન્વસુ	... મનુ
રસોટું	... વંટરા	... શમયલ્લમ્બર
રાખ	... ખૂટિડે	... શાંચલ
રેતી	... ઇસેડા	... મણુલ
લોટા	... ચેંલુ	... શેંલુ
વાડળી	... ગિન્નો	... કિણ્ણુ
વાસણુ	... પાત્રમુલુ	... પાત્તિર
વેલાલુ	... અપ્પગાલકાંચ્યા	... ક્રેગાવિ
વીઆગળ	... આંકુલુ	... ઇલૈ
સપડી	... કુટિ	... કુમ્મિદિ
શીકું	... ઉટ્ટિ	... ઉરી
શાવરણી	... માપિલિકટ્ટા, પોરકટ્ટા...	... તુડેપ્પમ
શાકિળ	... સેકિલિ	... સેગિલિ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

સાંબેલું	... રોકાણ	... બાલકે
સુપડ	... ચાટા	... મુરમ
હાંડી	... પ્લોથુ	... પ્લોથુ
હીંચકો	... ઉપેક્ષા	... કોળન

—→*←—

વાકયો.

તમારે ઘર ક્યાં છે ?	મી ઉલ્લુ એક્કા ? ઉગળ વીડુ એંગે હરકિરદુ ?
બજારના નાકા ઉપર	બજાર પોક્ક કોન હગરા કડત્તેરવિલ મુનેકિરે
જોડે ત્રણ માળાનો મે- હેલ છે.	પક્કના મુડુ મિદેલ હલ્લુ ઉન્નદિ પક્કતિલ મથ્થ મેન કાંટા વીડુ હરકિરદુ
તમારે ખાસ ઘર છે ?	મીકુ સાંત હલ્લુ ઉન્નદા ? ઉગળુકકુ સાંત વીડુ હરકિરદા ?
હું જાતે રહું છું.	તેનુ પાડિગકુ ઉન્નાનુ નાન કાડમુલિ વીદ્ય હરકિરેન
તમે શું જાકુ આપો છો ?	મીર એંત પાડિગ હવ્યુ વુન્નાર ? નીંગળ ચેન્નળવુ કાડમુલિ કુલ્કિરીન્નળ ?
માસે સાત રૂપિયા	તેલકુ એકુ રૂપાયલુ માસમ ચેળુ રૂપાર
ખારણે કાણુ ઉભું છે	બહટ એવર નિલુચ્છાનિ ઉન્નાર ? વોળઈલ યાર નિરિહકિરાર મળ ?

ગુજરાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

તમે ખડકીમાં જઈ બુ- ઓ.	મીર નડવલો પોઈ ચૂડિ નીંગળ નડકી પોઈ પાઈગળ
તેને ઉપર આવવા કો	વાનિનિ પૈના રાનિવ્વડિ અવત મેલે વરકુમ
દાદર ઉતરતો અંભાળજો.	પડિકકુ દિગેતપ્પુડુ જ્ઞત્રતગા ઉન્નડિ મેર પડિ દરંગુ બોદુ જ્ઞત્રતે યાય ઇરંગળ
આરડાનું આરાળું ઉઘાડો	ગદિ તયુપુ તેરવડિ ઉળ કદવે તિરુવંગળ
તેને સાંકળ મારેલી છે	દાનિકિ ગડિય વેશિ યુન્નદિ અદુ તાપાળ પોદિ ઇરિક્કરદુ
અંદરથી એક ખુરસી લાવો.	કોપલનુંચિ આક કુચિ તેડિ ઉજ્જો ઇરદુ આર નાકાલિ કોંકુવારંગળ
અહીંથી પુલે વાળો.	ઈક્કડનુંચિ કુખ્પ ઉડચડિ ઇગે ઇરદુ કુખ્પેગે પેરિકિ તળ્યુંગળ
એક સાદડી પાથરો.	આક યાપ પરપડિ આર પાય વિરિયુંગળ
આ હીચકા ઉપર બેસો.	ઇ ઉચ્ચેલ મીદ કૂચુડિ ઇદ ઉજ્જલ મેલ ઉટ્ટ કારંગળ
પાણીનો લારો મુકો.	નીટિ ચેંબુ પેટ્ટડિ તીર્થ ચેંબુ વેયુંપળ
આ થાળી રમોડામાં મુકો.	ઇ તટ્ટનું વંટગદિલો પેટ્ટડિ ઇદ તટ્ટ શમદલ ઉજ્જો વેટ્યુંગળ

ગુજરાતી

તેલુગુ

તામિલ

રસાઈનાં વાસણ કયાં છે ?	પંટપાત્રમુલુ એસડ ઉન્નદિ ?
મારે તપેલી, કડછી જો- નાકુ ચટ્ટિનુ ગરિટે કાવંલસિ ઉન્નદિ	શમયલ પાત્રંગળ એંગે ઇરુક્કિરદુ ?
હજો છીએ. એનકકુ ચટ્ટિયુમ કરડિયમ વંડુમ	
સુવાના ઝોરડામાં હાંડી લટકાવા	પંડુકાનુ ગદિલો ઝોલોષુ માટિચ્ચંદિ પડુક અરધલ ગુલોળર તોંગવૈયુંગળ
અગાશીનીયારી અંધ છે	મિદ્દેલોઉટે જનલુ મસિ ઉન્નદિ મેદ્દેલ જનલ શાતિ ઇરુક્કિરદુ
તેને તાળુ પુરું નથી.	દાનિકિ બીગમુ વેચ્ય લેદુ અદુ પૂટ્ટિ ઇરુક્ક વિદ્દે
કુંચી કયાં છે ?...	બીગમુ એકડ ઉન્નદિ ? શાવિ ચેંગે ઇરુક્કિરદુ ?
ટંબલ ઉપર દીવો મુકા.	મેજ મીદ દીપમુ પેટ્ટંડિ મેજ્જદન મેલ વિળમ્મુ વૈયુંગળ
પેટીમાં મીણુબત્તિ છે.	પેટ્ટેલો મૈનયુવત્તિ ઉન્નદિ પેટ્ટેલ મિળુયુવત્તિ ઇરુક્કિરદુ
દેવતાથી દઝાવાશે.	નીધુ કાલ્ચિ વેયુનુ નેરુપુ શુદ વિડુમ
ચુલો, વાડકી બરાબર છે.	પોચ્ચિયુ, ગિન્નુ સરિમા ઉન્નદિ અડપુમ કિલ્લયુમ સરિચાચ ઇરુક્કિરદુ
તખેથો, સાંજસીને ચી- પિયો જ્ઞેદશું	ચેદે ગરિટેનુ, કારડુનુ, પેટ્ટકારુનુ કાવલસિન્નદિ તિરિપિયુમ, કારડુમ, નીદકાલુન વંડુમ

- કાકામાં સામાન મુકો. | ગૂટિલો સામાનુ પેટ્ટિ
 માડતિલ સામાનુ વૈયુગળ
 કાકામાં ઘડિયાળ છે. | મલલો ગડિયારમુ ઉન્નદિ
 મલ્લલ ગડિયારમ્ ઇરુકિરુ
 કાવરણી, સપડુ મંઝાવો | ચીપિલિ કટ્ટુ આટયુ તેપ્પિચ્ચંડિ
 તુરૈપ્પમુમ્ મુરમુમ્ વરવળિયુગળ
 કાવરણમાં અંધારું ઘણું છે. | અરલો ચીકટિ અધિક્કુગા ઉન્નદિ
 અરુલ્લ ઇરુઝાય ઇરુકિરુ
 કાવર તથા ચુનો નીક- | ઇટ્ટેરાલુ સુન્નમુન્નુ પડિપોઇઉન્નદિ
 ણી ગયો છે. | શેંગલ્લુમ્ શુન્નાલુમ્ ઇડિલ્ પોઇરુકિરુ
 કાવરમાં ધુમાડી બહુ થઇ છે. | વંટગલિલો પોગ નિંઝા અયિ સુન્નદિ
 શમઇલ્ ઉળ્લ પોગૈ રંબો નેરુગિ ઇરુકિરુ
 કાકા ધુમાડી ઉં મુકાવો. | એક પોગગૂટુ પેટ્ટિચ્ચંડિ
 એર પોગૈગૂંડુ કટ્ટિકાળુગળ
 કાકામાં જળતાં નથી. | કટ્ટુ મંડમુ લેદુ
 વરગુ એરિય વિલ્લૈ
 કાકામાં ટાયલા નાંખો. | કુમટિલો બોચ્ચુલુ વેચ્ચંડિ
 કુમ્મટિલ્ કરિ પોડુગળ
 કાકા ટંકાવાની છે. | તિરગલિકિ કક્કુ વેચિંચ્ચવલસિ ઉન્નદિ
 એરમ્ પોલિય વેદુમ્
 કાકામાં ભરીને દળ- | ગંપલોવેસિ વિસિરેદાનિકિ ઇવ્વંડિ
 વા આપો. | રૂડઇલ્ પોદુ અરૈક કાડુગળ

શુશ્રુષાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

રમોઇની વાર કેમ થઇ ?	વંટકુ એલા આલસ્યમુ અમિનદિ ? સમઇલુક્કુ એન્ નેરમાઇ વિદ્દુ ?
એક સંન્યાસી જમવા આવ્યા છે.	એક સંન્યાસિ બોજનમુનકુ વન્ચિયુ ન્નાર એર સંન્યાસિ શાપ્પિડ વદિ ઇરકિરાન
તેમને પાટલા ઉપર બેસારે	અતનિનિ પીટમીદ કૂચ્ચેડ પેટ્ટિ અવરે મલૈ મેલ ઉદ્દકાર વેયુંગળ
વીઆગળને પડિયો મુકો.	આકુન્નુ દોન્નન્નુ પેટ્ટિ એન્નૈયુમ દોન્નૈયુમ વૈટયુંગળ
પીરસણની વાર ન કરો.	વટિન્ચ્ચડમુલો સેપુ ચેયકડિ પરમાર તામદમ શેચ્ચવેંડમ
ઉચ્ચિય જગ્યા ઘોણી નાંખો.	એંગિલિ તાવુ કડિગિ વેચ્ચાડિ શાપ્પિડ ઇડતૈ કળુવુંગળ
આ પાણી નળનું છે.	ઇ નીલ્લુ કોળાઇદિ ઇદ્દુ કુળાય જલમ
હું કુવાનું પાણી પીઉં છું.	તેનુ બાવિ નીલ્લુ તાગુતાનુ નાન કણય તણિણુર શાપ્પુગિરેન્
કોઇક ઉલરાઇ જાય છે.	એદો પોગુ મુન્નદિ એન્નમો પોગુ મિરુદ્દ
તમે પલંગ ઉપર સુઇ જાવ.	મીર મંચમુ મીદ પડુકાન્નાડિ નીંગળ કર્કુ મેલે પડતુ કોલ્લું ગળ
એક ઉશીકું આપો.	એક તલદિડું ઇવ્વંડિ એર તલમાલિ કોડુંગળ

(૧૧૬)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ગોદડા ઉપર પીછોડી | મેતમીદ દુષ્પદિ પરપાંડિ
પાથરો. | મેદેમેલ દુષ્પદિ વિરિયુંગળ
આનંદ સારી ઉંઘ આવી. | નેડુ મંચિ નિદ્ર વચ્ચનદિ
છીડીક્કિ નલ્લ વૃક્ષમ વંદદુ

* શરીરના અવયવો.

અંગુઠો	... બોદનવેદુ	... કંદેવિરલ
અંબોડો	... કોપ્પુ	... શેરુક્કુ, કોંડે
આંખ	... કેન્નુ	... કણ્ણ
આંગળાં	... વેળ્લુ	... વિરલગળ
આંતરડાં	... નરમ્લુ	... નરંબુગળ
કપાળ	... નેતુ	... નેત્તિ
કમ્મર	... નકુમ્	... ઇડુપ્પુ
કરોડ	... વીપુએમુકા	... મુદ્દુએલંબુ
કાન	... એવુ	... કાદુ
કાનની ખૂટ	... ગૂળા	... અડિક્કાદુ
કાંડુ	... મણિકંદુ	... મણિકંદુ
કીકી	... કેન્નુચ્ચુડુ	... પાપા
કુખ	... નકુમ્	... વિલા

* ગુણેન્દ્રિયોના લાગ મુલાન્ન માટે લખ્યા નથી.

શરીરના અવયવોને લગતા શબ્દો. (૧૧૭)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

ખભા	... ભુજમુલુ	... ભુજ
ખોપરી	... પુરે	... તલ્લેઓડુ
ગળુ	... ગોતુ	... કળુતુ
ગાલ	... દવડા	... કણ્ણુ
ગાંડ	... ગુદા	... શ્વતુ
ઘૂટણુ	... મોઝાલુ	... મુળકાલ
ચામડી	... તોલુ	... તોલ
ચાંચ	... મુક્કુ	... અલકુ
છાતી	... રોમ્મુ	... માર
છલ	... નાલુકા	... નાક્કુ
ઝાંઘ	... તોડા	... તોડે
તળિયું	... પાદમુ	... પાદમ
તાળવું	... મંડા	... મંડે
દાઢ	... પક્કપદ્ધુ	... તાડૈપલ
દાઢી	... ગડુમુ	... દાડિ
દાંત	... પદ્ધુ	... પદ્ધુ
ફુંટી	... બોરું	... તોમ્પુળ
ધગડા	... પિરે	... પુકમ
ધડ	... મોરેમુ	... મુંડમ
નખ	... ગોર	... નગ

(૧૧૮)

કર્ણાટક પદ્યોચિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

નસ	... નરમુલુ	... નરંથુ
નસકોરાં	... મુક્કરંધ્રમુલુ	... નાશિ, નાશિકારં
નાક	... મુક્ક	... મુક્ક
પગ	... કાલુ	... કાલ
પાંપણુ	... રેખા	... ધમ્મૈ
પાંસળાં	... પેગુલુ	... માપુઅલુંથુ
પીઠ	... વીપુ	... મુદુગુ
પેટ	... કડુપુ	... વધર
પેદુ	... કડુપુ પોદ્રા	... અડિવધર
પોની	... મુદિ	... કુદિકાલ
બગલ	... ચંકા	... અક્કળ
બોચી	... મેડા	... પુરંકળુતુ
મગજ	... મેદુ	... મૂળૈ
માથું	... તલા	... તલ્લૈ
માંસ	... માંસમુ	... મામિમં
મૂઠી	... પિડિટ્ટ	... પિડિ
મૂઠ	... મીસમુ	... મીસૈ
મોંદુ	... નોર	... વાય
લોહી	... નેતુર	... રત્તં
વાળ	... વેટકલુ	... મધર
વેદા	... રેખલુ	... રેગૈ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

શરીર	... ઓડલુ, ઓલ્લુ	... શરીરં, ઉડંયુ
સ્તન	... સ્તનમુ, ચન્નુ	... સ્તનમ, મુદ્દે
સાંધા	... કીલ્લુ	... કીલ
હાથ	... ચેઇ	... કૈ
હથેળી	... અરચેઇ	... ઉળળંગૈ
હાડકું	... એમુકા	... એલુંયુ
હોડ	... પેદવિ	... ઉદ્દુ
પાંખ	... રેક્કા	... રેક્ક
પુંછડી	... તોકા	... વાલ
શીંઘડા	... કોમ્મુલુ	... કોંયુગળ
સુંઠ	... તોડમુ	... તુંમિદૈ

વાકયો.

તે માણસ રૂપાળો છે.	આ મનુષ્યુકુ અંદગાડુગા ઉન્નાડુ અંદ મનિદન અળગુળીવન
તેનું નાક અણીદાર છે	વાનિ મુક્કુ ફૂરંગા ઉન્નદિ અવનોડય મુક્કુ ફૂર્મે ઉળીદુ
કપાળ મોટું ને છાતી પહોળી છે.	નેત્તિ પેદદિગાનુ રોમ્મુ વિશાલમુગાનુ ઉન્નાદિ નેત્તિ પેરિદાયુમ્ માર અગલમાયુમ્ ધરૂકિરુદુ
પેલો છોકરો કસરત કરે છે.	આ પિન્નવાડુ કસરતુ ચેયુ ચુન્નાડુ અંદ પૈયલ દેહપયિ શય્યુગિરાન

કુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ.

તેણે પગ ખભે મુક્યા છે.	વાડુ કાલિની મૂપુમીદ પેટ્ટિયુનાડુ અવનુકાલે તોળમેળ વેત્તિ ઇરુક્કિરાન
કમ્મરમાંથી વાંકા થયે છે.	નકુમનુ વંકરગા વંચિ યુનાડુ અવન વળેંદુ ઇરુક્કિરાન
જમ્મલનો ભાગ ઉઘાડો છે.	ચંકલુ ચમ્મગા તેલિયુ ચુન્નદિ અમ્મળુ નંડાય તેરિદરદુ
લાયનાં આંગળાં ઢાંચણે છે.	ચેતિ વેળુ મોકાલુ મીદ ઉન્નદિ દૈ વિરલ મુળનગાલ મેલ વેત્તુઇરુક્કિરાન
દેની આંખમાં ડુલ છે.	વાનિ કંટિલો પુ-વુ ઉન્નાદિ અવન કણિણુલ પૂવિળ્લિદિ ઇરુક્કિરદુ
જાલ ઉપર થાપડ મારી.	ચંપ મીદ દેખ્યા કાટ્ટિનાડુ કમ્મળુત્તિમેલ ઓરુઅરૈ કુકુતાન
શરીર વાળે તેમ વળે છે.	ઓડલુ એદુ વંચિનનુ વંચુ તુન્નદિ ઓડંબુ એદ માદિરિયિલ વળઇરદુ
તે ઝેસાના મોંઢામાં ઢાંત નથી.	આ મુસિલિવાનિ નોટલો પદલુ લેવુ અંદ કિળવનુક્કુ પદલ ઇલ્લે
જલ ટુંકી થઇ ગઇ છે.	નાલકુ કુરચ અઇપોઇ ઉન્નદિ નાકકુ ઇળ્લુકોંકુ પોઇ વિદ્દુ
જેઠામાં લાત વાગી.	પોટ્લો કાલ્લ દેખ્ય તગિલિનદિ અડિવઇદિલ ઓદે પદ્દુ
જમ્મીનું લાડકું લાગ્યું	મો ચેતિએ મુક ત્રિરિગિનદિ મોળજેઇ એલંબુ ઓડિદ્દુ

નિશાળને લગતાં વાક્યો.

(૧૨૧)

શુશ્રૂષી.

તેનુશુ.

તમિળ

નિશાળને લગતા વાક્યો.

ધંટ	... ગંટા	... મણિ
ચોપડી	... પુસ્તકમુ	... પુસ્તકં
દસ્તક	... વ્રાતા, દસ્તુ	... કૈએળુતુ
નિશાળ	... બડિ	... પાઠશાલે પળિફદમ્
પગાર	... છતમુ	... ગંબળમ
પાઠ	... પાઠમુ	... પાઠમ્
મેહેતાળ	... ઉપાધ્યાયુકુ	... ઉપાધ્યાયર
રગ્ગ	... સેલવુ, લીવ	... વિકુમરૈ, લીવ
વર્ગ	... તરગતિ	... વધપ્પુ
શાહી	... ઇંકિ	... મયિ
સ્લેટ	... પલકા	... કરપલગૈ

નિશાળે જવાનો વખત થયો. | બડિકિ પોવડાનિકિ સમયમુ અદનદિ
તમે કયા વર્ગમાં છો ? | પાઠશાલૈકકુ પોગિર સમય આયિવિદ્દુ
| મીરુ એ તરગતિલો ઉનાર ?
| નીગળ એદ વધપ્પિલ ઇરુક્કિરીરગળ ?
ત્યાં શું શીખો છો ? | અક્કડ એમિ નેર્યાકાનુ ચુન્નાર ?
| અંગે એના પડિક્કિરગલ ?
તમારા મેહેતાળનું નામ શું ? | મી ઉપાધ્યાયુનિ પેરેમિ ?
| ઉંગળ ઉપાધ્યાયર પેયર એના ?

(૧૨૨)

કલ્યાણક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુચુ.

તમિળ

-
- મને તમારા દસ્તક બ- | નાકુ મી દસ્તુ ચુપિચ્યંડિ
તાવો, | એનક્કુ ઉગળોડય કૈયેળુતુ કાણિયંગળ
- તમારું લખાણુ સાડું | મી પ્રાતા બાગ લેદુ
નથી | ઉગળ કૈએળતુ નંડુય ઇદૈ
- તમે ઇંગ્રેજ બાણો છો ? | મીકુ ઇંગ્લીશુ તેલુસુના ?
| ઉગળક્કુ ઇંગ્લીશુ તેરિયુમા ?
- હું તે બાણુતો નથી. | તેનુ દાનિનિ ચદવ લેદુ
| અદુ નાન પડિક વિલ્લે
- તમારે ઇંગ્રેજ શીખતું | મીરૂ ઇંગ્લીશુ નેચ વલસિનદિ
નેઇએ. | નીંગળ ઇંગ્લીશ પડિક વેકુમ
- તમારો નંબર કેટલા- | મી નંબરૂ એન્નવદિ ?
મો છે. | ઉગળોડય નંબરૂ એન્ના ?
- ત્રણથી નીચે નથી. | મટિકિ કિંદ લેદુ
| મૂલુકકુ કીળૈ ઇદૈ
- મારી ચોપડી ફાટેલી છે. | ના પુસ્તકમુ ચિનિગિ ઉન્નદિ
| એન પુસ્તકમુ કિર્નિદ પોઇ ઇરુક્કિરદુ
- તમારો પાડ વાંચો. | મી પાડમુ ચદવંડિ
| ઉગળ પાડંગૈ પડિમીંગળ
- તાણીને બોલો. | ગેટ્ટિગા પલુકંડિ
| ઉરતુ શોલુંગળ
- તમારી સ્લેટ લાવો. | મી પલક તીસુકારંડિ
| ઉગળ પલવૈ કાંડુવારંગળ

શુભશતી.

તેનુ.

તમિળ

હું કહું તેમ લખો.

નેનુ ચેપ્પિનદુ પ્રાયંડિ
નાન શોન્નપડિ એળુદુગળ

મારી પાસે પેન નથી.

ના દગ્ગરા બલપમુ લેદુ
એન્નિડતિલ સ્લેટ પેનસલ ઇલ્લે

તેને તમારી કલમ આ-
પો.

વાનિકિ મી કલમુ ઇવ્વમિ
અવનુક્કુ ઉંગોડય પેનાય કુદુગળ

કલમથી કાગળમાં લખો.

પેનાતો કાગિતમુલો પ્રાયંડિ
કડદાશિયિલ પેનાનાલ એળુદુગળ

આ ખડીઆમાં શાહી
નથી

ઈ ઈકિયુડિઇલો ઇકિ લેદુ
ઈદ યુડિઇલ મયિ ઇલ્લે

આ વ્યાકરણ કેનું છે ?

ઇ વ્યાકરણમુ એવરિદિ ?
ઈદ ઇલ્લકલ્લ યારડયદુ ?

તમે નિશાળનો પગાર
લાવ્યા ?

મીરૂ બડિ જીતમુ તેન્ચિતિરા ?
નીંગળ શંબળાં કાડુ વંદીરગળા ?

વિદ્યાર્થીએ આળસ ત-
જવું.

વિદ્યાર્થી આલસ્યમુ વદલિ પેદ્દવલેનુ
માણાક્કન શોભેરિ તનતૈ વિદુગિડવેંકુમ

ચૂરનું કહું માનવું.

ઉપાધ્યાયુનિ માટ વિનવલેનુ
ઉપાધ્યાયર શોલ્લુવદે અંગિકરીક્કવેંકુમ

આંકડા બરાબર ગોડવો.

ખેંચુલનુ સરિગા પેટ્ટંડિ
ખેંચિગળૈ વરિસેઆય વૈચુધળ

તમારી જગ્યા ઉપર ખે-
સો.

મી તાવુલો દુર્યુડિ
ઉંગોડય ઇડતિલ ઉદ્દકારંગળ

(૧૨૪)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુચ્છ

તમિળ

ખાનામાં ખડિયા મુકા.	અરલસો ઇકિમદુ પેટાંડિ અરદલ બુડિયૈ વેયુંગળ
તેને હીસાખ ગણતાં આવડતુ નથી.	વાનિકિ લેક્ષ એચુટકુ તેલિયદુ અવનક્કુ કણક્કુ એણ્ણુ તેરિયાદુ
દક્ષતરમાંથી કાપી બ- હાર કાઢો.	મંચિલ્લોનુડિ કાપીલુ એત્તાંડિ પુસ્તકમ્ દૈધલ ઇરુંદુ કાપીયે એકુંગળ
તમારું લખવાનું પુરું થયું ?	મી ત્રાયડમુ મુગિચિનદા ? નીંગળ એળુદિ મુડિત્તીગળા ?
આના ઉપર ડાઘા કેમ પાડયા ?	દીનિ મીદ મરકલુ એંદુકુ એસિતિરી ? ઇલમેલ એન્ અળક્કુ પેટ્ટદુ
આળે અર્ધા દીવસની રળ છે.	તેકુ અરેણ્ણુ સેલ્લવુ ઉન્નદિ ઇડિમ્મિ અરેનાળ વિદુમરૈ
સોમવારે પરિક્ષા લેવાશે.	સોમવારમુનાકુ પરિક્ષા આરલિયખકુનું તિંગમ્મિળમૈ પરિક્ષે નડકુમ
દશ વાગે નિશાળ ઉ- ઘડશે	પદિ ગંટલકુ અડિ તરવખકુનુ પત્તુ મલ્લિમ્મિ પલ્લિનકૂડમ તેરક્કપકુમ
અર્ધાં છોકરાંને મીઠાઈ મળશે.	અન્નિ પિલ્લકાયલકુ મિઠાઈ દોરકુનુ એલ્લા પય્યંગળુક્કુ મિટાઈ કડૈકુમ
તમને ઇનામ મળ્યું ?	મીકુ ઇનામુ વચ્ચિનદા ? ઉગળુક્કુ ઇનામ કિડૈતદા ?
તે ઇનામને લાયક નથી.	વાકુ અલ્લુમતિકિ તગિનવાકુ કાકુ અવન્ ઇનામુક્કુ અચ્ચન્ ઇદૈ

અનાજ અને ખોરાકીની વસ્તુઓ. (૧૨૫)

ગુજરાતી. તેલુગુ. તમિળ

ઘેર જ્વાનો રખત થયો.	ઈટિકિ પોવડનિકિ સમયમ્ અયિનદિ
	વીટકકુ પોગિર સમયમ્ આયિવિટ્ટુ
જુઓ, ઘંટ વાગે છે.	ચુડડિ, ગંટ કોટ્ટુ તુન્નદિ
	પારંગળ, મણિ અડિક્કિરદુ
હવે, ગરમીની રળ્લઓ	મકમીદ એડકાલમ્ લીવુલ પહુન
પડશે.	દાનમેલ કોડ લીવુ વરમ્

અનાજ અને ખોરાકીની વસ્તુઓ.

ગુજરાતી. તેલુગુ. તમિળ

અડદ	... ઉદુલુ	... ઉળુંદુ
અથાળું	... ઊરગાયા	... ઊરકાય
અનાજ	... ધાન્યમ્	... ધાન્યં
આમલી	... ચિતપંડુ	... પુળિ
કદી	... મજ્જિગપુલુચુ	... મોરકોળંચુ
કણકી	... વકુલુ	... નોલ
કુલિત	... ઉલવલુ	... કોલ્લુ
કાદરા	... કોરેલુ	... વરચુ
કાપરેલ	... ટેકાયનને	... તેંગાએલ્લે
કાંછ	... ગાંછ	... ગાંછ

(૧૨૬)

કર્ણાટક પદ્યોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

ખાંડ	...ચક્રેરા	... સકરૈ
ખીર	... પાયસમુ	... પાયસમ
ખીચડી	... પેંગલિ	... પેંગલ
ખોરાકી	... ભુજંચદગિન	... તિણ્ણગિર
ગોળ	... એલમુ	... વેલમ
ધઉં	... ગોધુમુલુ	... ગોધુમૈ
ઘી	... નેથિ	... નેથિ
ચટણી	... ઊરિપિંડિ	... તુવૈયલ
ચણા	... સેનિગલુ	... કડલૈ
ચોખા	... ઘિચ્ચમુ	... અરિશિ
ચોળા	... કારામણિ	... કારામણિ
છાશ	... મન્નજીગા	... મોર
જીર	... જોનલુ	... શોળમ
જીરું	... જીલકરા	... શીરગમ
ડાંગર	... વક્રું	... નેલ્લુ
તલ	... તુલુલુ	... એલ્લુ
તર	... મીગડા	... પાલએડુ
તુવેર	... કંદલુ	... તુવરૈ
તેલ	... વ્તે	... એણ્ણુ
દહીં	... પેરુથુ	... તધરિ
દાળ	... પપ્પુ	... પરપ્પુ

અનાજ અને ઝોરાકીની વરતુઓ. (૧૨૭)

તેતુગુ.

તાંમળ

દીવેલ	... આમુદમુ	... વિગરકૃષ્ણ
દૂધ	... પાલુ	... પાલ
ધાણી	... બોરગુલુ	... ચોરિ
પહુંવા	... અદુકુલુ	... અવુલ
પાપડ	... અપળાળુ	... અપળમ
પૂરી	... પૂરી	... પૂરિ
બાવટો	... રાગિ	... રેળવરગુ
બાજરી	... કંબુલુ	... કંબૂ
ભાત	... અન્નમુ	... શાદ
મકાઈ	... મકાન્નેન્નલુ	... મકાશોળમ
મગ	... પેસલુ	... પધર
મઠ	... પિચ્ચપેસલુ	... કુંકુમપધર
મરચાં	... મિરપકાયલુ	... મિળગાય
માંખણુ	... વેનૈ	... વેણુ
મમરા	... બોરગુલુ	... મુટ્ટેપુરિ
મીઠું	... ઉપુ	... ઉપુ
રોટલી	... રોટિ	... રોટિ
લસણુ	... તેલગડ્ડા	... પૂંક
ભાકુ	... લડુ	... લડુ
ભોટ	... પિંડિ	... માવ

(૧૨૮)

કર્ણાટક પદ્મોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

વટાણા	... બટાણિ	... પટાણિ
વડાં	... વડુ	... વડૈ
વડીઓ	... વડિયાલુ	... વડમ્
વાલ	... અનુમુલુ	... મોન્ચૈકોડૈ
શાક	... ફૂરા	... પદાર્થ
શરિ	... દલવા	... દલવા
શેવ	... જાતિકલુ	... શેવૈયા
સાકર	... કલકંગ	... કલકંડુ
કંસાર	... સોલ્લન	... સોલ્લન
ખાટીદાળ	... પાપુ પુલુલુ	... શ્રાળંયુ
મશાલો, વધાર	... સંભારમ્	... સાંભાર

વાક્યો.

મોખા મોંઘા વેચાય છે.	બીચમ આલા વિરાગીગા અમ્મમ્પડતુન્નદિ અરિશિ કુરન્ચલાય વિકિરંદુ
નવી દાળ આવી નથી.	કોત્ત પપ્પુ રાન્નેદુ પુદુ પરપુ વરવિલ્લ
આંમલીને ગોળ લઈ આવ.	ચિતપંડુનુ બેલ્લમુનુ તીસુદ્રાનીરા પળીયુમ્ વેલ્લમુમ્ કોંડુવા
જવનો ભાવ પુછાવે.	યવલ વેલા અડગડિ જવ ગોડયવિલ્લે કંળંગળ

અનાજ અને ખોરાકની વસ્તુઓ. (૧૨૯)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

બાર શેલડી છે.

બેનલુ પુચ્ચિપોષ ઉન્નવિ
વેળી શેલમ બુચ્ચિ કડિચ્ચિ ઇરુકિરુ

વાલ, વટાણા સોંધા છે.

અનુમુલુ, બાટાણુ સરસમુગા ઉન્નવિ
મોચ્ચકાટ્ટુમ, પટાણિયુમ મલિવા ઇરુકિરુ

ધઉતો લોટ બડો છે.

ગોધુમપિડિ લાવુગા ઉન્નવિ
ગોધુમ માવુ કરકરપ્પાય ઇરુકિરુ

મકકાઈની પાક સારી છે.

મકકબેનલુ થોક્ક પંટ બ.ગા ઉન્નવિ
મકકશોળમ નંડાય વિળેદુ ઇરુકિરુ

મીઠાના કર આછો થયો.

ઉપ્પુ મિદિ પન્નુ તક્કવ અઈનદિ
ઉપ્પુ મેરિલ વારિરુ કુરેદુ

તે આજ નાત જમા-
ડે છે.

અત્તડુ નેકુ વિદુ પેદુ ચુનાડુ
અવન્ ઇરુકિરુ વિરુદુ શેય ગિરાન્

ત્યાં શું જમણુ છે ?

અક્કડ એમિ વંટા ?
અંગે એના શમયલ ?

ખીર, વડાંને લાડુ.

પાયસમ, વડલુનુ લડુ
પાયસમ, વડુયમ લડુ

કદીમાં હળધર નહોતી.

મન્નળગપુલ્લસુતો પસુપુ ઉડ્ડેદુ
મોર કાળાંબિલ મન્નંલ પોડવિલ્લે

શાક બહુ જાતનાં હતાં.

કુરકાયલુ પલુવિધમુલુગા ઉડિનવિ
કરિકાય પલુવિધમાય ઇરુદુ

કર તીખો હતો

ચાર કરમુગા ઉડેનુ
રસમ કરમાય ઇરુદુ

ગુજરાતી.

તેનુગુ

તમિળ

ચાપડને વડિયો તળી હતી.	અપ્પળમુનુ વડિયાલુનુ એસિયુન્નાર અપ્પળમુમ વડામ પેરિત્તિ ઇરિદદુ
મને અથાણું બહુ બા- વે છે.	નાકુ ઉરગાય સર્ધયુ સુન્નાદિ ઉરગાય એન્નકુ રખે ઇટમ
માંળણુનું ઘી ધાવ છે.	વેન્નેજો નેયિ અગુતુન્નાદિ વેણ્ણુઇલ ઇરિદુ નેયિ ઉડાક્કિરદુ
તમે નાસ્તો કર્યો ?	મીર નાસ્તા એસિનારા ? નીંગળ નાસ્તા પળ્ણીરગળા ?
દહીને માત ખાધો છે.	પેરુ અન્નમુ ભોંચસિનાનુ તઇર શાદમ શાપ્પિટન
આજ જન્મશુની વાર થઇ.	તેકુ ભોજનમુનકુ સેપુ અયેનાદિ ઇરિદિન શાપ્પાટુકુ નેરમાયાવદુ
નમારે ત્યાં કોણુ રસોઈ કરે છે ?	મી ઇડિલો એવર વંટ એયુ સુન્નાર ? ઉંગળ વીટિલ ચાર શમઇલ શેયિકિરારગળ ?
એક રસોયા રાખ્યા છે	એક વંટવાનિ પેટ્ટુકાનિ ઉન્નાનુ એર શમઇલ ગારને વેતિ ઇરિદિરેન
જન્મશુમાં જાણ હતી	ભોજનમુનંદુ મળ્ણગ ઉડિનદિ શાપ્પાટલ મોર ઇરિદદુ
કોડાની ચટણી કરો	વેલુગકાય ઊરિપિડિ એયંડિ વેલ્લાંપળય તુવૈયલ શેયુમળ
શાકમાં તેલનો વધાર કર્યો હતો	કૂરયંદુ ન્ને તાળિપુ એસિ ઉંડદનદિ કારગાયિલ એણ્ણુ તાળિપુ શેયિદ્દરિદદુ

અનાજ અને ખોરાકની વસ્તુઓ. (૧૩૧)

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

તુવેર, અડદને ચણા	કંદુલુ, ઉદુલુ, સેનિગેલુ પચ્ચગાઉન્નવિ
લીઝા છે	તુવરૈયુમ ઉળદું, કડનૈયુમ પચ્ચૈયાય ઇરુકિરુ
ખાજરીનો રોટલો કરો	કંબુ રોટ્ટિ ચેય્ચંડિ
	કંબુનાલ રોટ્ટિ રેય્ચુંગળ :
તારે શું ખાવું છે ?	નીકુ એમિ તિનુટકુ કાવલેનુ ?
	ની એન્ન છાડુગરાય ?
ધાણી કે પહંવા ?	ખોરુગુલા, અટુકલા ?
	પોરયા, આવુલા ?
કાંગરની ધાણીને સાકર	વરું ખોરુગુલુનુ કલકંડા
	નેલ પોરિયુમ કલકંડુમ
મને દૂધને ખાંડ અપાવો	નાકુ પાલુ ચક્કરા ઇપ્પિચ્ચંડિ
	એનકુ પાલુમ શક્કરેયુમ વાંગકાડુંગળ

ઝાડ, ફળ, ફૂલ અને વનસ્પતી.

અગથિયો	... અવત્તિકૂરા	... અવત્તિકીરૈ
અંધેડો	... ઉદ્રણીઆકુ	... નાઉરવી
અંજીર	... અત્તિપંડુ	... અત્તિપળં
અજમેલ	... કપૂરવલ્લિઆકુ	... કપૂરવલ્લિ
અમ્મરી	... શામતિપુન્નુ	... શામતિપૂ
અનારસ	... અનાસપંડુ	... અનાસપળં
અરકુશી	... નંદીવરધનમ	...
અરકુસો	... કોડીશાચેદુ	... રેપ્પાલરમ
અળવી	... ચામુગકુલુ	... શામકળંચુ
આકડો	... જીલ્લડિચેદુ	... એરુક્કુશેડી
આડીયાકરસણુ	... વાવીન્ડાચેદુ	... વળૈકીરે
આદુ	... અલ્લમુ	... ઊળ
આખવા	... તંખકાયલુ	... વાલવરંકાય
આંખલી	... ચિત્તામાનુ	... પુળિયમરમ
આંખળી	... ઉસરીકચેદુ	... નેલ્લિકામરમ
આંખો	... મામિડિચેદુ	... મામમરમ

ટીકા—ફળ અથવા ફૂલની સાથે ઝાડ શબ્દ ઉમેરવાથી દરેક ઝાડનું નામ થાય છે. કાચા ફળને કાચા, કાય અને પાકા ફળને પંડુ, પળમ કહેવાય છે.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

આવળ	... મગડમચેટુ	... આવરમશેડી
હિતકરો	... બ્રહ્મદંડીચેટુ	... બ્રહ્મદંડશેડી
શ્રીખરે, હિમરડો	... અતિચેટુ	... અતિમરમ્
એખરો	... નીરગુબ્બી	... નીરમુશ્લી
એરડો	... આમદમચેટુ	... આમણુંકશેડી
કંકાણં	... અડવિકાકરકાયા	... કાટપાવકાય, મલેપાવકાય
કદમ	... પોળચેટુ	... પિત્તમરમ્
કમળ	... તામરપુવ્વુ	... તામરૈપૂ
કમરક	... તમર્તકાયલુ	... પૂજિયકાય
કરંજ, કણુજ	... કાનકમાનુ	... પુંગમરમ્
કળી (ફૂલની)	... મોઆ	... મોઆ
કાંસકી	... તુતિઆકુ	... તુતિએલ્લે
કાકડિયો	... દોસકાયલુ	... વેળ્લારિકાચ
કારેલાં	... કાકરકાયલુ	... પાવકાય
કુંવાર	... કવમંદા	... કતાળી
કુબ્બી	... તુંમઆકુ	... તુંમકારી
ફૂંપળ	... ચિગુર	... કોળુંદુ
ફેરી	... મામિડિકાય	... માંગાય
ફેવડો	... મોમિલિપુલ્લુ	... તાળાંપૂ
ફળ	... અરિટિચેટુ	... વાળીમરમ્

(૧૩૪)

કર્ણાટક પદ્યોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

જાગાં	પાકાં ...	અરટિપંડુ ...	વાળેખળાં
	કાયાં ...	અરટિકાયલુ ...	વાળકાય
	ફૂલ ...	અરટિપુવ્વુ ...	વાળેપ્પુ
કાકાં	...	વેલગપંડુ ...	વિલામપળાં
ખભુરી	...	ખભુરીચેટ્ટુ ...	ઈસમરમ
ખડખુચ	...	મલ્લાંપંડુ ...	મેલ્લામપળાં
ખરસાંડી	...	કળ્લી ...	કુમ્મકલ્લી, કાડીકલ્લી
ખાખરે	...	મોદુગચેટ્ટુ ...	મુરક મરમ
ખાટીલાલ	...	ચુક્કાકુટ્ટેરા ...	ચુક્કાંકીરે
ગવારકળ્લી	...	ચિક્કુડિકાયા ...	કાત્તવરૈકાય
ગલકાં	...	નેતિખીરકાયલુ ...	નોરેપીરૈકાય
ગાજર	...	ગનસુગણ ...	કળંગુ
ગુલાબ	...	રોજાપુવ્વુ ...	રોજાપૂ
ગોરખમુડી(ખોડિયોડલાર)	...	કોમ્મીગીળ ...	જલનતીરટ્ટી
ઘલોડાં	...	કોંડકાયલુ ...	કોવૈકાય
ચંપો	...	સંપંગિપુવ્વુ ...	સંપંગિપૂ
ચોળાકળી	...	કારામલતકાયલુ ...	પેતકાય
નમકળ	...	કોચ્યાપંડુ ...	ગોચ્યાપળમ
નળીયું	...	કુપ્પિન્ડીઆટ્ટુ ...	કુપ્પમેની
નાંખુ	...	નાગપંડુ, નરકુપંડુ...	નાગપળમ
બુદ	...	સન્નળ	ઈરવલ્લિ

ઝાડ, ફળ, ફુલ અને વનસ્પતી. (૧૩૫)

ગુજરાતી

તેલુગુ.

તમિળ

ઝાડ	... ચેટ્ટુ	... મરમ
ફુંગળી (લીલી)	... ઉલ્લીગડ્ડાતાળ	... વેંગાયમ તાળ
તાડ	... તાડિચેટ્ટુ	... પનૈમરમ
તાંદળળે	... શિરિક્કરા	... શિક્કરૈ
તુરીઆં	... બીરકાયલુ	... પીક્કકાય
તુળસી	... તોળિસી	... તોળશિ
થોર	... આકુળમકુ	... ચમ્પાતિ
થોરી	... નાગરાદિ, નાગળમકુ	
દંડ	... દંડુકોરા	... કીરતંડુ
દરબ	... દરબા	... દરબૈ
દ્રાક્ષ	... દ્રાક્ષપંડુ	... દીરાક્ષપળમ
દાડમ	... દાનિમ્મપંડુ	... માદુળમ પળમ
ફૂંવી	... સોરકાય	... શોરમાય
ધંતુરૈ	... ઉમ્મતિઆકુ	ઉમ્મિતિએલૈ
ધાણા (લીલાં)	... કોત્તમલ્લિ	... કોત્તમલ્લિ
નાગરવેલ	... તમલપાકુ	... વેતિલૈ
નારંગી	... કમલા	... કમલાકીચલી, આરેન્જ
નાસપટ્ટી	... બેરીકાયલુ	... બેરીકાય
નાળિયર	... ટેંકાયા	... તેંગાય
નેતર	... પેમ્બુ	... પેરંબુ
પંડોળાં	... પોલ્લકાયલુ	... પોડલકાય

(૧૩૬)

કર્ણાટક પદ્યોપદેશી.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

પપડમાસ	... પપડમાસ	... છુલ્લમાસ
પાંદડાં	... આકુલ	... ઇલૈગળ
પાન	... તમલપાકુ	... વેટ્ટિલૈ
પાપડીઓ	... અનુપકાયલુ	... મોચ્ચૈકાય
પારીજાત	... પારીજાતપુષ્પ	... પારિજાતપૂ
પીંપળા	... રાવિચેદુ	... અરશમરમ
પીલુડી	... કાચીઆકુ	... મણુતકલિ
પોંચીયુ	... પપ્પાયાકાચ્યા	... પપ્પીકાય
ફણુસ	... પનસપંડુ	... પલાપળ
ફળ	... પંડુ	... પળમ
ફુદીનો	... ફુદીના	... ફુદીના
ફૂલ	... પુષ્પમ, પુષ્પ	... પૂ
ફેરવણા	... મુક્તિકાયલુ	... મુક્તિકાય
બટાકા	... ઉરલીમડા	... ઉરલેકળંગુ
બાવળ	... તુમ્મચેદુ	... હરેવમરમ
બીલી	... મારેડુચેદુ, બિલ્વચેદુ...	... વિલ્વમરમ
બોરાં	... રેમપંડુ	... એલંપળમ
બાંગરો	... ચુંટગેજ્જરિઆકુ	... કરશનાકલિ
ભાજી	... કરા	... કીરૈ
ભીંડા	... બેંડકાયલુ	... વેંડકાય
ભૂરાકોળાં	... પેંદ્દિચુમડિકાયલુ	... કલ્યાણપુનિકાય

શુકરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

બોરંગણી	... વાકકુચેદુ	... કંડમકતરી
મરચાં (લીલાં)	... પચ્ચિમિરપકાયલુ	... પચ્ચેમોળમચ
મહુડો	... ધપ્પિચેદુ	... ઈપ્પમરમ
મૂળા	... મુક્કમિ	... મુળીંગી
મેથીનીલાજ	... મેતિકુરા	... મેતિકારે
મેંદી	... ગોરંટાકુ	... મરદાની
મોગરા	... મુક્કમિકાયલુ	... મુળીમિકાય
મોગરો	... મલ્લેપુલ્લુ	... મલ્લિપુ
રાયલુ	... પાલચેદુ	... પાલમરમ
રીસામણી	... અત્તાપત્તાઆકુ	... તોટાક્ષીન્હીંગી
લિમ્બડો	... વેપચેદુ	... વેપમરમ
લીંચુ	... નિમ્મપંકુ	... એલ્લમિચ્ચપળમ
લીંચુમીકાં	... કિચ્ચિલિપંકુ	... કીચ્ચિલિપળમ
લસણુ (લીલુ)	... પચ્ચિતેલ્લગડુ	... પચ્ચેપૂંકુ
લુણીની લાજ	... પસલકુરા	... પસલેકારે
વડ	... મરિચેદુ	... આલમરમ
વનસ્પતિ	... વનસ્પતુલુ	... વનસ્પર્તિંગળ
વંતાક	... વંકાયલુ	... કતારિકાય
વાંસ	... વેદુર	... મૂંગલ
વાલોળ	... પેદ્દચિમ્મુડિકાયલુ	... અવરકાય
શરણડો, કાળીઆસરસ કાદુવામાનુ		... કાદુવામરમ

(૧૩૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

શકરેટ્ટી	... મેલામપંડુ	... મેલામપળમ
શકરીઆં	... એરેગનસુગડા	... વેળિપ્પળંગુ
શડિયાનાંપાન	... ચાસુદ્રરા	... શેપમટ્ટે
શર	... ચોકચેટ્ટુ	... ચોકમરમ
શાક	... દ્રેરકાયા	... કરિકાય
શીમળો	... ખૂરુચેટ્ટુ	... ઇલવુમરમ
શીશમ	... નલ્લમાનુ	... નકમરમ
શેરડી	... ચેરકુ	... કરંબુ
સમડો	... જમ્મિચેટ્ટુ	... વન્નિમરમ
સરગવો	... મુરંગચેટ્ટુ	... મુરંગશેરડી
સરગવન્ની સીંગ	... મુનકાયલુ	... મુરંકાય
સવાની લાજી	... સોગિદ્રરા	... સોવંકારૈ
સાટોડી	... તલ્લગલજેર	... મુકટં
સાગ	... તેકમાતુ	... તેકુમરમ
સીતાદ્વળ	... સીતાપંડુ	... સીતાપળમ
સુરણુ	... કંદગડા	... કર્નકળંગુ
હોથાં	... નકટોસકાયલુ	... તુમટિકાય

ગુજરાતી.

તેગુત.

તામિળ

વાક્યો.

શાક ખજાર આવશો ?	ફરકાયલૂ અંગડિકિ વચ્ચંદરા ?
શું શાક લાવશો ?	કરિકાય કડેક્કુ વરગિરીરગળા ?
મારે ખટાટાને સુરણુ	એમિ ફરકાયલુ તીસુકાવતુર ?
લેવાં છે.	એન કરિયાય વાંગિ વરગિરીરગળા ?
વંતાક ને બીડા સા-	નેતુ ઉરલિગડુલનુ દેંદગડુલનુ કાનવલેનુ
રા છે.	નાન ઉરલેકળંચુમ કર્નકળંચુમ વાંગવેંડુમ
વાલોળ ને દૂધી ક્યાં	વંકાયલુનુ ભેડકાયલુનુ ખાગાઉન્નવિ
મળશે ?	કનિકાયુમ વેડકાયુમ નંડાય ઇરુક્કિરદુ
સામેની વખારમાં શું	પેદ્દચિમુડિકાયલુનુ સારકાયલુનુ એમ્પડયમ્પનુ
છે ?	આરકાયુમ શારકાયુમ એંગે કિરુકકુમ ?
ફુંગળી અને કાળાં છે.	એદુરંગાઉડે ગિડુંગિલો એમ ઉન્નદિ ?
મુળા, તુરિયાં ને ગલ-	એદુર કિડુંગિલ એન ઇરુક્કિરદુ ?
કાં લ્યો.	એરેંગડુલુનુ ચુન્નમિકાયલુનુ ઉન્નદિ
પાપડી ને કંકાડાં મળ	વેંગાયમ પૂસિનિકાયુમ ઇરુક્કિરદુ
તાં નથી.	મુલ્લંગિયુનુ ખીરકાયલુનુ નેતિભિરકાયલુનુતિયારિ
તારા ટોપલામાં શું છે ?	મુળામિયુમ પીકંગાયુમ નારેપીકંગાયુમ વાંગુમળ
મેથી, તાંદળ ને સુવા-	અનુપકાયલુનુ અવિકાકરકાયલુનુ ચિક્કડમુલેદુ
ની ભાજ.	મોચ્ચેકાયુમ મલપાવકાયુમ કિરુક્ક વલ્લે
	ની ગંપલો એમિ ઉન્નદિ ?
	ઉન્ન કૂડલિ યેન ઇરુક્કિરદુ ?
	મેતિકુરય મિરિકુરય સોગિકુરય
	મેદિકીરેયુમ મિરિકીરેયુમ એવંકીરેયુમ

(૧૪૦)

કર્ણાટક પદ્યોપાધિની.

ગુજરાતી.

તેનુનુ.

તમિળ

લીલા ધાણા, આદુ ને | કાતમસિ, અન્નમુ મિરીપકાયલુ ઉન્નવા ?
મરયાં છે ? | કાતમસિયુમ, ઇંજયુમ મિળકાયુમ ઇરિરદા ?
કરેપાક ને કુદી તો વે- | કરેપાકુનુ કુદીનાનુ અમ્મિ પોયિનિદિ.
ચાઈ ગયાં | કરિયેપિયુમ કુદીનાયુમ વિટ્ટાય વિટ્ટદુ.
ચોળાસીંગની શી કી- | કારામણિકાયલ વેલ એમિ ?
મ્મત ? | કારામણિકાય એન્ન વિલે
એક આનાની પાંચ ઝુડી. | એક આણાકુ અરુદુ કટલુ
અણાવકકુ અંજ કટુ.
પાંચને બદલે છ આપો. | અમિદુકુ બદલુગા આર ઈવિંડિ
અંજકિ બદલાય આર કોડુગળ.
ત્રણશેર ચકરિયાનો શો | વીસે ગનુસુગડુકુ એન્ન વેલા ?
ભાવ. | વીશે વેલ્લકિળેનુ એન્ન વિલે ?
બે આના પડશે. | રેંકુ અણાલુ પકુનુ
રેંકુ અણા આગુમ
દોઢશેર બેલોડાં આપો. | અરવીસે દોડકાયલુ ઇવિંડિ
અરવીશે કોવકાય કોડુગળ
ત્રણવાને ધડો છે કે ? | ત્રાંસુકુ ધકા ઉન્નદા ?
ત્રાંસુકુ તડે ઇરિરદા ?
બગબર તોળીને આપીશ. | સરિગા તૂંચિ ઇચ્છેદનુ
સરિયાય એકેપોટિટ્ટુડિપ્પેન્
આ આંબાવાડિયું ભુ- | ઇ મામિડિ તોપુ ચૂડિ
આ. | ઇદ માતોપ્પે પાંચગળ

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળુ

તેના ઉપર ફરિયો ખ- ખડુ છે	દાનિ મીદ મામિડિકાયલુ નિંડા ઉત્તવિ આદલ રંબો મોંગાય ઇશ્કિરદુ
તેની જોડે રાણુ અને મહુડા છે	દાનિપક્ક પાલુચેદુનુ ઇપ્પચેદુનુ ઉત્તદિ અદુ પક્કતિલ પાલમરમુમ ઇપ્પમરમુમ ઇશ્કિરદુ
પેલો સમડો અને ખાવળ દેખાય છે	અફો જમ્મિચેદુનુ તુમ્મચેદુનુ અણપકુત્તનદિ અલ્લવન્નિ મરમુમ કરમરમુમ તેરિઇરદુ
તેને કાંટા ધણા છે.	દાનિકિ મુંડું નિંડા ઉત્તદિ અદિલ મુળ્લુ અધિકમ
કદમ અગર વડ નીચે બેસો	પોન્નચેદું લેક માડ્ચેદું કિંદદુ ફૂચ્ચિ પન્નમરમુમ અલ્લદુ આલમરત્તિકીળીઉટકારંગળ
થોડાં બીલીનાં પાનાં લઇએ	કાન્નિ ખિલ્વ આકુલુ તીસુકાંટામુ કાંજમ વલ્લ તળે વોંગલામ
સામે તાડ અને નાળિ- યેરી છે	એદરંગા તાટિચેદુનુ ટેંકાયચેદુનુ ઉત્તદિ એદિરિલ પન્નમરમુમ તેન્નમરમુમ ઇશ્કિરદુ
તેના ઉપર એક માણુ- મ ચડે છે	દાનિમીદ એક મનિષિ એક્કુત્તનાડુ અદનમેલ્ એર્ મનિદત્ત એર્ગિરાન
આ ફૂલવાડી સારી છે	ઈ પુચ્ચુલ તોટ ખાગા ઉત્તદિ ઈદ પૂતોટ્ટમ નંડાય ઇશ્કિરદુ
ચામેર થોરની વાડ છે	ચુદ્દુ નાગદરિયોક્ક વેલુગુ ઉત્તદિ ચુદ્દિલુ શેપ્પાતિ વેલિ કદિ ઇશ્કિરદુ
માળી તેને પાણી રેડે છે	તોટવાકુ દાનિકિ નીળ્લુ પોયુચુનાડુ તોટ્કારન અંદકું તવિણુ વાર્કિરાન
ગુલાબ, મોગરાની સું- ગધી આવે છે	રોન્નપુચ્ચુ ચોક્કયુ મલ્લેપુચ્ચુ ચોક્કયુ વાસ- નવચ્ચુ ચુન્નદિ રોન્નપ્પુ મલ્લચ્ચે નલ્લ વાસનૈ વર્ગિરદુ

ગુજરાતી.

તેનુય.

તમિળ

જુધને કેવો ઉમરડા- સત્રજળયુત મોગિલિપુત્રુતુ અતિચેદ્દ દગર
ની નજીક છે | યુત્રવિ
અતિમરમ કિદૈ તાળંભુમ ઇરિચાક્ષિમ ઇરિક્કિરદ્દ
એની બેડે એક તળા- દાનિ પ્રપ્તન ઓક ચેરુ ઉન્નદિ
વ છે | અદુ પક્કનિલ ઓર ઓરિ ઇરકરદ્દ
તેમાં કમળને શીંગોડાં દાનિલો તામરચેદ્દુ સીંગારકયલુનુ અયુ યુત્રવિ
અય છે | આદલ તામર પૂયુમ શંગારકયુમ ઉડાગિરદ્દ
મીડાં લીધું નાડમ કેમ કિચ્ચિલિપેદ્દુ દાનિમ્મપેદ્દુનુ એદ્દુ ઇચ્ચુચુનાકુ દ્દ
અપ છે ? | કિચ્ચિલિપળમુમ માદુલમપળમુમ એપ્પડિ
કુડિક્કિરાન ?

એક ડગ્ગનના બાર આના ઓક ડગ્ગનકુ પેદ્દુ અણુ લુ
ડગ્ગન પનિરેદ્દુ અણા
પાકાં કેળાં ને દ્રાક્ષ દયો અરટિ પેદ્દુનુ દ્રાક્ષપેદ્દુનુ તિ યંડિ :
વાળેપળમુમ દીરાક્ષપળમુમ વાંગુગળ
જામકળ ને જંબુ જુનાં કોઆપેદ્દુનુ નાગપેદ્દુનુ પાતવિગા ઉન્નવિ
છે | ગોઆપળમુમ નાગપમુમ પળેયદાય ઇરિક્કિરદ્દ
આઠ આનાનાં બોરાં એનિમિદિ આણાલકુ રેયુ પંડલુ ઇચ્ચંડિ
આપો | એદ્દુ અણાવુકુ એલદપળમ કુડુંગળ
આ નાળિયરમાં પાણી ઇ ટંકાયલો નીરૂ લેદ્દુ
નથી | ઇદ તેંગાઇલ ઇળનીર ઇરિ
આ શીંગા કંકણ છે કે ઇ કાયલુ મુદિરિનિવીયા લેતવિયા ?
ફળા ? | ઇદ કાયગળ મુત્તિનધા અવ્વદ્દુ ઓલ્લેશ્વા(પિંજ)

પશુ, પક્ષી તથા જીવજંતો.

(૧૪૩)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્.

પશુ, પક્ષી તથા જીવજંતો.

અજગર	... કોંડપામુ	... મરૈપાંબુ
અગાશિયું	... મટ્ટિપામુ	... મણ્ણુપાંબુ
ઉંટ	... ઓટિ	... ઓટ્ટૈ
ઉંદર	... એલુકા	... એલિ
ઉધર	... એલુ	... શેલુ
કબૂતર	... પોતુરમુ	... પુરા
કરોળિયો	... એટુકાલુખ્ચિ	... એટુકાલખ્ચિ
કસારી	... પાચિ	... પાચૈ
કાગંડા	... કાકિ	... કાકા
કાચબો	... તાંબેલુ	... આંમ
કાચંડા	... ઉસરંચિ	... ઓણાન
કાનખમ્બૂરો	... નેરિ	... શેચ્ચાન
કીડી	... ચીમા	... એરંબુ
કૂતરો	... કુક્કા	... નાય
કોયલ	... કોઈલા	... કુઈલ
કોશેટો	... પટુપુરંચુ	... પટુખ્ચિ
કોળ	... પંદિકુક્કા	... પેરંચાળિ
ખીસંકાલી	... ઉકુતા	... અનિપિલ્લૈ
ગંધેડું	... ગાડિદે	... કળુદૈ
ગાય	... આવુ	... પશુ

(૪૪૧)

કર્ણાટક પદ્યોપનિષી

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળુ

ગેંડી	... રાતિએતુગા	... કલ્યાનૈ
ધરોળી	... બલ્લિ	... બલ્લિ
ધવડ	... ગુરુગુલા	... આદૈ
ધેડું	... ગોરે	... શમ્ભરિઆડુ
ધો	... ઉડુમુ	... ઉડુંબુ
ધોડો	... ગુરુમુ	... કુદિરૈ
ચકલી	... પિટા	... કુરુવિ
આમાચીડિયું	... ગમ્મળાઈ	... તુરિન્જલ
બ્રહ્મંદર	... સુન્ડુ	... મુંબૂરૂ
જનાવરો	... મૃગમુલુ	... મિરુગનગળ
જાળકુકડી	... નીટિકાડિ	... નીરકોળિ
જળો	... જલગા	... અટૈ
જવજંતુ	... પુરુગુલુ	... પુળુવુવળ
જૂ	... પેતુ	... પેતુ
તીડ	... મિકુતા	... શેરવિ
દેડકો	... કપ્પા	... તવળૈ
નોળવો	... મુંગીસા	... કીરીપિલ્લૈ
પતંગીઉ	... ચીકટિપુરુ	... વળકુમ્બચિ
પક્ષીઓ	... પક્ષુલુ	... પક્ષિગળ
પાડો	... દુન્નપોતુ	... પેરુમૈક્કડા
પોપટ	... ચિત્રુકા	... કિળિ

શુશ્રૂષાતી.

તેનુચુ.

તમિળ.

બકરાં	... મેકલુ	... આડુ
બગલો	... કોંગા	... કોમ્બુ
બગદ	... એડુ	... માડુ
બિલાડી	... પિલ્લિ	... પૂરૈ
લમચે	... તુમ્મેદા	... વંડુ
ભૂંડ	... પંદિ	... પંદિ
ભેંશ	... એનુમુ	... એરૈમૈ
મગર	... મોસસિ	... મુદ્દે
મચ્છર	... દોમા	... કોશુ
મરગદું	... કોડિ	... કોળિ
માખ	... ઇગા	... ઇ
માંછલું	... એપા	... મીન
માંકળ	... નલ્લિ	... મુટ્ટપુચ્ચિ
મોર	... નેમલિ	... મૈત્ર
મંદ્રાણ	... ગંડુચીમા	... કૃષ્ણએરૈયુ
ચેળ	... બીયપુપુચ્ચુ	... તાડુવંડુ
ચીંઝ	... કરડિ, એલુચુ	... કરડિ
વાઘ	... પુલિ	... પુલિ
વાછરું	... દૂડા	... કંટુકટ્ટિ
વાંતરી	... ચિમટલું	... કરયાન
વાંદરું	... કોતિ	... કુરંચુ

(૧૪૬)

કહ્વારક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુયુ.

તમિળ

વીંછી	... તેયુ	... તેળુ
વદો, વાદો	... બર્નપુરુયુ	... કરપાંબુચ્ચિ
સાહુડી	... મુલ્લપંદિ	... મુલ્લપેંદિ
શિયાળ	... નક્કા	... નરિ
સમળી	... ગદ્દા	... પરંદુ
સસલો	... કુદ્દેલુ	... મુયલ
સાપ	... પામુ	... પાંબુ
સાંઠ	... એદુ	... કાળેમાડુ
સિંહ	... સિંહમુ	... શિંગમ
હરણુ	... જંકા	... માન
હાથી	... એનુગા	... ચાનૈ
હંસ	... હંસા	... અન્નમ

વાક્યો.

નમં પક્ષી જેનયું છે ?	મીરૂ પક્ષિનિ ચૂચિયુત્તારા ? નીંગળ પક્ષિયૈ પાતિરૂ ક્ષિરીરૂગળા
આ પોપટ બુઝો.	ઇ ચિત્તકનુ ચૂડંડિ ઈદ દિગિયૈ પારંગળ
એ બેલી શકે છે.	અદિ માટલાડ મત્તડુ અદુ પેશમ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

આ જનાવર ઝેરી છે.	હા મુગમુ વિપમુ ગણદિ ઈંદ જંદુ વિપમુળાદુ
આ છોટરાને ઉંદર ક- રયો.	હા પિલ્લવાનિકિ એલુક ધ્રારિકિનદિ ઈંડ કુળંદૈ અનિ કલિત્તદુ
તેના કપડામાં ઉંધાઈ છે.	વાનિ ગુડલો એલુ ઉન્નદિ અવન દુણિદૈ શક્કરિત્તિરુક્કરદુ
આ કબૂતરનું બચ્ચું છે.	ઈદિ પાવુરપુ પિલ્લા ઈદિ પુરા મુંબુ
કરોળિયાની જાળ બુ- ઓ	એકકાલ ખુચિ થેક્ક વન્ન ચુડંડિ એકકાલ પુન્નિચુડય વલ્લેક્કૈ પાંચંગળ
કાગડા કાકા કાકા કહે છે	કાકુલુ ક.ઉકાઉ અનુચ્ચનાવિ કાકે કાકા એઈં કરુક્કિરદુ
કાચલનો કંક સારો છે	કાઈલયોક્ક ગાંતુ બાગા ઉન્નદિ કાઈલ ઓશે ઇનિમેયાય ઈરુક્કિરદુ
આ ઘોડો ઉતાવળિયો છે	હા ગુરમુ વેગમુગલદિ ઈંદ કુદિરુકકુ પરપરધુ અધિકમ
ખિલાડી ચકલીને લઇ ગઈ	પિલ્લિ પિલ્લુ એતુકાનિ પોઈનદિ પૂનૈ કુરિવિયે એકુતુગેંડુ પોયવિદ્દુ
આ જગામાં મચ્છરાં મણાં છે	હા એલુલો દોમલુ નિંડા ઉન્નવિ ઈંદ ઇટલિલ કાશુન્નતિ અધિકમ
નાળિયે સાપને માથેાં	મુંગીસ પામુનુ ચપેનુ કીરી પાનૈ કોંઈવિદ્દુ

(૧૪૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની

જુજરાતી.

તેનુયુ

તામળ.

જળકુકડિયે હુઅરી	નીટિકાડિ લોપલિકિ મુનિગિનદિ
મારી	નીરકાગિ તલિણકુંળ મુળાક્કવિદ્દુ
લમરાને મુગંધ ગમે છે	તુમ્મેદ્દુ મંચિવસન મીદ દ'ટમુ
	વંડક્કુ ન્દત્તવાસનં પિરિયમ
વાય માણુસથી ડરે છે	પુલિ મનુયુનિ ચુગિ લયપડુચુન્નદિ
	પુલિ મનિપને પાતુ લય પડુગરદુ
વાજરકુ ગાય તરફ દે-	હુ અ.તુત્તદુ પરગેત્તિનદિ
ડયું	કંદુકુટ્ટિમાડું ઓડિ પોદવિદ્દુ
તે વીંછીના ડંખથી પી-	તેનુ કોરુડવડ્ડા, વાડુ આધ પડુચુન્નાડુ
ડાય છે	તેળાકાદિ અવન ઉપદ્રવ પડુગિરાન
હરણ કોડવામાં ચપળ	નિંદ પરગેત્તુયંદ મિક્કિલિ ગદિદિ
છે	માન ઓટ્ટકિરાદત્ત થટ્ટિગાર
હાથી ઘણાજ નેરાવ-	એનુગ મિક્કિલિ અલશાલિગા ઉન્નદિ
ર છે	યાન અધિક અલમ ઉલ્લદુ
ધૂવડ દીવસે દેખતું નથી.	ગુડ્ડગૂળા પગિટિલો ચુડ્ડ
	ગંદેકકુ પગલિલ કણુ તેરિયાદુ
તે મારે અળદ છે	અદિ નાં એદુ
	અદુ એન્નોડેય માડુ
ગાયે મારે પગ વાટયો	આવુ ના કંજલનુ તે.ક્કિનદિ
	પશુ યેન કાલે મિદિતુવિદ્દુ

સગપણના શબ્દો.

ગુજરાતી	તેલુગુ	તમિળુ
ઐરમાન ભાઈ	... માઈતક્ષિંકાકુકુ	... શકગાતિતં પી
ઐરમાન મા	... માઈતક્ષિ	... માઈતાયાર
કન્યા	... પેંટ્ટિકૃતર	... કડગાણુપેણુ
કાકા મોટા	... પેત્તદિ	... પેરિયેતલપ્પનાર
કાકા નાના	... પિનતેદિ	... શિરિયેતલપ્પનાર
કાકી મોટી	... પેત્તક્ષિ	... પેરિયેતાયાર
કાકી નાની	... પિનતક્ષિ	... શિરિયે તાયાર
કુટુંબી	... સહોદર, ચુદ્દમ	... કુટંબ
છોટી	... કુતુર, પડચુ	... પેણ
છોકરો	... કાકુકુ, બિટ્ટા	... પુલ્લૌ
જમાઈ	... અડ્ડુકુ	... મરિમગન
જેઃ	... પેદ્દમરદિ, બાવાગાર	... મુત્તાર
જેઠાણી દેરાણી	... તોરીકાડકુ	... ઝોરપડિ
બાણિયાણી	... પેડ્ડામ, ભાયા	... પેલ્લનનિ
બાણી	... મોચુકુ	... પુરૂપન
દત્તપુત્ર	... દત્તકાકુકુ	... સ્વિકારપુલ્લૌ
દાદો	... તાતા	... તાતા, પાટન
દાશી	... પનિક્તે	... વપ્પાટી
દાશીપુત્ર	... દાશીકાકુકુ	... વપ્પાટિપુલ્લૌ
દિયર	... ચિન્નમરડિ	... કાળુંદનાર

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ.

દોહીત્રી	...	મનમરાણુ	...	પેતિ	
દોહીત્રી	...	મનમુકુ	...	પેરન	
નણુદોષ	...	વદિતેમોગુકુ	...	નાતનારપુરુપન	
નણુદ	...	વદિતેગાર	...	નાતનાર	
ખિત્તા	...	દયાદિ	...	પંગાગિ	
ફેર	...	મેનતા	...	અત્તે	
કુવા	...	મ.મા	...	અત્તાનપેર	
અનેવી	...	અવા	...	અત્તિએર	
આપ	...	તંદિ. નાયના	...	તલ્લપનાર, અપ્પા	
બેન	મોટી	...	અપ્પા	...	અપ્પા
	નાની	...	અંદલ	...	તંગે
લત્રીવંત		...	ક્રાકુકુ	...	પુલ્લે
લાપ	મોટા	...	અન્ના	...	તમયન
	નાનો	...	તમ્મુકુ	...	તંગિ
લાણુવ		...	મેનદલુકુ	...	મરિમગન
ભોળદ		...	વદિતે	...	મદનિ
મા		...	તરિવ, અમ્મા	...	તાયાર
મામી		...	અત્તા	...	મામિ
મામો		...	મેનમામા	...	મામા
માશી		...	અત્તા	...	શિરિયતાયાર
માસો		...	મામા	...	શિરિયતલ્લધ્યન

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

મોટીમા	... અગ્નિ	... પાટિ
વર	... પેટ્ટિકાકુકુ	... માપિળ્લૌ
વડુ	... કોડલુ	... મરિમગળ
વહેવાઈ	... વીયંકુકુ	... ઝંમંદિ
વહેવાણ	... વીયપુસાણિ	... ઝંમંદિમાળ
શેવક	... પનિવાકુ	... વેલેગારન
શોકય	... સવતિ	... શકળાતિ
સગપણુ	... આધ્યમુ	... યંધુત્વમ
સસરે	... મામગાર	... મામનાર
સાકુ	... સકુંગકુ	... શકુગર
સાસુ	... અત્તગાર	... મામિયાર
સાળો	... બાવમરદિ	... મચ્ચાન
સાળી	... વદિને, મરદિ	... મચ્ચિનિ

વાક્યો.

તમારા બાપ ઘરમાં છે ?	મી તંદિ ઇટિલો ઉન્નાડ ? ઉંગળ તલનાર તિટિલ હરકિરાર ?
મારા નાના કાકાને ઘેર ગયા છે	ના ચિન્નાયન ઇટિકિ પોઈ ઉન્નાડ એન્ શિરિયતલપનાર વીટિકકુ પોઈ હરકિરાર
મારી મોટી બેન મા- સરે ગઈ છે	ના અક્ક વાલ્લ અન્નારિટિકિ પોઈયુન્નદિ એન્ અક્કાળ મામયાર વિટિક્કુ પોઈ હરકિરાર

(૧૫૨)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

શુશ્રુષાતી.

તેનુગુ.

તમિઝ

મારો નાનો ભાઈ ભ-
ણ છે

ના તમ્મુકુ ચદુવુ સુન્નાકુ
એન્ તાંબિ પાડુકુંકાકુ ઇરુક્કિરાન્

ત્યાં મારી માશીનું ઘર
છે

અક્કડ ના અત્ત ઇરુ ઉન્નિ
અંગે એન્ શિરુતાયાર વીકુ ઇરુક્કિરદુ

મારો અનેવી રીસાળા છે

ના આવા કોપમુગલ વાકુ
એન્ અત્તિયુંબેર કોવગારન્

ને માઆપ બેંડે લેંડે છે

વાકુ તલિલ તંકુંલતો જગડમાકુ સુન્નાર
અવન્ તાય તલપનાર ઉડન્ શેડુપોકુગિરાન્

મારો ભત્રીજો પરણ-
વાનો છે

ના અન્નકાકુકુકુ પેલ્લે ચેયવલ્લસિ યુન્નિ
એન્ અણ્ણન્ મવન્ કાલ્લયાળુ શેયપોરાન્

મામાને મામી યાત્રાએ
મયાં છે

મામયુ અતયુ યાત્રકુ પોદયુન્નાર
મામાયુમ મામિયુમ યાત્ર પોદી ઇરુક્કિરાર

કુવાને કોઈ આગ્યાં છે

મામયુ મેનતયુ વન્ચિયુ સુન્નાર
અત્તાન્ પેરયુમ અત્તેયુમ વદિ ઇરુક્કિરાર

મારો સાળો આગ્યો નથી

ના આવામરિદિ રા લેદુ
એન્ મૈત્તુનન્ વર વિલ્લે

તેનો જમાઈ તેને ઘેર છે

વાનિ અરુકુ વાનિ ઇટિલો ઉન્નાકુ
અવન્ માપિળ્ગે અવન્ વિટિલ ઇરુક્કિરાન્

તે કન્યા કોટલા વર-
સની છે ?

આ પેદુંકેતુરુકુ એનિ એંકું ?
અંદ કલ્યાણુ પેણ્ણુકુ વયદુ ચેન્ના ?

ચહેવાઈને આવવાનું
કહેા

વીયંકુનિ રમ્મનિ એપ્પડિ
સમંચિયે વરશોલ્લુગળ

ગુજરાતી.

તેતુઘ.

તમિળ.

તેનો દિયર નડારો છં	આપે યોક્ક ચિત્તમરિદિ ચેડુવાડુ અવજોય ટ્રાંગુદનાર કેદવન
મારા સાડુને જોલાવશો કે ?	ના સડુગુનિ પિલિચેદરા ? એન્ શડુગરે ટ્રિપ્પિકુવીરગળા ?
એન. ભાદને જોલાવ	અક્કા, તમ્મુનિ પિતુતુ અક્કા, તમિયે ટ્રિપ્પિકુ
મારો દાદો અને દાદી અડુ ધરડાં છં	ના તાતાયુ અન્વયુ નિડા મુસલિવાડુ એન્ તાતાયુમ પાટિયુમ વયદુ મુદરિંદુ દરેક્કિરારગળ
તે મારો છોકરો થાય	વાડુ ના ટ્રાડુડુ અવન્ એન્નુડય મધન્
તેણીનો વર નાનાં છં	આપે યોક્ક મોગુડુ ચિત્તવાડુ અવજોડય પુડવન્ શિરવયદાય દરેક્કિરાન્
તેના કુટુંબમાં તે મોટે છં	વાનિ કુટુંબમુડો અતડુ પેદવાડુ અવન્ કુટુંબતિન્ અવન્ પેરિયવન્
મારી ભાભીને ગાજો ભાંડિ	ના વદિનેનુ તિદિનાર એન્ મદનિયે તિદિનારગળ
તેણીની શોક્ય સારી છં	આપે યોક્ક સવતિ મચિદિ અવજોડય શક્કળાત્તિ નડાય દરેક્કિરાળ
તે મારો દોહીત્રો થાય	વાડુ ના મનમુડુ અવન્ એન્નોડય પેણુ વયદુ પેરન્
તેણીની સાસુ આવી કે ?	આપે યેક્ક અત્તગાર વચ્ચિનારા ? અવજોડય મામયાર વંદિ દરેક્કિરારગળા ?

(૧૫૪)

કુલ્લારક પદ્યોચિતી.

પોશાક અને લુગડાં.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

ઝોઢણી	... ઢાવણિ	... ચિત્તાડૈ
ઝાંગરખું	... ઝાકાયા	... શોકાય
કસ	... નાડા	... નાડા
કોર	... ઝાંચુ	... કરૈ
ખીસુ	... નેળિ	... નેળિ
ખિસ	... ઝાંગવસ્ત્રમ	... ઝાંગવસ્ત્રમ
ખાધરો	... પવડા	... પાવાડૈ
ચોળી	... રવિંદ્ર	... રવિદ્રૈ
ચાંઘો	... ખોદુ	... ખોદુ
છત્રિ	... જોડુગુ	... કુડૈ
જતોંધ	... જંજેમુ	... પૂત્તલ
જતમો	... ઝાંગરખા	... જામ
જોડા	... ચાંપુલુ	... શેરખુ, નેકુ
ઝોળી	... સંગિ	... નેળિયૈ
ટાંતી	... કુલ્લાર્થ	... કુલ્લાર, ટોરિય
ધાબળી	... કંબળિ	... કંબળિ
ધોતિયું	... ધોવતિ	... ધોવતિ
પાંચડી	... પાગા	... પાગૈ

શુજરાતી	તેલુગુ.	તમિળ
પાટલુન	... ટ'બ્બર	... નેબ્બર
પાવડિયો	... પાદુકલુ	... મિદિઅડીકટ્ટે
પાછોડિ	... દુપ્પિટ	... દુપ્પટિ, પેવે
પેહેરાણુ	... કુડતા	... કુડતા
પોશાક	... ઉડુપુ	... ઉડુપુ
ફેટેા	... તલગુડુ	... તલગુડુ
ચુરખો	... મુચુક	... મુક્કાકુ
મચ્છરદાની	... દોમતેરા	... ડ્રાશુવત્તે
મૂંગેટો	... નાડ્મડિ	... નાડ્મડિ
મોઝન	... મેન્નેકુ	... કૈયુરૈ
રૂમાલ	... ચેતિયુડા	... કૈયુડે
લૂગડાં	... ગુડુલુ	... તુણિગળ
લંગોટ	... ગોચિ	... ડ્રામલું
શાલ	... શાલુવા	... શાલવૈ
સાડી	... ડ્રાડા. ચીરા	... પુડવૈ

(૧૫૬)

કલ્યાણક પદ્મોદિની.

વાકયો.

ગુજરાતી.

તેનુચુ

તમિળ

મારે પાઘડી લાવવી છે.	તેનુ પાગ તીમુકાનિ રાવલનુ એનકકુ પાગે વાંગ વેકુમ
આપા, મને ટોપી આ પાવો.	નાયના, નાકુ તોપિ ઇપિયનિ અપા, એનકકુ તોપિ વાંગિકામુગળ
તમારી મીઠોડી ક્યાં મુકી ?	મી દુપિટિ એકકુ પેટિતિરિ ? કિગળોડય પોવેં યંગે વૈતીર્ગળ ?
મારું પાટલુન કાટી ગ- યું છે.	ના ઇન્નર ચિનિર્ગે પોમયુનનિ એનુડય નિમર કિર્ગિદુ પોમરકિરદુ
નારાં લગડાં ક્યાં છે ?	ની ચુકુલુ એકકુ ઉનનિ ? ઉનુડય વાસ્તરં એંગે ઇરકિરદુ !
મારો કાટ ધોવા આ- પો છે.	ના કાટુ ઉદુદુટકુ ઇચ્ચિ યુનનિ એનુડય કાટ વળુક કુડિતિ ઇરકિરન
ફેંટા અને એસ લાવો.	તલગુડુનુ અંગવસ્ત્રમુનુ તીમુકારંડિ તલગુડુયુમ અંગવસ્તિરમુમ એડુતુ વાડંગળ
પોશાક પેહેરી ક્યાં જ- એલો ?	ઉડપુલુ વેમુકાનિ એકકુ પોતુચુનાર ? ઉડુપુ પોદુકંકાંડુ યંગે પોગિરીરગળ ?
મોઝ લાથે નાના પડે છે.	મેન્નેકુ એતિકિ ચિનનિગા ઉનનિ કેયુરે કૈકિ પોર ઇલે
બેઝ ને સોટી ભુલી ગયો.	એપુલુનુ કરનુ મરિચિ પોતિનિ શેડપમ કંતડિયુમ મરંદુ વિદેન
એલેન આ એલોગું બે.	અપ્પા ઇ દાવણિ ચૂકુ અપ્પા ઇદ મેલાડે પાર

* કલ્યાણકી ભાષામાં મોટી નાનીનો ભેદ હોવાથી સમયસુ-

ચક શબ્દ વાપર્યો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

મારે કસળી કારની સા-	નાકુ સરિગે અંચુગલ કાક કાવલેનુ
ડી જોષએ	અનકુ સરિગે શક્ષે વેકુમ
અનારસી ચોળી કેમ	અનારસુ રવિકેકુ એમિ પકુતુન્નદિ ?
પડશે ?	કારી રવિકે અન્ના વિન્ન ?
આ શાલ પેટીમાં મુકો	છ શાલુવનુ પેટેલો પેટ્ટિ
	કંદ શાલવે પેટ્ટિલ્લ વૈચ્યુગળ
જનોત્પર કસળી ધો-	વકુચુ અગુનપ્પકુ સરિગે ધોવતિ તિસેદનુ
તી લઈશ	ઉપનયનતિકકુ શરિગે વેટ્ટિ વાંગિ કુકુક્કિરેન

— ❦ —

ધરેણીં અને જવાહીર.

અંગુડિયો	... મેટ્ટેલુ	... મેટ્ટિ
કટી	... લોક્કાકુ	... લોક્કાકુ
કંક	... કડિયમુ	... કડયં
કમરપટો	... વડિયાણું	... વડિયાણું
કલ્લગી નેરો	... કલ્લગિતુરા	... કલ્લગિતુરા
કંડી	... કંડિ	... કંડિ
કંદોરો	... મોલતાકુ	... અરણ્ણાકલ્લર
કાટો	... મુક્રરા	... મુકુત્તિ
ખીલી	... તિરંગડા, મરા	... તિરંગાણિ
ધુધરિયો	... ગેજ્જેલુ	... ગેજ્જૈ
ધરેણીં	... નગલુ	... નગૈ

(૧૫૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ્

*ચીતાક	... કંટે	... કંરૈ
*ચૂડી	... કટકપાત્રલુ	... વૃણૈયલ
જવાહીર	... રત્નમુલુ	... રત્નંગળ
ઝંઝરિયો	... જેન્નજેગોલસુલુ	... જેન્નજેગોલુસુ
દોરો	... પેટા	... પેટૈ
પરવાળાં	... પગડાલુ	... પવળાં
પાટલીઓ	... કાપુલુ, મુરુગુલુ	... કાપુ
પોખરાજ	... પુખ્પરાગમુ	... પુખ્પરાગાં
પોંચી	... તોડા	... તોડા
ફૂલ	... કાંડબિડલા	... કોડેબિડ્ડૌ
બાબુબંધ	... બાબુબંધુ	... બાબુબંદુ
બુબડિયો	... કોમ્પુલુ	... કોમ્પુ
બોરિસાં	... ચુંડીલુ	... બોત્તાન્
બંગડિયો	... ગાબુલુ	... વૃણૈયલ
મણુકા	... પૂસલુ	... મણિ
મરચિયોx	... અંદુપોચુલુ	... કંકુક્કન
માણુક	... કંપુલુ	... કંપુ

* આ જણુશો દક્ષિણમાં બહુ વરસથી વપરાતી બંધ પડવાથી અર્થ મળતો આવશે નહિં.

x મરચિયોનો અર્થ અંદુપોચુલુ અથવા પોચુલુ પણ થાય છે

ઘરેણાં અને જવાહીર.

(૧૫૬)

ગુજરાતી.

તેશુનુ:

તમિળ્

માળા	... માલા	... માલે
મુંગટ	... કિરીટમુ	... કિરિગીટં
મોતી	... મુત્યમુલુ	... મુતુ
મંગળસૂત્ર	... મોઢું	... તાલિ
લવીંગિયાં	... કમ્મલુ	... કમ્મલ
લીલમ્	... પચ્ચા	... પચ્ચૈ
વાળી	... નતુ	... નતુ
વાંકડાં	... ન.ગવતુ	... નામવતુ
વીંટી	... ઉગરમુ	... મોદિરં
સાંકળાં	... ગોલુમ્લુ	... ગોલુસુ
હીરા	... રવલુ	... રવૈ
હાર	... સરમુ	... સરં

(૧૬૦)

કર્ણાટક પદ્યોષિની.

વાક્યો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

મેં મારી વીંટી જોઈ	નેનુ ના ઉંગરમુનુ દારપોસિતિનિ નાન મોદરનૈ ધળુંદુ વિન
તે હીરાની હતી કે ?	અદિ રવલદિ ઉગિનદા ? અદુ રવૈ ધળૈત્તદા ?
ના, તે માણેકની હતી	લેદુ અદિ કેંપુદિ ઉગિનદિ અલ્લ અદુ કેંપુ ધળૈત્તદુ
જો કડીમાં શું છે ?	આ લોલા કુલો એમિ ઉન્નદિ અંદ લોલાક્કિલ્લ યેન્ન ધરંકિરદુ ?
તેમાં લીલમ છે	અંદુલો પચ્ચ ઉન્નદિ અદુલો પચ્ચૈ ધરંકિરદુ
તમારા લાયમાં શું છે ?	મી ચેતિલો એમિ ઉન્નદિ ? ઉંગળ ટૈયિલ્લ યેન્ન ધરંકિરદુ
પુષ્પરાગનો આનુઅંધ	પુષ્પરાગમુ પોક્ક આનુઅંધુ પુષ્પરાગત્તિ આનુઅંધુ
તમે શું માગો છો ?	મીરં એમિ અકુગુતુનારં ? નીંગળ યેન્ન ટેળકિરીરગળ
કહુ, કદોરો ને પલેંચી	કડિયમુ, મોલતાકુનુ તોડ કડિયમ અરળુકકરંમ તોડ
તેમને ઘેર વીવાલ છે	વારી ઇટિલો પેટ્ટિ ઉન્નદિ અવર વીટિલ્લ દદાણું ધરંકિરદુ
સાંકળાંને કલગી માગેછે	ગોલસુન્નુ, કલીગિતુરાનુ અકુગુતુનારં ગોલસુમ, કલગિતુરાયુમ ટેળકિરીરગળ

ધુજ્જાતી.

તેનુગુ.

તમિય.

આયુ. કમરપટો શેમાં. | નાયના, વડિયાણું મુ દેનિલો ઉત્તદિ ?
 છે ? | અપા, વડિયાણું એદિયિલ ઇરકિરદુ ?
 પાટલિયોને વાંક સાથે | કાપુલુનુ નાગવતુલ તોડ ઉત્તદિ
 છે | કાપુયુમ નાગવતુયુમ ફડકિટ્ટે ઇરકિરદુ
 કટો કેમ ઘાલ્યો છે ? | મુક્કર એંદુડુ વેસિ ઉત્તાર ?
 મુક્કુ તિરંગાણિ એન પોટિ ઇરકિરદુ ?
 આ વાળી મને ગમતી | ઈ નતુ નાકુ પટ્ટદિ લેદુ
 નથી | ઈદ નતુ એનકુ પુટિપિરિ
 મોતીની માળા હુંકી છે | મુલ્યનુ કડિ પોટુનુ લેદુ
 મુનુકડિ શિરિદાય ઇરકિરદુ
 તમે શું શોધો છો ? | મીર એમિ વેદુકુતુ ઉત્તાર ?
 નીંગળ એન તદુગિરીરગળ
 મારા તોડાની ધુધરિયો | ના ગેન્ટેગોલસુ ચોક્ક ગેન્ટેલુ
 એન ગેન્ટેગોલસુ આડપ ગેન્ટેગળ
 મણુકા ખીલી કેને | પૂસલુનુ તિરગડુનુ એવરિકિ ઇચ્ચિયુત્તદિ ?
 આપી છે ? | મણિગળુમ મરેયુમ ચારકુકુતિ ઇરકિરદુ ?
 સોનાનાનું ફલ માથા- | અંગારકોડિગિલ્લ તલ્લોનુંચિ કિંદપડિપોઈદિ.
 માથી પડી ગયું | પોનકોડિગિલ્લ તલ્લલ્લઈદુ વિળંદુ વિટ્ટદુ.

— ❀ —

(૧૬૨)

કર્ણાટક પદ્મોદિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

ધાતુ અને હથીઆર.

અતૈડી	... આકુરાઈ	... અરમ્
અતૈડા	... કમ્મિચ્ચુ	... કમ્મિચ્ચુ
અઅરખ	... અઅરેકુ	... અઅરેકુ
આઠિયું	... રંપમુ	... વાળ
એરણુ	... ઝંગિટા	... પટ્ટર
અંકુશ	... અંકુશમુ	... અંગુશમ
કક્ષઈ	... કક્ષઈ	... કક્ષાઈ
કાતર	... કત્તેરા	... કત્તિરિકોલ
કાંમુ	... કંચુ	... વેગળમ
કૂવાડી	... ગેડુલિ	... કોડાલિ
કાદાળી કળકોદું
કોશ	... ગડુપારા	... ગડુપારે
ગંધક	... ગંધકમુ	... ગંધકમ
ધાણી	... ગાનિગે	... ચેક્કુ
ચીપચા	... પટેકાર	... નીર્કાલ
ચીમટા	... ચિમટા	... ચિમટા
છરે	... ખલ્લેમુ	... બિજવા
છરી	... કત્તિ	... કત્તિ
છીલ્લી	... ઉલિ	... વેંદુષુ

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

જસત	... તુત્તિનાગમ	... તુત્તિનાગમ
ઢાલ	... ઢાલુ	... ઢેડગ
તરવાર	... કત્તિ	... કત્તિ
તોપ	... બીરંગિ	... બીરંગિ
ત્રાંણુ	... રાગિ	... રાંણુ
ઢાતરકું	... કોડવલિ	... અરિવાળ
ધનુન્ન	... ધનુરમ્	... વિશ્લુ
ધમણુ	... નિત્તિ	... તુરિત્તિ
ધાતુ	... લોદમ	... લોગમ
નરેણી	... ગેડગુલ	... મુળવાંગિ
પારો	... પાદરસમુ	... પાદરસં
ફરશી	... દલિ	... ઉળિ
ફરાંશી	... ઠકુ	... એળુગુ
ખાણુ	... ખાણમ્, એમ્	... ખાણં
ખંદક	... તુપાકિ	... તુપાકિ
ભાલો	... ધટિ	... ધટિ
રૂપું	... વેંડિ	... વેળિળ
રો	... એળપુલિ	... એળપુલિ
બેલુ	... કોલુર	... કોલુર
બાદં	... ધનુમ્	... ધરંણુ
બોદમુંબક	... રકાંતમ્	... તોરકુ
કમાણી	... સાવણમ્	... સાવણ

(૧૬૪)

ફાઈલ્ડ પદ્મીધિની

જુબરાતી,

તેનુયુ

તમિળ.

શાયડી	... તોરપણુમુ	... તોરપણુ
સાટકા	... ચવુકુ	... વટિ
સીસું	... સીસમુ	... ઇથમ
સુડી	... પોકવત્તિ	... પામ્વેદિ
સોનું	... અંગાર	... પોન
સોય	... સદિ	... ડાપિ
હથીઆર	... આયુધમુ	... આયુધંગળ
હળ	... નાગેલુ	... એર
હથોડી	... સુત્તિ	... શુત્તિ
સાણશી	... કોરકુ	... કોરકુ

વાક્યો.

તમારે શું બેઠાએ છે ? | મીકુ એમિ કાવલેન ?

| ઉંગળુકુ એન્ન વેંકુમ

એક તોલો સોનુંઆપો | એક તુલમુ અંગાર ઇવ્વંડિ

| એર તુલમ પોન પોકુંગળ

આ ચાંદીની દુકાન છે | હદિ વેંડિ અંગડિ

| હદુ વેળ્લિ કડે

ત્રાંબા, પીતળનાં વાસણ | રાગિ, ઇત્તડિ પાત્રમુલુ એકડ અમ્મુતુલસિ ?

ક્યાં મળે છે ? | શેપ્પુ, પિત્તળ પાત્રમલુ એંગે કિડેકુમડે

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળ

આં અગરખંતે પારો પણ છે.	અગર અગરેકુનુ પાદરમમુનુ ઉન્નદિ અંગે અગરેકુમ પાદરમમુમ કિરિક્કુ
વાસાળુને કલાઈ કરાવવી છે	વાસમુલુનુ કલાઈ પુલ્લન્ન્યવલ્લિ ઉન્નદિ વાસગળયુમ કલામ પૂલ્લ વેંકુર
નમે કયાં રહેા છા ?	મીરે એક્કડ ઉન્નડમ ? નીગળ એંગે, ઇદુક્કિરીર ?
હથીઆરની દુકાનમાં	આયુધમુલ, અંગડિલો આયુધંગળ, કડયિલ
ત્યાં શું શું મળે છે ?	અક્કડ, એમેમિ, અમ્મુતુન્નાદિ અંગે, એન્નેન્ના, કિરિક્કુમ
પીરતોલ ને દારંગોળા	તુપાકિયુ દાનિમંદુનુ તુપાકિયુમ, મરંદુમ
તોપ કયાં ખરે છે ?	ભીરાંગલુ, એક્કડ, એયુ એન્નારં ભીરાંગિ, એંગે, એયગિરાર ગલ
સરકારી કીલ્લામાં	સરકારે વાળલુ કાટલો સરકાર એાલ કાટલેલ
તરવારથી સ્વાર મરાયો	કત્તિવલ રૌતુ અંપગડિનાડુ કત્તિયાલ તૂરાગ કોળગપ્પદાન
આ લુહારની દુકાન છે	મદિ કમ્મરિવાનિ અંગડિ મદિ કરિમાન કડી
એક જાણુ ધમળુ ખેંચે છે	એકકુ તિત્તિ ઇડયુ ચુન્નાડુ એડવન તુર્તિ એદુગિરાન

(૧૧૬)

કર્ણાટક મદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

લોહું દેવતામાં મુકું છે | મનુષ્ય નિપુણ પેટિ યુન્નદિ
 ઈંચુ નેરખિલ વૈતિ મરિરદુ
 ઐરણ ઉપર ચીપીયા- | મંગલિ મીદ પેટારતો પટ્ટિ પેટુ ચુન્નાદુ
 વરે બાલી મુકે છે | પટ્ટુ મેલ નીક્રાલયાલ પુડિતિ વૈકિરાન
 છીણી મુકી લથોડી મારે | ઉલિપેટ્ટિ સુતિતા ડ્રાદુ ચુન્નાદુ
 છે | પેટુચુવૈનિ સુતિયાલ અડિકિરાન
 લગાઈમં ભાલાની અળી | યુદ્ધમુલો મરિમોના તગિલિનદિ
 વાગી | શેરિયાલ મરિયિન મુન પેટુદુ

દરંદો.

અજબ	... ચિન્નાન્મવાદ	... શિન્નઅર્મ
અજર્ણ	... અજર્ણમુ	... અજર્ણમ
અટકાલ	... અંદુ	... તીટુ વીટુદરમ
અડસ	... મોલકા	... મૂલ
અમ	... શીતમેદિ	... શીદમેદિ
અવાળ	... નોટિપુંદુ	... તોટિપુળ
આદાશીશી	... અરતલનોા અ	... તલેનોા
આંજણી	... કંટીકુરુપુ	... કિરકટિ
આંડી, ચસક	... સુળકુ	... શુળકુ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

ઉધરસ	... દગ્ગુ	... ઇરિમલ
ઉલટી	... વાંતિ	... વાંદિ
ઝોડકાર	... તેપુ	... એપમ
ઝોરી	... તટ્ટમ્મવાર	... તટ્ટમ્મ
ઝંતરગાળ	... ખુડા	... ખુડે
કમળો	... કામાલે	... કામાલે
કસવાવડ	... ગર્ભસ્તાવમુ	... કારવુમાદમ
કાગળિયું	... વાંતિભેદિ	... વાંતિભેદિ
કોટ	... સોંબે	... કુષ્ટરોગં
કંઠમાળ	... કંઠમાલા	... કંઠમાલ
ખસ	... ગલગુ	... શિરંગુ
ખીલ	... મોટ્ટિમેલ	... પંચુ
ગરમી	... કાકા	... શુડુ
ગાંઠ	... ગડા	... કટ્ટિ
ચાંદી	... કોરુકુ	... કોરુકુવેળી
ચુંક	... કુપુનાપિ	... વયટ્ટનોલુ
ચુંદ	... નચા	... ઊરલ
જળાંદર	... ગુલ્મગડા	... મહોદરં
ઝાડો	... ભેદિ	... ભેદિ
ઝંઝણી	... તિમુર	... તિમુર
ડામ	... વાતા	... ચુડુ

(૧૬૮)

કર્ણાટક પદ્યોપનિષી.

શ્રુજરાતી.

તેનુશુ.

તમિળ.

તલ	... મચ્ચા	... મચ્ચં
તાવ	... જવરમુ	... જવરમ
દરદ	... વ્યાધિ	... વ્યાધિ, નોતુ
દાદર	... પોડા	... પડે
કુખાવો	... નોપિ	... નોતુ
નવેલો, ખીલી	... જોડનોપિ	... તલચ્યુતિ
નામુર	... પીન્સ	... પીનસમ
પરમિયો	... નીરુઆધી	... નીરિળુતુ
ખર	... ચીમા	... શી
પાહુ	... રાયગડા	... રાગદદિ
ખીત	... પિત્તમુ	... પિત્ત
ખીતપાંડુ	... પાંડુઆધિ	... પાંડુઆધિ
ફોલો	... કુરેપુ	... પુગળુ
ખખાસુ	... આવલિંપુ	... કોટાવિ
માથાનું દરદ	... તલનોપિ	... તલનોતુ
રસોળી	... કળિતિ	... કદિ
લખવો	... પાર્શ્વવાયુ	... પાર્શ્વવાયુ
વાધણીઓ	... એકુળ	... વિષ્ણુ
વાયુ	... વાયુ	... વાયુ
વીસપોટીવા	... ગ્રંધિ	... ગ્રંધિ
વાળો	... નરમુતંતી	... નેરંબુચિર્કાદિ

ગુજરાતી.

તેનુયુ.

તમિળ

શરદી	... જરુપુ	... જરુપુ
શેક	... ઓતડમ	... ઓતડમ
રણકા	... પોર્ડુ	... વિણનાવુ
સુવાવડ	... આસિતા	... પ્રસવતીડુ
સળ	... પોર્ડુઆધિ	... જાળી
હાંદણ	... ઉગ્ગમમુ	... મરૈયુ
હંડી	... કુરિદે	... મરણવીક્રમ
ક્ષયરોગ	... ક્ષયઆધિ	... ક્ષયરોગ

વાકયો.

તમે કેમ શુંમાં પાંગ છો?	મીરૂ દૂતલુ એંદુકે વેયુનુ સુનારૂ નીગળ એન દુવ્યલ પોડુગિરીર મળ ?
મારૂં માથું દુઃખે છે.	ના તલલો નોપ્પિ એનુત્તનાદિ એનકે તલે વલિમ્મિરદુ.
તાવ પળુ શરૂ થયોછે.	જવરમુ દૂડા મોફલુ પેટ્ટિયુત્તદિ જવરમ આરભિતિ આરિમ્મિરદુ.
તમને શરદી અને ખારી છે.	મીકુ જરુપુન્નુ હમ્મન્નુ ઉત્તદિ ઉગ્ગમ્મુ જલદોશમુમ હંડમલુમ હરિમ્મિરદુ.
તમને ચુંકે આપે છે?	મીકુ કડુપુનોપ્પિ વચ્ચુ સુન્નદા ? ઉગ્ગમ્મુ વઠ્ઠવલિ હરિમ્મિરદા ?
છતીમાં દરદ થાય છે.	રોમ્મુલો નોપ્પિ એત્તુ મુન્નદિ મારવલિ આરભિતિ હરિમ્મિરદુ.

(૧૭૭)

કલ્યાણક પાંચોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

એ શબ્દની નિશાની.	આદિ પોટલગ્યાધિ ચોક્ક ગુરુ અદુ પક્ક શ્રીકંકુ અડ્યાળમ
તમારી નાહ બેવા દો.	મી ચેચિ ચૂડિ વ્વડિ ઉગળોડય કે કાણુમીગળ
તમારી આંખા મીળી છે.	મી કંડુ પસુપુગા ઉત્તવિ ઉગળ કણ મંગલ વળુમાય ઇરુકિરુ
શું કમળો ચણે?	એમિ, કાંમાને અગુના ? એના, કામાલે વરુમા
તમને દરન સાકે આવે છે ?	મીકુ મલશુદિ ચક્કગા અગુતુનદા ઉગળમુ નંગાય મલપ્રવર્તિ આગિરદા :
સાંચાર ગાંડ થાય છે.	પલુમાડ બેદિ અગુતુનદિ અડિકડિ બેદિ આગિરદુ
તે તો અછળુ દશે.	અઈતે અદિ અછળુમુ ઉડવચ્ચુનુ અદુ અછળુત્તિનાલે ઉડાય દરુકુમ
આંજે મારી નસકારી કુટી.	નેડુ નાકુ મુક્કુનોનુંચિ નેતુર વચ્ચિનાદિ ઈરુકિ એન મીક્કલ ઇરુડુ રતમ વરુગિરદુ
મને ગરમી થઈ છે.	નાકુ કાક અઈઉન્નદિ એનમુ શુડા ઇરુકિરુડુ
ખસ મવાની હશે ?	ગલ્લ અગુના ? શરંગુ ઉડાગુમા ?
ગાંડ કાટવાથી પડે નીક- લે છે.	ગડુ પચુલુટવલ ચીમ વચ્ચુચુલદિ દદિ એડુડુ શીમ વરુગિરદુ

ગુજરાતી.

તેગુન.

ત્રામળ

ઘાઘર ઉપર ચુંટ આવેછે.

પોત્ર મીઠ નવ અંતુતુન્નદિ
પડેયિલ મેલ અરિયુ

ઝાંઝ ને ઉલટી તે ઝા-

બેદિયુમ વાંતિયુ કલિસિતે વાંતિભેદિ
ગળિયુ બેદિયુમ વાંદિયુમ શેરિદિ ધરપદુ વાંદિભેદિ

તેને પરનાંઆ થયો છે.

વાનિકિ નીરુઆધિ અધ્યુત્તદિ
અવનુકુ વેળાંઆધિ વદિ ધરકિરદુઆંદાને અડમની દવા
મંગાવા.ઠારકુગાનુ મોલકલગાનુ મંદુ તેપિપચંદિ
ઠારકુવલ્લૈકુમ મુળતિકુમ મરિદુ વરયળિયુંગળ

વૈધરજ મારે ઘેર આવા.

વૈધરજાડ ના ઇંદિકિ દ્યવેયંદિ
વૈધરે એન વીરુકુ વારંગળઆ ડોસાને નળાવર
થયું છે.પ્ર સસલિવાનિકિ મસોદરમુ અધ્યુત્તદિ
ઈદિ ડિળવનકુ મસોદર વ્યાધિ વદિ ધરકિરદુ

તેને હેડકિયો આવે છે.

વાનિકિ ડગ્ગુતિકલુ વચ્ચુચત્તવિ
અવનુકુ મરણવીકલ વગિરદુપૂને સાગન પળ આવ્યા
છે.કાલ મીઠ વાપુલુ ફડા વચ્ચુચત્તવિ
કાલુ વીગિ પોષા ધરકિરદુ

તમારી વડુ ક્યાં છે ?

મી ભાચી અંકડા ?
ઉગળ પેળવ્યાનિ એંગે ધરકિરાર ?

તે સુવાવટી છે.

આનિ પાલિલ અવચાલો ઉત્તદિ
અવળ પ્રસવતીનિલ ધરકિરાર

પેલી આઈ રત્નવળા છે

આ આડનિ ઇંદિકિ દૂરમુગા ઉત્તદિ
અંદલી વીરુકુ દૂરમાય ધરકિરાર

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તર્કમળ

તેને શું દરદ થયું હતું ? | યાનિકિ એનોપિ અપહરિતિદિ ?
 અવન એના વ્યાધિયાય મરેદાન ?
 પાડુને ક્ષયરાગ થયો હતો. | રાગગદયુ ક્ષય રોગમુન્ન અપમુડિનિ
 રાગકટિયુમ ક્ષયવ્યાધિયુમ મરેદદુ
 આંડી ઉપર શંક કરો. | સુગુક્ત મીઠ ઓતડમ વેચ્ચડિ.
 સુગુક્ત તુલિઓતડમ પોટંગળ.
 હાથે ઝંઝળી આવી છે. | એતિકિ નિમુર પટિયુત્તદિ.
 કૈષિકિ કારકુગિ વાંગુગિરદુ.
 આ છોકરાં કેમ નરમ છે ? | ઇપિન્વાનું એંદુકે બલલિનમુગા ઉનાકુ ?
 ઇંદ પેચ્ચન એન બલલીનનાય ઇરિકિરાન ?
 ઓરી કે અજમડા નર- | તટ્ટમ્મવારો ચિત્તમ્મવારો અગુપટ્ટુત્તદિ.
 ગાય છે. | તટ્ટમ્મયુમ ચિત્તમ્મયુમ કટિ ઇરિકિરદુ.
 આ ઓપધ આઈ ગય. | ઇ મંદુ તિનિ વેચ્ચડિ
 ઇંદ મરંદુ તિન્દુ વિરંગળ.
 આ ગાળી ગળી નવી | ઇ માત્રા મિગવલેના નમલવલેના ?
 કે આવવી ? | ઇંદ માતિરેડે મળંગનમા અલ્લદુ મેલ્લવેળુમા ?
 મારા તમામ દાંત હાલેછે. | ના પંડું અનિ આડુતુત્તદિ
 એન પડલુગળ ચેલ્લામ આડુકિન્દુદુ
 આ પડીકી પાણીમાં | ઇ પોટ્ટમુ નિગ્ગેલો કલ્પિ કાપ્પીલ વેઈન્ડી
 મેળવી કાગળા કર્બો. | ઇંદ પોટ્ટલે તિણુર કલ્પી કાપ્પિયુંગળ

ગુજરાતી

તેલુગુ.

તમિળ

ગાંધીની ચીજો અને ઔપધીઓ.*

અક્ષરકરો	... અક્ષરકરો	... અક્ષરકરો
અગરમસિ	... સાંધ્રાણિવનિ	... સાંધ્રાણિવનિ
અગમો	... વામુ	... આમમ
અનિદ્રિય	... અતિવાસા	... અનિવડયમ
અંબર	... અંબર	... અંબર.
અખીર	... અખીરમુ	... ગંધપુડિ
અશીશુ	... અભિનિ	... અપિનિ
અમ્મલવેતસ	... પુલ્લપ્પલી	... નાટનેત્તમદ્દાંગકળંગુ
અરિદાં	... કંકુડિકાયા	... પોન્નાંકોટ્ટે
આંખાલગદર	... કસ્તૂરીપેમ્પુ	... કસ્તુરિ મંગલ
આંખળાં	... ઉસરીકાયા	... નેત્રિકાયા
આંખલી	... ચિંતપંડુ	... પુળિ
આદન	... અશ્વગં	... અશ્વગમિ

* ગાંધીની દુકાનેથી માલ ખરીદતાં વસ્તુઓનું ઝોળખાણ હોય તોજ લેવો. સાધારણ રીતે સ્વભાષાના ગાંધીઓ અળણા માણુમને એકને બદલે બીજી ચીજ આપી વીદાય કરે છે, તો પરભાષા વાળા ગાંધીઓ પાસેથી પરભાષામાં 'લેન્ડર' કરી ચીજ લેતાં સમજ ફેર થાયજ. માટે વસ્તુઓનું ઝોળખાણ રાખી, ખરીદતાં સાવધ રહેવું.

(૧૭૪)

કર્ણાટક પદ્યોચિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિઝ.

ઇગોળીયા	... ગારાકાયા, બોડીતરંગકાયા	... ઇગુચીકાયા
ઈદ્રજય	... ડોડીશાપાલ વિનુલ...	... વેખાલેઅરિશી
ઈદ્રવરણાં	... એપુચ્ચુકાયા	... પેતુમટીકાયા
ઉપસંદ	... ચંગલગોપટ	... ગોષ્ઠમ
એલચી	... એલકાયા	... એલકા
એરંડી	... આમુદાલ	... મોનુંકાટ્ટે
એળાઓ	... ગુસાંમરમુ	... મુરાંમર
કંકુ	... કુંકુમમુ	... કુંકુમમ
કકાષ્ઠાલ	... કિળિયુરપટ્ટા	... માવકીંગમપટ્ટે
કડુ	... કટુરોલિણી	... કટુરોલીણી - મુટકી
કપીલો કારલપુડી
કપૂર	... કપૂરમુ	... કપૂરમ
કપૂરકામલી	... કિચ્ચિલિગડ્ડા	... કિચ્ચિલિગંગુ
કમળકાકડી	... તામ્મરવિનુલ	... તમ્મરકાટ્ટે
કરંજ-કણ્ઠાં	... પુંગકાયા	... પુંગકાટ્ટે
કરિમાલુ	... ચિરાઈતા	... નિલવેલુ
કસ્તૂરી	... કસ્તૂરી	... કસ્તૂરી
કળીચુતો	... સીમચુન્નામુ	... શીમચૂન્નાલુ
કકડાસીંગી	... કરકાટકર્સીંગી	... કરકાપૂ
કાલુ	... મુંતમામિડિપ્પુ	... મુંદિરિકાટ્ટે
કામો	... કાચુ	... કાશિકટ્ટિ

ગાંધીની ચીજો અને ઔષધીઓ. (૧૭૫)

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

કાચકળ	... મહિયકા	... મરુંડમપટ્ટી
કાળીછરી	... ચેદુનલ્લુલ્લકરા	... કશાપ્પુકાટલ્લરકમ
કુમર	... કલ્લમંદા	... કનાળી
કેસર	... કુંકુમપુચ્ચુ	... કુંકુમપૂ
કોકમ	... શીમચિનાપંદુ	... શીમપૂળિ
કોપરાં	... કોપ્પમેરા	... કોપ્પર
કૌચાં-ભેરવસીંગ	... દુરદ્ધેાડી	... પૂતૈકાનનં
ખજુર	... ખજૂરપંદુ	... પેચ્ચેપળમ
ખડી-ચાક	... ચાક	... શીમચુનાંબુ
ખસખસ	... ગસગસાલુ	... ગસગસા
ખસખસના ડોડા	... ગસાલકાયા	... પોષ્ટકાચ
ખાંદેક	... ખજૂરકાયા	... પેચ્ચેકા
ખેરસાર	... મોદુગા	...
ખોળ	... હાપ્પિપિલિ	... હાલુપ્પકટ્ટિ
ગઠોડા	... પિપ્પલીવેંડ	... મોડી
ગંધક	... ગંધકમુ	... ગંધકમ
ગરમાળો	... રેલ્લકાયા	... સરકોનૈ
ગળી	... નીલિમંદુ	... અવુરિ
ગળો	... નન્નાકેવેલુ	... નનારવેલ
ગાંબો	... ગંબ	... ગંબ
ગુમળ	... ગુમળાં	... મૈસાલિ

(૧૭૧)

કર્ણાટક પદ્યોપદેશી.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ગુલાલ	... ગુલાલુ	... ગુલાલ
ગુંદર	... ગોંદુ	... ગોંદુ, પીશની
ગુલામનાં ફૂલ	... રોગપુવ્વુ	... રોગપૂ
ગોખર	... પલ્લેરકાયા	... નોરેજીલમદુ
ગોપીચંદન	... ગોપી	... ગોપી
ગોરોજન	... ગોરોજનનુ	... ગોરોજન
ચણુકબાળ	... તોકમિરિયાલુ	... વાળમોળુ
ચણોડી	... ગુરગંજી	... ગુંડુર્માળુ
ચા	... તેઓકુ	... તેઓકે
ચારોળી	... સારેપપુ	... સારેપપુ
ચીકાકક	... ચીકાય	... શીકાય
ચીમેડ	... કનુંકાટી વિત્તલુ, ચનુપાલુ વિત્તલુ	... મોલેપાલવરે
ચોપચીની	... ફરંગીચક્ક	... પરંગીચક્ક
છીકળી	... મુકુપોડિ	... નશ્ચં, તૂળ, પોડી
જટામાંસી	... જટામામસી	... જટામંજી
જવ	... ચવલુ	... જવ
જવખાર	... ચવખારં	... ચવક્ષાર
જવકળ	... જનજકાયા	... જનજકા
જવંત્રી	... જાપત્રિ	... જાદિપત્રી
જેડીમધ	... અતીમધુરમુ	... અતીમધરમ
કેરકાયલુ	... મુરટીગીજલુ	... કાટીકાટ્ટે

ગાંધીની ચીજે અને ઔપધિઓ. (૧૭૭)

શુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

ટંકણુઆર	... વેલિગારમ	... વેળિગારમ
ડામર	... તાર	... કીલ
ડીકામારી	... ચિલ્લિંગવા	... ડીકામારી
ડુંગળી	... એરંગુ	... વેંગાયમ
તગર	... શીમઅતિવપા	... શીમઅતિવડયમ
તગ	... લવંગપટ્ટા	... લવંગપટ્ટે
તમાકુ	... પૌઆકુ	... પુગેલ્લે
તપખીર	... આટ્ટીપિંડી	... આટ્ટમાતુ
તલ	... નુચુલુ	... એળી
તાલ્કાંમરી	... ચત્રમિરિયાલુ	... સલવેમોળયુ
પ્રાક્ષ	... પ્રાક્ષ	... દીરાક્ષ
દારૂહળદર	... માનપસપુ	... મડામંગલ
દેવદાર	... દેવદારકટ્ટા	... દેવદાર
ધાણા	... ધનિયાલુ	... કાતમલ્લિવેરૈ
ધો	... ગારિંગે	... અરૂપિલ્લુ
નખસા	... નખનચ્યાપલુ	... નગમ
નગોડ	... વાવલીચેદુ	... નોચ્ચિમરમ
નવસાર	... નવસાર	... નવાચાર
નસોતર	... તિગડા	... શેવદવેર
નાગકેસર	... નામકેસરમુ	... શીરનાહપૂ

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

નિર્મળી	... ચિત્તગીજ્જુ	... તેતાંકાઈ
નેપાળો	... નેપાળાલુ	... નીર્વાળમ-વાળમ
પ્રવાળ	... પગડાલુ	... પવળ
પાપડીઓ ખાર	... અપળાખારમ	... અપળાખારમ
પાનની જડ	... સત્તરાષ્ટ્રમુ	... સંતરાષ્ટ્રકમ
પારો	... પાદરસમુ	... પાદરસં
પિત્તપાપડો	... પલાસપાપડા	... મુરૂંકંકાઈ
પીંપર	... પિંપળુ	... તિપ્પિલિ
પીસ્તાં	... પિસ્તા	... પિસ્તા
પીપરીમળ	... મોડીપુત્તા	... મોડીકુચ્ચી
ફટકડી	... પટિકારંમુ	... પડિકારં
બદામ	... બાદામુ	... બાદમકોઈ
બરાસ	... પચ્ચકર્પૂરંમુ	... પચ્ચૈકર્પૂરં
આવચી	... ત્રાળસિવિત્તુલુ	... તોળશિવંરં
બ્રાહ્મી	... વજ્રારિઆકુ, સરસ્વતીઆકુ	... વહારં
મુંદદાણા	... કાશીવીત્તનાલુ	... કાફિકોઈ
બેદાણા	... બેદાના	... બેદાના
બેદેડાં	... તાનીકાયલુ	... તાનીકાય
મોદાર	... મુડદાસીંગી	... મૃદાસીંગી
મોળ, હીરામોળ	... બોળમુ	... બાળિતબોળમ

શુભરાતી

તેનુડુ.

તમિળ

ભાંગ	... ભંગી	... ભંગી
ભારંગી	... ગંટભારંગી	... શીકેતકુ
ભીંડી	... જનપુતારા	... શરનાર
બીલામાં	... છડિગિજવુ	... શેરાંગકાટ્ટે
ભોરંગણી	... વાકકુચેડુ	... કંડકતરી
મગફળી	... સેનગકાયલુ	... મણિલાકાટ્ટે
મજ્જ	... મંજ્જી	... મજ્જિ
મધ	... તેતે	... તેનુ
મનસીક	... મનસીકા	... મનસીકા
મરડાસીંગ	... જલુમરિકાયા	... વળમુરિકાય
મરી	... મિરિયાલુ	... મોળાયુ
માયાં	... માચ્ચિકાયલુ	... માચ્ચિકાય
માલકાંકણાં	... માલકાંકણી	... વાળકિળવેચ્ચરિશી
મીઠળ	... માંગકાયા	... મોંગમંકાટ્ટે
મીઠીઆવળ	... સુનામુખિ	... સુરતતેકાવરે
મીણુ	... મૈતં	... મોળુકુ
મુશળી	... મુકેદામમીસરી	... શીમેતેન્નેમદાંગકળંગુ
મેથી	... મેંતુલુ	... વેંદિયમ
મેંદાલકડી	... મેદાલકડી	... મેંદાલકડી
મોથ નાગરમોર	... તુંગગડુ	... કોરકળંગુ
મોરથુથુ	... મૈલતુત્તં	... મૈલતુત્તં

ગુજરાતી.

તેલુગુ

તમિળ.

રંગી	... કાલુરાહ	... શંગાવિ
રતાંજલી	... એફેમાન	... શેમ્મરમ્
રસવંતી	... રસાંજનમ્	... રસાંજન
રસકપૂર	... રસકપૂરમ્	... રસકપૂરં
રસા	... આવાલુ	... કકુગુ
રારના	... સન્નરારના	...
રાળ	... ગુન્ગલીયમ્	... કુંગિલિયં
લસણુ	... તેલ્લગડુ	... વલ્લેપૂંડુ
લવીંગ	... લવંગમ્	... લવંગમ-કરાંચુ
લાખ	... લક્ષ્મી	... અરકુ
લોધર	... લોધુગચ્ચપ્પા	... લોધરા
લોખન	... સામ્પ્રાણી	... શામ્પ્રાણી
વછનાગ	... વસનાલિ, કરીનાલિ	... નાલિકળંગુ
વજ	... વશા	... વશંબુ
વરધારે	... વરધરચ્ચપ્પા	... ગુરુલપટ્ટે
વરિયાળી	... સોપ્	... શોંબુ
વાવડીંગ	... વાયવિડંગુ	... વાયુવિલંગમ
વક્ષા	... વેટ્ટિવેર	... વેટ્ટિવેર
વાંસકપુર	... વેદુરુપ્પુ	... મુંગલપૂ
સંખજીર	... રાતીનારા	... કલીનાર
શતાવરી	... પિલ્લિપિસરાવેળ્લુ	... તન્નીમેટ્ટાંગકળંગુ

ગાંધીની ચીજો અને ઔષધિઓ. (૧૮૧)

ગુજરાતી

તેલુગુ

તમિળ્

શીંગોડાં	... સિંગારકાયલુ	... શીંગારકાય
સંચળ	... કાયલવણુમુ	... સુરતકરપુઉપ્પુ, શાકડે ઉપ્પુ
સમુદ્રફળ	... સમુદ્ર પાલકાયા	... સમુદ્ર પાલકાય
સમુદ્રરીણુ	... ચેપનોરુ	... કડલનોરે
સરસવ	... તલ્લઆવાલુ	... વેલૈકકુરુ
સાજીખાર	... સજ્જદારમુ	... સોડામાલુ
સાખરશીંગુ	... દુપ્પિકોમ્મુ	... કલમાનકોંપ્પુ
સામુદાણા	... સખ્ખુખિયમુ	... સખ્ખુઅરશિ
સીંદૂર	... સિંદૂરમુ	... સિંદૂરં
સિંધવ	... સૌંદ્યલવણુમુ	... ઉંદુપ્પુ
સુખડ	... ચંદનકટ્ટા	... ચંદનકટ્ટૈ
સુંડ	... સોટિ	... શુક્કુ
સુરોખાર	... પેટલુઉપ્પુ	... પેટ્ટુપ્પુ
સુવા-સવા	... કેકુવિત્તલુ	... શદકુપ્પૈ
સોનાગંડ	... કાવીરાઇ	...
સોપારી	... વોક્કકલુ	... પાક્કુ
સોમલ	... વિપમુ	... વિપમ
સરંગ	... કરકકાયા	... કડકા
સરતાલ	... અરદલમ	... અરદલમ
સળદર	... પસુપુ	... મંગલ, કરીમંગલ
સાથીદાંત	... દંતમુ	... દંતં

(૧૮૨)

કુણારક પઃમોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

હીંગ	... કીંગવા	... પિંડગાયમ
હીંગળો	... કીંગલીકમ	... કીંગલીકમ
હીમજ	... પિંડુકરકાયલ	... કીંગપિંડ
હીરાકશી	... અન્નભેદિ	... અન્નભેદિ

વાકયો.

ગાંધીની દુકાને ચાલે | મંદુલ અંગડિક પોદમ
પોણાચાર આનાંના ઉ- | મંદુલ કિંકુ પોવામ
કાળો આપો | મંદુલ કિંકુ પોવામ
હરડ, કરીઆત, કાળી | કરકાયલ, ચિરાઈતાનુ ચેદુલકરા ઇન્વંડિ
જરી આપવંતે | કરકાયલ, નિલુવેમુમ કરંજરગમ કાડુંગળ
પીંપર, ગઠાડા ને શુંક | પીંપર, મોડિનું સાંટિ દૂડા કાવલેનુ
પણુ બેઈશું | તિપ્પિલિયુમ, મોડિયુમ શુકુમ દૂડ વેડુમ

ગ.ધીની ચીજે અને ઔપધીઓ. (૧૮૩)

સાંખા વાકયો.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળ

કાળુ. સોપારી ને બ- દામ છે?	મુંતમામિડિપોયુ, વોક્કાનુ બાદામુ ઉન્નવા ? મુંદિરિકાદૈયુમ, પાકુમ બાદામુમ ઇરુક્કિરદા ?
તમે એ શું લીધું ?	મીરુ અદિ એમિ તિસિતિરિ નંગિળ જેન્ન વાંગિનીરગળ
બારેક. બજુર ને મ- ગફળી	બજૂરપુકાયનુ. બજૂર પંડુનુ સેનગકાયવુયુ પેરિશગાયુમ, પેરિશપળમુમ મણિંકાદૈયુમ
ચારોળી અને પસ્તાં બથવો	સારે પપુનુ પિસ્તાનુ ચૂપિચ્ચાંડિ સારપરપુમ પિસ્તાયુન કાળર્બગિળ
આ દાખડામાં શું છે	ઇ ડગિબડો એમિ ઉન્નદિ ? ઇદ ડગિબડ જેન્ન ઇરુક્કિરદ ?
ચુંદર, ફટકકી ને કાથો	ગોંદુ પટિગારમુનુ કાયુગડુનુ ગોંદુમ પડિકારમુમ કાશિકદૈયમ
તમારી પાસે તાવની દવા છે ?	મી દગર જ્વરમુયોક્કા મંદુ ઉન્નદા ? ઉગિગિડતિદલ કાયલ મરંદુ ઇરુક્કિરદા ?
સાત પડીકા લઈ જાઓ	એડુ પોદ્ડુંગમુલુ તિરુસુંકાની પોંડિ એળુ પે.દ્વંગળ એડુતિ પોંગળ
દરરોજ એ વખત ખાળે	પ્રતિદિનમુ રેંડુ પૂઠ્ઠુ તીનંડિ પ્રતિદિનમકુ ઇરંડુ વળે શાપ્પિડુંગળ

(૧૮૪)

કલ્યાણક પદ્યોચિની.

શ્લોક અને માપના શબ્દો.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ

તોલ	... તૂનિકા	... ધૈ
મણ	... મણુગુ	... મણુગુ
ખાંડા	... બાડવા	... બાડવૈ
ત્રણ શેર	... વીશિ	... વીશૈ
ત્રણ તોલા	... પલમ્	... પલમ્
પચાશ શેર	... ગુંડુ	... ગુંડુ
રૂપિયાભાર	... તુલમુએત્તુ	... રૂપાધૈ
ઠવ આનાભાર	... વરાએત્તુ	... વરાનિૈ
પાવઆનાભાર	... કાસઅણા એત્તુ	... કાણિ ધૈ
અર્ધ આનાભાર	... અરણા ,	... અરણા ,
એક આનાભાર	... એકણા વીસમ્ ,	... વીસમ્ ,
બે આનાભાર	... રેંડુઆણાત્તુ, પરકા ,	... અરિકાલ ,
પા રૂપિયાભાર	... કાલરૂપાર્ધ ,	... કાસરૂપાય ,
અર્ધ રૂપિયાભાર	... અરરૂપાર્ધ ,	... અરરૂપાય ,
પોણા રૂપિયાભાર	... મુકાલરૂપાર્ધ ,	... મુકાલરૂપાય
પાર્ધભાર	... દમ્મિટિ ,	... અરદુરુ ,
બે પાંદભાર	... એકદુરુ ,	... એકદુરુ ,
સવા આનો	... રકા	... પણ

• આળીસભારના શેર પ્રમાણે.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ.

માપ	...	કોલતા	...	અળલુ
ત્રાણસેર	...	ઓકપડિ	...	ઓરૂપડિ
૨૪ શેર	...	ઓકતૂમુ	...	ઓરૂમરકા
૫૮	...	અકુગુ	...	અડિ
વેંત	...	જાનુ	...	જાણુ
દાય	...	મરા	...	મુળમ
વાર	...	ગજમુ	...	ગજમ
દશમાઈલ	...	ઓક્કઆમડા	...	ઓરૂકાદમ્
આંગળ	...	અંગુલમુ	...	અંગુલમ
x તીધાં	...	કાણિ	...	કાણિ

વાક્યો.

એક તોલો કરતૂરી લાવો	ઓક તુલમુ એતુ કરતૂરી તીમુકારંડિ
	ઓરૂ તુલમ કરતૂરી કોંડુ વાડમ
ત્રાણ શેર દુધની શી	ઓક્ક પડિ પાલુકુ એમિ વેલા ?
કીમત ?	પાલ પડિ ચેન્ન વિલે ?
આર ખાંડી દળદર વેચી.	નાલયુ આરવલુ પમુપુ અમ્મિતિમિ.
	નાલુ આરમ્ મંજળ વિટ્ટોમ.

x તીધાં એટલે કાણીનો માપ જરાજરા નથી પણ સુમારે તે નામ કહેવાય છે.

(૧૮૬)

કર્ણાટક પદ્યોષિની

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિઝુ.

મેં રૂપિયે તણુ શેર ઘી | નેયિ વીસે રેંડુ રૂપાયલુ
નેયિ વીશે રેંડુ રૂપાય
પોણા શેર ખાંડનો શો | કાલ વીશે સમરે એમિ વેન્ના ?
લાવ ? | કાલ વીશે સમરે વેન્ના વિન્ને ?
તે પાંચ પ્રદ ઉચો છે. | વાડુ અયિદુ અડુગુલુ એનુ ઉન્નાડુ
અવનુ વુયરમ અંથ અડિ
તે મારાથી પાંચ લાય | અદિ નાડુ અયિદુ મરલુ દૂરમુલો ઉન્નદિ
દૂર છે. | એડુ એન્નડતિલ ઇરેંડુ અંથ મોળાં દૂર-
તિલદકાક્કરદુ
વીસ ગજમલનો તાકોઈ. | ઇરેંડુ ગજમુલુ મરલુ તાનુ ઉન્નદિ
મરલુ પીચુ ઇરેવદુ ગજમ ઇરેકિરદુ
તમારા લાયમાં શું છે ? | મી ચેતિલો એમિ ઉન્નદિ ?
ઉગળ ટ્રેગિલ વેન્ન ઇરેકિરદુ ?
રૂંડ શેરનું માપ છે. | એડુ તૂમુ ચોક્કા કાલતા
એડુ મરકાલ ઇરેકિરદુ
મારે દસ વાધાં જમીન છે. | નાડુ પદિ કાલુલુ તેલ ઉન્નદિ
એનકુ પનુ કણિ નિલ ઇરેકિરદુ
સાત માઈલ ચાલીને | એડુ મદળુ નડિચિ વચ્ચુ ચુનાનુ
આવું છું. | એળુ મદલ નડુંડુ વડિગિરેનુ

વખત, વાર અને માસના શબ્દો. (૧૮૭)

વખત, વાર અને માસના શબ્દો.

ગુજરાતી.	તેલુગુ.	તમિળ
અઠવાડીકું	... વારમુ	... વારમ
આજ, આજે	... નેડુ	... ઇડુક્કુ
ઉનાળો,	... એંગ્રાસમું	... વેયકાસમ
દસાહ	... ગંટા	... મણિ
કાલ આવતી	... રેપુ	... નાળયદિનં
ગઈ	... નન્ના	... નેટ્ટયદિનં
કાળ, વખત	... સમયમુ	... વેળ
એમાસુ	... વાનાકાસમુ	... મંગેકાસમ
તારીખ	... તેદિ	... તેદિ
દીવસ	... દિનમુ	... નાળ
પખવાડીકું	... પક્કાં	... પક્કાં
પરમ દિવસ આવતી	... એડકુંડી	... નાળનાળેક્કુ
ગઈ	... માન્ના	... મુંદાનેત્તિ
ગોઠાર	... વનમુ	... વનમમ
ખપાર	... મધ્યાન્દમુ	... મધ્યાનમ
માસ	... નેલા	... માસમ
મિનિટ	... નિમિશમુ	... નિમિશમ
રાત	... રાત્રિ	... રાત્રુ
વરસ	... એવત્સરમુ	... વરષમ
વાર	... વારમુ	... કિળમં
શિયાળો	... ચલિકાસમુ	... કુળુકાસમ

(૧૮૮)

કર્ણાટક પદ્યોધિની.

ગુજરાતી.

તેલુગુ.

તમિળ્

સવાર	... પંગુલુ	... કાલે
સાંજ	... સાયંકાલમુ	... સાષ્ટ્રં, માલે
રવિવાર	... આદિ વારમુ	... નાષ્ટ્રુ ક્રિળમૈ
સોમ	... સોમ	... તિંગ
મંગળ	... મંગળ	... શવા
બુધ	... બુધ	... બુધન
ગુરુ	... ગુરુ	... વ્યાળ
શુક્ર	... શુક્ર	... વેળિળ
શની	... શનિ	... શનિ
ચૈત્ર	... ચૈત્રમુ	... ચિત્રિ
વૈશાખ	... વૈશાકમુ	... વૈઆશિ
જેઠ	... જેષ્ઠમુ	... આણિ
અષાઢ	... અષાડમુ	... આડિ
શ્રાવણ	... શ્રાવણમુ	... આવણિ
ભાદરવા	... ભાદ્રપદમુ	... પેરદ્રાશિ
આસો	... આશ્વયુજમુ	... અલ્પિશિ
કાર્તિક	... કાર્તિકમુ	... કાર્તિક
માર્ગશીર્ષ	... માર્ગશીર્ષમુ	... માર્ગળિ
પૌષ	... પુસ્યમુ	... તૈ
માઘ	... માઘમુ	... માશિ
ફાગણ	... ફાલ્ગુણમુ	... પંગુણિ

વખત, વાર અને માસના રાખે. (૧૮૬)

વાક્યો.

ગુજરાતી.

તેનુયુ.

તમિઝુ.

કાલે શનીવાર છે

રેપુ શનીવારમુ ઉન્નદિ
નાળયાદનં શનિક્કિળમૈ

રવિવારની રમ્મ છે.

આદિવારમુ શેલવુ ઉન્નદિ
નાઇટ્ટુક્કિળમૈ વડુમુરૈનાળ

સવારમાં કેમ ન આવ્યો ?

તેલવારિ એંદુટ્ટુ રાલેદુ
કાલઇલ્લ યેન્ વરવિલ્લે

સાંજે મારે બાગમાં જવું

સાયિંત્રમુ નેનુ તોટલો પોવલસિ ઉન્નદિ
છે. સાયંકાલ નાન્ તોટાતક્કુ પોવવેડુમ

એક માસનો પગાર

એક નેલ જીતમુ ઇન્વડિ

આપો

એક માસત્તિય એંમળકુડું ગળ

એક અઢવાડીઉં હાજર

એક વારમુ હાજર લેટ ઉટિનિ

નહોતો

એક વારમુ વરવિલ્લે

અમાણું કેટલા વાગ્યા ?

ઇપ્પુડુ એન્નિ કોટિનદિ ?

ઇપ્પુળ્લુ મળિ યેન્ના ?

તમને કેટલાં વરસ થયાં ?

મીકુ એન્નિ એલ્લે અન્નદિ ?

ઉંગળુક્કુ વૈયદુ યેન્ના

બાર વરસ ત્રણ માસને

પદ્દેડુ સંવત્સરમુકુનેલ્લુન્નુ પદિ દિનમુલુ

દશ દીવસ

પન્નિરેડુ વરશમ મદુમાદમ પન્નુ નાળ

ગઈ કાલે વરસગાંઠ ગઈ.

નિન્ન પુટિનદિનમુ પોઈનદિ

નેટ્ટેયદિનમુ વરંપાપ્પરંપુ આઈ વિટ્ટુ

(૧૬૦)

કલ્યાણક પદબોધિની.

ગુજરાતી.

તેનુચ્છ.

તમિઝ.

આવતી કાલે મારાથી	રેષુ નાવલ્લ રાયડમુનકુ માળાદુ
નહિં અવાય	નાળેયદિનમ એન્નાલવર મુડિયાદુ
ઉનાળામાં તાપ અહું	એંડકાલમુલો એંડ નિંડા પદુનુગદિ
પડું છે.	વેનીયરકાલતિલ ઉષમ અધિકમ
પરમ દિવસે આમાસુ	એલ્લુગિનુચિ વાનકાલમુ આરભિયુન્નદિ
એવે છે	મુંદાનાળ મારીકાલમ અરખં આધરદુ
આજે કેમ તારીખ ?	ઈ વેળા એમિ તેદિ ?
	ઈદ્રૈમુ તેદિ એન્ના ?
અઈ પરમ દિવસે પેલેલી	મોન્ના મોદુલુ તેદિ ઉડિનદિ
તારીખ હતી	મુંદાનાળ મુદલતેદિ પોરંદુ વિદ્રદુ
મને શિયાળો માફક નથી	નાકુ અલિકાલમુ પદુદુ
	કુળિરનાળ એન્નકુ ઓતુકોળ્લાદુ

સંખ્યા.

(૧૬૧)

સંખ્યા.

ગુજરાતી.

તેગુણ.

તમિળ.

૧	... ઓકટિ	... ઓઠું, ઓઠાળું
૨	... રંડું	... દરંડું
૩	... મૂડું	... મૂડું, મૂળું
૩ા	... વરહા*	... વરા
૪	... નાલુગું	... નાલું
૫	... આછંદ	... અંછ
૬	... આર	... આર
૭	... એકું	... એળું
૮	... એનિમિદિ	... એડું
૯	... તોમિદિ	... ઓન્નમદું
૧૦	... પદિ	... પનું
૧૧	... પદંકાંડું	... પદનોણું
૧૨	... પડુંડું	... પડિરંડું
૧૩	... પદિમડું	... પદિમૂળું
૧૪	... પદ્મીલુગું	... પદિનાલું
૧૫	... પદલેદું	... પદનંછ
૧૬	... પદહાર	... પદનાર
૧૭	... પદહેડું	... પદનેળું
૧૮	... પદ્દેનિમિદિ	... પદનેડું
૧૯	... પદોમ્મિદિ	... પદોભડું

* આ શબ્દ ફક્ત સાડાત્રણ રૂપિયા માટેજ વપરાય છે

(૧૬૨)

કર્ણાટક પદ્યોદિની.

ગુજરાતી.

તેનુગુ.

તમિળુ

૨૦	... ઇશ્વદિ, ઇરવં	... ઇશ્વદુ
૩૦	... મુપ્પદિ, મુપ્પે	... મુપ્પદુ
૪૦	... નલુવદિ, નલપે	... નાર્પદુ
૫૦	... એમદિ, યાપે	... અમ્મદુ
૬૦	... અશ્વદિ, અરવં	... અશ્વદુ
૭૦	... ઉગ્મદિ, ઉગ્મૈ	... એળ્લુવદુ
૮૦	... એનુમદિ, એનપે	... એળ્લદુ
૯૦	... તોમદિ, તોપે	... તોળ્લુરુ
૧૦૦	... વરં	... વરં
૨૦૦	... ઇન્નુરં	... ઇરન્નુરં
૩૦૦	... મન્નુરં	... મન્નુરં
૪૦૦	... નન્નુરં	... નાન્નુરં
૫૦૦	... એન્નુરં	... અન્નુરં
૬૦૦	... આર્ન્નુરં	... અશ્નુરં
૭૦૦	... એળ્ળનુરં	... એળ્ળનુરં
૮૦૦	... એન્નમન્નુરં	... એળ્ળુરં
૯૦૦	... તોમન્નુરં	... તોમાયરમ્
૧૦૦૦	... વર્ધ	... આયરમ્
૧૦૦૦૦	... પદિવલુ	... પદનાયરમ્
૧૦૦૦૦૦	... લક્ષા	... લક્ષં
૧૦૦૦૦૦૦૦	... કોટિ	... કોટિ

વાર્તાઓ.

(ગુજરાતી) તમને કોણે પેદા કર્યા.

તમને બધાં છોકરાંને ને પશુ પંખીને કોણે પેદા કર્યા ? સાંભળવાના કાન, જોવાની આંખ, સુંઘવાનું નાક, એ સર્વ કોણે આપ્યું ? ચાખવાનું અને બોલવાનું મોઢાડું કોણે બનાવ્યું ? જાત્રવાના હાથ, ચાલવાના પગ, અને ખરું ખોટું સમજવાનું મન એ સૌ ક્યાંથી થયું ? એ સઘળું આપણને કોણે આપ્યું ? એ સૌ વાના ઇશ્વરજી આપ્યાં. વળી તમે જે જૂઓછો તે બધું તેણેજ પેદા કર્યું છે. તેણે તમને પેદા કર્યા અને તમારાં સગાંવહાલાંને પણ તેણેજ કર્યા. તમે ભડાં ધાઓ અને ભલી રીતે ચાલો માટેજ તેણે તમને પેદા કર્યા છે, તમે જો એમ નહિ કરો તો તે તમારી ઉપર કોપશે. તમે તેને દેખતા નથી પણ તમે કરોછો તે બધું તે જૂએ છે. તમે જૂડું બોલો તે પણ તે જાણે. દિવસે તો તમને બાળવે છેજ, પણ રાતમાં એ તમારી રખવાળી કરે છે. એવો તે આપણા સૌનાપર કૃપાળુ છે. એને આપણી પ્રીતર છે તેટલી કોઇને નથી.

(તેનુગુ). મિમ્મલનુ એવર સૃજિયાનાર.

મિમ્મલનુનુ અન્નિ પિલ્લવાં ડુનુનુ પશુવુલનુનુ પ-
શુલનુનુ એવર સૃજિયાનાર ? વિનુટકુ ચેવુલ, ચુટકુ
કેલે, વાસના ચુટકુ મુલ્લ, ઇવિ અન્નિયુનુ એવર ઇન્નિય-
નાર ? રચિ ચુટકુનુ પલકુટકુનુ નોર અવ ? ચેસિનાર ?
ચેવુલ, નડુચુટકુ કાલુ, નિજમુ અબદમુ તેલિયુ-
ટકુ મનરસુ, ઇવિ અન્નિયુ ચેલ્લનુનિ અલ્લનાવ ? અવિ
અન્નિયુ મનલકુ એવર ઇન્નિયાનાર ? અવિન્નિ વસ્તુવુલ ભ-
ગવંતુલે ઇન્નિયાનુ. મરિન્નિ મીર એ એ વસ્તુવુલનુ ચુચુ
દેનારે. અવિ અન્નિયુનુ અતલે ચેસિનાડુ. મિમ્મલનુનુ મી
સલોદર લનનુ કૂડા અતલે ચેસિનાડુ. મીર ચોગ્યલઈ
મંચિ નડવડિકતો નડિચેદરનિ અતલુ મિમ્મનુ સૃજિ
મુનાડુ. મીર અલ્લુ ચેવકુડિતે અતલુ મી મીલ કોપિયુનુ.
મીર અતનિનિ ચુકુમુ લેલુ અર્પનપટિકિન્નિ અતલુ મીર
ચેચુવન્નિયુનુ ચુચુચુનાડુ. મીર અબદમુ પલકુડિ અદિયુનુ
વાનિકિ તેલિયુનુ અતલુ મિમ્મલનુ પગિટિલો કાપાડુચે
જાકા રાત્રિયંડુ કૂડા મી રક્ષણ ચેચુચુનાડુ. મન અંદરિ
મીલ અંતધ્ય ગલિગિયુનાડુ. વાનિકિ મનલનુ શુરિચિ
કુનટુવટિ અલ્લર એવરિકિન્નિ લેલુ.

(તમિળ) . ઉગળ યાર પડેતું .

નીગળ પિળૈગળે દ્વૈરૈયુમ, મીરગંધૈયુમ, પક્ષિ-
ગૈયુમ પડેતવર યાર ? કેટક કાઢુગળુમ, પાર્ક કણ્ણુગળુમ
વાસને અરિય મૃક્કું, ઇવે યેલ્લામ યાર કુડુત્તડુ ? રચિ પા-
ર્કવુમ પેશવુમ, વાયે યાર શેયડુ ? પિડિલ્લ કૈગળુમ ન-
હલ્લ કાલ્લુમ સરીયા, પિશગા એડ્ડે અરિય મનદુમ ઇવે
યાવુમ ઇગેઇરડુ વંદન ? ઇવે યેલ્લામ નમસ્કારાકુડુત્તડુ ?
કડવુળ નમ્મવે યેલ્લામ નમસ્કું અળત્તાર મરપડિયુમ નીગળ
પારિરેલ્લામ અવર ઓવાવલદાન સિરેષ્ઠિલ્લ પટ્ટડુ ઉગ-
ળૈયુમ ઉગળુ ડેય ઉરવિનરૈયુ, રનેલિદર ગળૈયુમ કૂડ અવ-
રુગ્ગ સિરેષ્ઠિત્તનર. નીગળ નલ્લવર ગળાયુમ, નલ્લવિધત્તિલ
નડપીર ગળેડુ એણ્ણુતુડનદાન અવર ઉગળૈ પડેતર-
નીગળ અપડિશેય તપ્પિનાલ અવર ઉગળિડુમ કોમમ
કોળાર નીગળ અવરૈ પાક્ક મુડિયાડુ. આનાલ નીગળ
શેયયુમ યાવટ્ટેયુમ અવર પાર્કિરાર નીગળ ઓડ પુળુયુ
શોના લુમ અવર અદૈ અરિવાર પલ્લિલ ઉગળૈ કાર્પાડુ-
ગિરાર ઇરવિલુમ કૂડ ઉગળૈ પત્તિ કવલૈ ઇડુક્કિરાર અવર ન-
નમ યાવરકું અન્બળવુ અન્બુળગવરાઇરકિરાર અવર ન-
મ્મલ વૈત્તિરકું કવલૈ વેર યાવરં વેલ્લવિલ્લે.

(બુજરાતી) પોપટનાં બે બચ્ચાંની વાત.

એક વાઘરી માળામાંથી પોપટનાં બે બચ્ચાં લઈ ગયો, તેમાંનું એક બચ્ચું સારા માણસને ઘેર વેચ્યું, ને બીજું નઠારાને ત્યાં વેચ્યું. પેલા સારા માણસને ઘેર વઢવાડ કે ગાળાગાળી થતી નહોતી, કોઈ ભુડું બોલે નહિ, કોઈ આવે જાય તો તેને સારી રીતે બોલાવે ને માન આપે; પેલો પોપટ એ સર્વે શીખ્યો. પણ પેલા નઠારા માણસના ઘરમાં તો રોજ મારામારી; ગાળાગાળી, બુચ્ચાઈ, ને દોંગાઈ થાય, તે સઘળું તે પોપટ શીખ્યો. તે ગામનો રાજા એક દહાડો ત્યાંથી જતો હતો તેને જોઈને એ પોપટ ભૂંડી ગાળો દેવા લાગ્યો ને બોલ્યો એને મારો, કાપો, એ સાંભળીને રાજાને માઠું તો લાગ્યું, પણ બોલ્યો નહિ. આગળ ચાલતાં પેલા સારા માણસનું ઘર આવ્યું, ત્યાં રાજાને જોઈને પેલો પોપટ આવકાર દઈને મીઠાં વચન બોલ્યો. એ સાંભળીને રાજાને નવાઈ લાગી, ને વિચાર કરતો કરતો ઘેર ગયો. પછી તપાસ કરતાં રાજાને માલૂમ પડ્યું કે એ જો પોપટ એકજ માળાપનાં બચ્ચાં છે, પણ એક નઠારી સોમ્તમાં રહ્યું તેથી નઠાડૂ નીકળ્યું, ને બીજું સારી સોજતમાં રહ્યું તેથી સાડૂ નીવડ્યું. આ શીખામણ કદી ભૂલવી નહિ; કેમકે “સોજત તેવી અસર.”

(તેનુગુ). રેંડુ ચિલક પિલ્લલ યોક્ક કતા.

ઝોક વેટકાડુ ગૂડુલોનુચિ રેંડુ ચિલક પિલ્લલુ ઝે-
તુકોનિ પોઈનાડુ. વાટિલો ઝોક પિલ્લલુ મંચિ મનુષ્ય-
નિકિ અમ્મિ મરિ યોક્ક હાનિનિ ચેડુવાનિકિ અમ્મિનાડુ.
આ મંચિવાનિ ઇટિલો જગડમુ, તિલ્લુ મોહલગુનવિ કાવ-
ડમુ લેદ્દ. એવડનુ ચેડુમાટલુ પલુકડ. એવરઈનનુ વચ્ચુ
પોવુનપુડુ મંચિ માટલતો ગૌરવિંતુર. ઇનડવડિક અંતયુ
આ ચિલકાનેચુકોનેનુ, ગાનિ આ હૂર્માચુનિ ઇટિલો તન્નુલુ,
તિલ્લુ, પોકરીતનમુ, હોંગતનમુ જરગુટ વલ્લ અક્કડિ ચિ-
લુકા વાટિનિ નેચુકોનેનુ. ઝોકપુડુ આ ઝરિ રાબ્બુઆ
ત્રાવલો પોવુ ચુંડેનુ. વાનિનિ ચુચિ આ ચિલુકા “વાનિનિ
કોટું ડિ, નરકંડિ” અનિ ચેડુ તિલ્લુ પલુકુટકુ આરંભિંચેનુ.
અદિ વિનિ રાબ્બુ યોક્ક મનસ્સુ ચિન્ન પોઈનપટિકિન્નિ
એમિયુ પલુકડચેનુ. સુંદકુ પોવુચુંડગા આ મંચિવાનિ
ઈલ્લુ વચિન્નદિ, અક્કડ રાબ્બુનુ ચુચિ આચિલુકા વાનિનિ
આદરિચિ મંચિ માટલુ પલિકેનુ. અદિ વિનિ રાબ્બુ આ-
શ્વર્યપડિ યોચિંચુકોનુચુ ઇટિકિ પોચિનાડુ. પિમ્મટા અતકુ
વિચારિપગા તેલિય વચિન્નદિ ચેમનગા આ રેંડુ ચિલ-
કલુન્નુ ઝોકે તલિતંડુ પિલ્લલુ ઉડિનવિ. અઈતે ઝોક-
ટિ ચેહ સડુવાસમુનંદુ ઉડિનદિ મનુક ચેડિપોઈનદિ મરિ
ચોકટિ મંચિ સહવાસમુલો ઉન્નંદુન મંચિદ ઇનદિ. ઇષુ-

દિ એલ પુડુવ મરવકુંડ ઉડવચેતુ. એલનગા સડુ . . .
વટિ બુદિ.

(તમિળ). ઇરંડુ કિળિ કુંભુગળિન્ કદૈ.

ઓર કુરવન્ ઇરંડુ શિરિય કિળિગળૈ ગૂડિય ઇરંડુ
કોંડુપોઇ અદિય ઓઠૈ ઓર નલ્લ મનિદનુકકું મટ્ટોઠૈ ઓર
કેટ્ટવટ્ટુ વિટાન. અંદ નલ્લ મનિદન. ઇડત્તિય શંડૈયાવડ
અલ્લડુ નિદિપ્પદાવડુ શિડૈયાદ. એવન્ મ કેટ્ટ પેચ્ચિ પેસમા-
તાન, એવનાવડુ અવ્વરમ્ પોનાય અવન્ નાગરીમાય
મદિક્કરુડુવાન્ ઇવૈ એલ્લાવરૈયુમ્ અંદ પક્ષિ કટ્ટકોંડન
અંદ કેટ્ટ મનિદનિડત્તિય શંડૈયુમ્ નિદિપ્પડું, નિદિ
કપટમું, દિનદોર આઇકોળાડરંદન. ઇવૈ એલ્લમ્ ઇંદ
(મટ્ટોર) પક્ષિ કટ્ટકોંડન. ઓરનાળ અન્નગરમ્ રાજ અ-
વ્વજિયય પોઇકોંડુ ઇરંડુ કેઇલ ઇંદિ પક્ષિ પાર્તુ કેટ્ટ કુપળ
મોળગળૈ શોલ્લ આરંબિમ્ “ અવનેં કોલૈ, અવનેં વેડુ ”
એડુ કૂવેડુ, ” રાજ ઇદૈ કેટ્ટ કોપમડેડું, ઓડુ શોલ્લ વિલ્લૈ.
અવર પોઇકોંડે ઇરંડુ અંદ નલ્લ મનિદન વીટ્ટે વંડ
પોડુ અવ્વિડત્તિય નલ્લ પક્ષિ રાજવૈ કંડુ અવરકડુ તગ-
દિયાન મોળિય ગળૈ શોલ્લ અંગિકરિત્તડુ. રાજ ઇદૈ કેટ્ટ
આશ્ચર્ય પડુ ઇંદ સંગતિયૈ પત્તિ નિનેત્તુ કોડે વીટ્ટકું તિ-

રૂમિનાર. વિચારિત્ત પિરશુ અંદ શિરિય ધરંદુ કિળિગળું
 ઓરે પેટોરડેયદામ. આનાલૂ ઓંદુ રેદુ સંગત્તિવિરંદ
 પડિયાલ કેદુ દાયિદુ મટોંડુ નલ્લ સંગત્તિલ્લ ધરંદ પડિયા-
 લ નલ્લદાધદુ ઓંદુ તેરિયવંદદુ. ન.મ. ઈદ પાડતે મઃક
 કૂડાદુ એનેંદ્રાલ નામ વૈત્તિધરંકિર સંગત્તિ પડિ મુકામે
 નરકિ રામ.

(ગુજરાતી). કબૂતર અને કીડી.

એક તરશી કીડી વહેળા ઉપર પાણી પીનાને ગર્ધ.
 તે ઘણા પાંણીમાં પડીને તણાતી ચાલી. તે એક કબૂતરે
 દીડી, અને તેને કયા આવી તેથી ચાંચવતી ઝાડનું એક
 પાંદડું તોડીને પાણીમાં નાંખ્યું. તેને વળગીને પેટી કીડી
 તેડે આવી. પછી એક દિવસે એવી વાત થઈ કે તેજ
 કબૂતર એક ઠેકાણે પહું હતું. તે ન જાણે એમ એક
 વાઘરી તે ઉપર ઝાંપ નાંખતો હતો. તે કીડીએ જાણ્યું,
 એટલે તેજ વખતે જઈને કબૂતરને પગે ચટકો લાર્યો
 તેથી તે ઝટ લઈને ઉડી ગયું. એ વાત ઉપરથી સમજવું
 જે બીજા ઉપર ઉપકાર કરતાં રહેવું, અને કોઈએ
 આપણા ઉપર ગુણ કર્યો હોય તો તે મનમાં રાખીને
 લાગ આવે ત્યારે બદલો વાળવાને ચૂકવું નહિ. એવું કયા-
 થી પરમેશ્વર રાજી રહે છે, લોકમાં આખરે વધે છે ને
 આપણું સાઈં થાય છે.

(તેનુગુ). પાવુરમુન્નુ ચીમયુ.

દરિય (દાહમુ) એનુટયે ઓક ચીમા નીજલુ ત્રાણ-
ટકુ ઓક કાલુવ વદકુ પોયેનુ, અદિ લોતુનીટલો, પડુટયે
કોદુંકોનિ પોઈનદિ, દાનિનિઓક પાવુરમુ ચ્યુટવલ મિ-
છિલિ હય કલિગિ મુક્કુતો ઓક ચેદુ ચોલ્લ ઓક આકુનુ
તુચિ નીટલો વેસેનું. દાનિનિ પદુંકોનિ આ ચીમા ગદુંકુ
વચ્ચિ ચેરિનદિ. પિમ્મટ ઓકુ દિનમું તટરિતંચિનદિ
એમનગા અદે પાવુરમુ ઓક તાવુલો ક્યુંડિઉડેનુદાનિકિ
તેલિયકુંડ ઉડેનદુંગા ઓક વેટગાડુ દાનિમીદ વલવેયુ
ચુંડેનુ. ઇશંગતિ ચીમકુ તેલિયુટયે તોડને પોઈ આ પા-
વુરપુ કાલિકિ કરચેનુ. ગણકા આ પાવુરમુ ત્વરગા એ-
ગિરિ પોયેનુ. ઇક્કા વલ્લ તેલુમ્મુકોનવલસિનદિ અમનગા
ઈતરલમીદ ઉપકારમુ ચેયુચુ ઉડવલસિનદિયેગાકા મનલનુ
એવરેનપ્પટિકિન્નિ મેલુ ચેસિ ઉડિતે દાનિનિ મનસ્સુલો
પેદુંકોનિ સમયમું વચ્ચિનપ્પુડુ પ્રત્યુપકારમુ ચેયુટકુ મરવ
કૂડક. અદું ચેયુટવલ્લ ભગવંતુડું સંતોષ પડુતુડું, લોકમુ-
નંદ માનમુ હેચ્ચુનુ, મનમુન્નુ મુખ પડુતુમું.

—→ૐ←—

(તમિળ). પુરાવું એરંબું.

દાહતાલ વરૂંદિ કોડિરૂંદ ઓર એરંબું ઓર ઓડત્તિકું
તન્નીર કુડિલ્લ પોઈન. અદુ આળમાન નીરિલ પોલવે અદે

અડિતકોંડુ પોય વિટ્ટુ. ઓરપુરા અદે કંડુ ધરક મરેડુ
 એડિધલીરુંડુ. ઓર ધલેયે તન્ મૂકાલ પરિતુ જલત્તિહ
 એરિદેડુ એરંબુ અદે નિડિતકોંડુ કરેકુ વંદુ. પિરગુ ઓ-
 રનાળ અદેપુરા ઓરવિડત્તિલ ઉટ્કારન્ દિરંદુ. અદુ
 રાષ્ટ્રામલ પડિયે ઓર કુરવન્ અદનમેલ ઓર પોરિયે
 પોટ્ટકોંડુ ઇરંદાન્. અંદ એરંબુ ઇદે અરિદઉડન્ પુરાધનિડં
 પોધ અદન્ કાલે કડિલ્લવે અદુ પરંદુ વિટ્ટુ. ઇદ કદેધ-
 વિરંદુ નામ ઓરપાડમ્ એડુતુ કાલ્ળ વેડિયદાવદુ પિર-
 ત્તિયારકુ ઓત્તારે શેય્યવેડુ' નમ્મે ચારાવદુ નન્મે શેયુદુ
 કુડુત્તિરંદાલ નામ્ અદે ધ્યાનિત્ત તપ્પામલ સમયં વાયુ-
 કું પોદુ બદુલ ઉપકારં એઈદુ કુડુલ્લ વેડિયદુ. અપ્પડિ
 શેઈદુ કોંડિદાલ કુડુવળ સંતોષ મરેગિરાર. નમ્મુ જનંગળુ
 કુળ મરિયાદે વળરં. નામ્ નન્મે યદે ગિરેંમ.

(ગુજરાતી).

વડનું આડ.

વડનું આડ બીજાં આડ કરતાં મોટું થાય છે. એનું
 થડ જડું થાય છે, અને એનાં મોટાં મોટાં ડાળાંમાંથી
 દોરીઓ જેવા ફાંટા નીકળીને લટકે છે તે લાંબાં વધતાં
 વધતાં ભોંયજગણુ જાય છે, ત્યારે તેમાં ઉતરે છે, ને તે-
 મને મૂળ બાંહે છે; એને વડવાઈ કહે છે. તે પછી જાણે
 જુદાં આડ હોય, તેમ વધે છે, ને તેઓ એવી જાડી થાય

છે જે વણે વર્ષે વડવાઈ કરી છે અને અસલ થડ કચું છે, તે
ઓળખતાં મહેનત પડે છે. વડનાં પાંદડાં મોટાં, બડાં
અને લાંબા થાય છે. એનાં ડાળાં ફેલાય છે ત્યારે એવી
તો ઘટા થઈ રહે છે જે તડકી વેળા તેને છાંયડે માણસ,
પશુ, પંખી સર્વ આવીને બેસે છે, ને આરામ પામે છે.
એ છાંડને રાતાં બોર બોર જેવા ટેટા થાય છે. તેની
માંહે ઝીણા ઝીણા ફાણા થાય છે. કાગડા, કાબેર અને
બીજા પંખી એ ટેટા ખાય છે. વડનું ડાળું કાપીને રાખ્યું
હોય તો તેમાંથી ઝાડ થાય છે. એનાં લાકડાં ઈમારતનાં
કામમાં આવતાં નથી.

(તેનુગુ).

મરિં ચેટું.

મરિં ચેટું ઇતરચેટુંકંટે પેદદિગા અશુચુન્નદિ. દાનિ
બોદે મિષ્કિલિ લાવુગા ઉન્નદિ. દાનિ પેદ કોમલલોનુચિ
પ્રાજ્ઞવલે ચીલપુલુ મોલયિ તોંશુચુન્નવિ. અવિ નિદુપુગા
પેદલ ચુંડગા નેલ વરકુ પોવુચુન્નવિ. પિમ્મટા અવિ નેલલો
દિગિ વેરગા અશુચુન્નદિ. પિમ્મટા અવિ વેર ચેટુંલવલે પેરિગિ
મિષ્કિલિ પ્રમાધમ શુટવલ્લ કોન્નિ સંવત્સર મુલ વેનુકા
અવિ વેલ્લુનિયુ દદિ બોદેયનિયુ કનિ પેટ્ટુટકુ અસકયમશુ
ચુન્નદિ (તરમુગાકા પે.વુ ચુન્નદિ ।

મરિં ચાકુલુ પેદદિગાનુ, લાવુગાનુ, નિડિવિગાનુ

અગ્રયુન્નવિ. દાનિ ચોક્ક કોમ્મલુ વિસ્તરિંચિનપ્પુ
 આકલ સમૂહમુ ચોક્ક નીરકિદ યેંડકલમુલો મનુ-
 બ્બુલુ, પશુલુ, પશુલુ, મોદલશુનવિ વચ્ચિ કૂચુંડિ
 આયાસમુ તીર્યુકોનુયુન્નાર. આ ચેદુકુ રેશુ પર્ણવંટિ
 એરંનિ પંદુ અગ્રયુન્નવિ. વાટિલો ચિન્ન ચિન્ન ગિજલુ
 અગ્રયુન્નવિ. કાકુલુ, મુદતશુ પશુલુ દાનિનિ તિનુયુન્નવિ.
 માર્ચેદુ ચોક્ક કોમ્મ કોસિ ઓક ચોટુલો નાટિતે દાનિ-
 લોનુચિ રેદુ ચેદુ અગ્રયુન્નવિ. દાનિ કદેલુ ઇર્ણ કદડમુલો
 પનિકિ રાવડમુ લેહુ.

(તમિળ.)

આલમરમ્.

આલમરમ્ મદ્દ મરંગળે કદિલુમ્ પેરિયદાય વળગિર-
 હુ. અદિનુડેય અડિમરમ્ પદ્મૈયાયુમ્ નળૈગળ કમ્પેપોત્ત
 અદિનુડેય કિળૈગળિ નિહુ પિરપ્પદુ કિળે તોંગિ ભૂમિયૈ
 તોડુવરૈક્ક મેલું મેલું નિગમાગિલ્લે ડે ઉદ્દે ઇરંગિ વેરુગ-
 ળ વિડુગિરુદુઈદ તાળ ગળુકકુ તોગિણિ કિળૈગળેંદુ પેયરિ-
 ડપ્પટ્ટિ ઇર્લ્લિંદુ. પિરશુ અવૈગળ વેંવેર મરંગળ પોલ
 તનિતનિયાય વળરિ પલ વરશત્તિકુપિન્ પૂર્વ અડિમરતે
 તોંગુણિ કિળૈગળિનિહુ કંડુ પિડિલ્લ મુડિયાદ પડકકુ અવૈ-
 ગળ અન્વળલુ પદ્મનાયુ વિડુગિંદુ.

આલમરમગળિન્ ઇલૈગળ પેરિદાયુમ્. તડિપ્પાયુમ્,

નિગળમાયુમ ઇરૂકકું. અદિનુડેય કિઁગળ પરંદુ પોનાલ
મનિદરૂગળ મિરૂગંધળ પક્ષિમળ ચેલામ વેચિલ સમયત્તિ
લ વંદુ અદિનુડેય નિબ્યત્તિલ ઉટકારંદુ એઁપાદુ પડિ.
યાગ અવળવુ નિરૂક્કમાય અડરંદુ ઉડાગિરદુ. ઇદમરત્તિલ
શિવંદ તમરૂપોલ શિરૂ પળંગળિલ અળગાન્ ધાન્યંગળ
આગિરદુ દક્કેગળુમ મૈનાક્કળુમ મટ પરવૈગળું ઇંદ શિ-
રિય પળંગળ શાષ્પિડુ ગિરદુ. આદમરત્તિલ ઓરૂકિઁ વેટ્ટિ
અદૈ નાટ્ટિનાલ અદુ ઓરૂ મરમાયુ વળરૂં. અદન્ મરગ
ળ કટ્ટડંગળિલ કટ્ટ ઉભયોમ પપડાદુ.

(ગુજરાતી.) ડોસો અને તેના દીકરા.

એક ડોસાને પાંચ દીકરા હતા પણ તેમનામાં પૂરો
સંપ નહોતો. જ્યારે તે મરવા પડ્યો ત્યારે તેણે પેટા
છોકરાને પાસે બોલાવીને બેસાડયા, ને એક પાતળી લા-
કડીઓની ભારી ભંગાવીને એકેક જણને કહ્યું કે આ ભા-
રાતું ભાંગ પણ કોઈથી ભંગાઈ નહિ, તેથી પેલા બહુ
આંખા પડી ગયા. પછી પેટા ડોસે કહ્યું કે હવે એ છોડી
નાંખો. અને એકેક જણ એકેક લાકડી ઉપાડીને ભાગો,
એવું કર્યું એટલે તો ઝટ ભાગી ગઈ. પેટા છોકરા ઘણો
અચંબો પામ્યા અને બાપને એમ કરવાનું કારણ પૂછ્યું.
ત્યારે તે બોલ્યો કે એ બધી લાકડી એકઠી હતી તેથી
તેમાં બળ ઘણું માટે આખી ભારી તમારાથી ભંગાઈ

નહિ, પણ અકેક લાકડી જ્યારે છુટી પડી ત્યારે બીજી લાકડીના બળનો ટેકો એને જતો રહ્યો માટે તે એકલી પડી તેથી જટ બાંગી ગઈ. એમજ તમે એ સંપસંધીને રહેશો તો તમને કોઈએ છેડી શકશે નહિ ને તમારા હ-હાડા સુખમાં જશે.

(તેનુગુ.) મુસિલિવાડુનુ વાનિ કોડુકુલુનુ.

એક મુસિલિ વાનિકિ અઘડુગુર કોડુકુલુ ઉંડિરિ. અઘટે વાજલલો કલિમિ ઉંડલેહુ, આમુસિલિ વાનિકિ ચાવુ સમિપિંચિનપુડુ તન કોડુકુલુનુ દગ્ગરકુ પિલચિ વાજલ-નુ કૂંચુડપેટ્ટિ સન્નકોચ્ચલ દટોટિટિનિ તેરિપિંચિનાડુ-પિમ્મટા તાનુ તન કોડુકુલુ એક્કોક્કરિનિ દાનિનિ વિંચમનિ ચેરિપનાડુ. ગાનિ અલ્લુ વિંચટકુ એવાર વલ્લુ સાધ્યમુગાક પોવુટચે વાજલુ વ્યસનપડુચુંડિરિ, પિમ્મટા આ મુસિલિવાડુ આકટ્ટુનુ વિરહીસિ એક્કોક્ક કોચ્ચનુ એકરોકરિકિ ઇચ્ચિ વિંચમનિ ચેરિપનાડુ અલ્લુ ચેયુટવલ્લ વાર્દદાનિનિસુલભમુગાવિંચરિ અંદુકુવાર આશ્ચર્યપડિતંદિતો અલ્લુ ચેયુટકુ કારણુ અડિગિરિ. અ'પુડુવાડ “ આકોચ્ચલાજ એક ટિગા ચેચિં ચુન્નદુન વાટલો બલમુ અધિકમુગા ઉંડે-નુ, કાબટ્ટિ આકટ્ટુનુ મીર વિંચકેક પોતિરિ અઘટેવેરવેરગા કોચ્ચલુનુ વિરહીસિનંદુન, “ઈતર કોચ્ચલ સહાયમુ લેકુદા એંટરિમા ઉંડુટવલ્લ, ત્વરમા વિરિગિ પોપ્પનવિ. અંદે મા!

રમુગા મીરૂનુ ઓકરિતોફૂર કલિસિઈડિતે મિમ્મલનુ એ-
વરૂનુ હાનિ ચેયક ઉંદુર, મીરૂનુ સુખમુગા કાલમુ ગ-
ફપુતુ ઉંડવચ્ચુનનિ.” બહુલુ ઇચ્છેનુ.

(તમિળ.) કિળવનુમ્ અવન્ પુત્તિરર્ગિળું.

ઓર કિળવનુકકુ અઈંદુ પુત્તિરર્ગિળુંદર્ગળ આ-
નાલ અવરૂગળ ઓર વરૂકોરવર શંડે પાટુકોણુડિરંદનર
અવન્ શંડુંતરણુત્તિલ એવરૂગળ કૂપિટ ઉટુકારવતુ ઓર
ક કંબુગળે વરવળેતુ અવરૂગિલ આંવોરવરાય અદે
ઉરૈલ્લ ચાન્નાર આનાલ ચેવનુ ઉરૈલ્લ મુડિયાદદાલ મિગ-
લું વેટ્ટ પટ્ટાર્ગળ પિરગુ અંદ કિલવન્ અંદ કદે અવિ-
ળાક શેઈંદુ ઓંવોરવનૈયુ ઓંવોનદાય એકત ઉરૈલ્લ
ચાન્નાન્ અવરૂગળ અપ્પડિ શેયવે અદુ પિરયાસમિંદિ ઉ-
રૈંદુ પેયન કુમારર્ગળ મિત્તઈ આશ્ચર્યપદુ એદરુકાગ તંગળ
તગપ્પન અપ્પડિ શેયકા રેંદુ કેટ્ટનર અપ્પોદુ અવન્ શોન્ન-
દાવદુ “ઈંદ કંબુગળેલ્લમ ઓંદાય શેરંદુ ઈરંદદાલ અવૈગ-
ળ મિગલું બલમાય ઈંડંદન, આગૈયાલ ઉંગળાલ અંદ
કદે મેત્તામાય ઉરૈલ્લ મુડિયવિદ્તૈ; આનાલ અવૈગળ વે-
વેરાય પિરિતુ ઉરૈલ્લ પદ્દાલ અદકકુ મદ્ર કંબુગળૈય બ-
લં કુરૈપદ્દુ. આન પડિયાલ અવૈ ઓંવોન દાય ઉત્ત-
દાલ કદમિંદિ ઉરૈંદુ પોઈન. અદુ પોત્તવે નીંગળ ઓંવો-
રવરં કુઠિવશિત્તાલ ઓરવરં ઉંગળ તીદુ શેયમાદાર્ગળ,
નીંળુમ મુગમાય ઈરૂપિર્ગળ ”

(ગુજરાતી). આપનો દીકરા ઉપર કાગળ.

તંબવર તા. ૨-૫-૨૧

ઃ દ્રાસ ચિરણુજીવી એસ. હરીરામ શર્મા જોગશ્રી
તંબવરથી લી. એસ. સદાશીવ શર્મા તથા સહકૃદ્બંધના
આશીર્વાદ વચ્ચે.

વિશેષ લખવાનું કે તારો પત્ર હમણાં ઘણું વખ-
તથી નથી, તો સંભારી લખજે. તને અહીંથી ૨ દ્રાસ
કેલેજમાં ભણુરા ગયાં એક વરસ થવા આવે છે પરિ-
ક્ષાના દીવસ નજીકમાં આવેલા છે, માટે વીરસ લક્ષ-
રાખી અભ્યાસ કરજે, અને પરીક્ષામાં પાસ થયાની ખ-
બર જરૂર જલદી લખી જણાવજે વિશેષ શીખામણમાં
માત્ર એટલુંજ લખવાનું કે નીતી માર્ગે ચાલવું, સદા
સત્યજ બોલવું, આપણા કુળનો આચાર પાળવો, સર્વની
જોડે સંહૃદથી વર્તવું અને છેવટે પરમેશ્વરનું ભજન પથ કરવું.

બાદ પરીક્ષા થયા પછી જલદી અહીં આવજે તારી
મા, બેન, ભાઈઓ વિગેરે સરવે ખુશીમાં છે. અને તને
જણું સંભારે છે. અહીં ગામની સુખાકારી પણ સારી છે.
વરસાદ સારો થયેલો છે. વાવેતર પણ સારાંજ છે. કેટ-
લાંક ગામોમાં વરસાદ બહુ વર્ષવાથી કેટલીક તુકયાની
થયેલી છે, પણ એકંદરે સ્થિતિ દેશની સારી છે એજ.

લી. એસ. સદાશીવ શર્મા.

(૨૦૮)

(તેનુગુ). તાંડિયોક્ક કુમારકુ મીઠ કામિતમુ.

તાંબવૂર તા. ૨-૫-૨૧

ચેન્નપટ્ટણ્ણમુનંદુ ચીરનજીવી એસ. હરીરામ શર્માકુ
તાંબવૂર એસ. સદાશીવ શર્મા સહકુટુંબમુતો આશીર્વાદીચી
પ્રાયડમુ એમનગા ની ચેક્ક જાણુ ઇપ્પટલો બહુ દીનાલગા
રા બેદુ ગતુક જ્ઞાપકમુતો પ્રાયવલયુત નીવુ ઇક્કડ નુંચી
મદ્રાસુ કાલેજલો ચદુવુકોતુટકુ પોઈ સમાર એક ગંવ-
ત્સરવું કાવસ્તુન્નદી પરીક્ષ દીનલુ સમીપમુતો વચ્ચીનવા
કાબદી મીક્કીલી જ્ઞાપકમુતો ચદુવુકોનવનેલુ મરીન્ની પરી-
ક્ષલો પ્યાસુ અઈન સંગતીન્ની ફૂડ પ્રાયડમુ તેલીવ પર-
ચવલેનું ઇદીગાક અધીકમઇન તેલીવીલો માત્રમુ એમનગા
ન્યાયમુગા નડુચુકોન વલયુત એલ્લપ્પુડુતુ નીજમે ચેપ્પવલયુ-
તુ,મન કુલાચારમુ પ્રકારમુ નડવવલયુત. અંદરીતો રનેહમુતો
નડવ વલયુત આખરીલો દેલુની ભજનમુ કુડ ચયવલયુત.

પીમ્મટા પરીક્ષ અઈપોઈન તોડુતોને ઇક્કડકી બયલુ-
દેરી રાવલયુતું ની તડલી, અક્ક ચેડેલુ, અન્નતમલુ મો-
દલગુવાર સુખમુંગા લુંડુનાર નીજુવાર મીગુલ તલુચુ
કોંટુતુ ઉન્નાર ઇક્કડા ઊરીયોક્ક સઉખ્યમુતુ બાગુગા
ઉન્નદી વાનયુતુ બાગુગા કુરીમીયુન્નદી. પઈલુંતુ ફૂડ
બાગાને વુન્નવી કોન્ની ઊરીલો વર્સમુ બસ્તીગા કુરીશી
નંદુવલ કોંત નષ્ટમુ જરીગીયુન્નદી. અઈનપ્પટીકીની સાધા-
રણમુગા ઊર મંચી સ્થીતીલો ઊન્નદી.

ઇદુ એસ. સદાશીવ શર્મા

(૨૦૯)

(તાંબીળ). તગપ્પનાર ઉડય કુમારન્ મેલે

કરદાશ (કડીદમ ' તાંબીર તા. ૨-૫-૨૧

મદરાસીલ ચીરણ્ણવી એસઃ હરીરામ શર્માવુક્કુ
તાંબીરી વીરંદુ એસઃ સદાશીવ શર્મા કુટુંબતોડુ આ-
શીર્વાદમ ચેમદુ એળુદીયદુ એન્ન વેન્ડાલ

ધપ્પોદુ વેળુનાળાગ ઉલ્લુડય કડીદમ વરામલી રૂક્મી-
રદુ આગૈયાલ ગવનીતુ એળુદવુમ નીર ઇન્વીડમીરદુ કા-
લેલ્લવ પડીક્કીર હકાગ મદરાસુક્કુ પોર્ષ ધપ્પોદુ સુમાર
ઓર વરસમ આઈવીડુગીરદુ. પરીક્ષે નામુગ સમીપીતુ
વીટ્ટદુ. આગૈયાલ નંડાય ગવનીતુ પડીતુક્કોળળુગીરદુ. ધ-
વ્વમ પરીક્ષેઈલ પાસુ સેમ્મદ વીવરમુમ શીક્કીરમ તેરી-
યપ્પડુત્તવુમ. ધવ્વમ બુદ્ધીમદી એળુદવદુ એન્ન વેન્ડાલ
નીતીમાર્ગમાય નડતુક્કોળળ વેન્ડુમ. એપ્પોદુમ મેઈયે
પેશ વેન્ડુમ. નમ્મુડય કુલાયાર પડીક્કુ નડક્ક વેવ્વડુમ
એદ્દોરોડ સ્નેહત્તાડુ ઇકુક્ક વેન્ડુમ. કડેશીયાગ ભગવાને
ભલ્લતુ ક્કોન્ડુમ કૂડ ઇરૂક્કવેન્ડુમ.

પીરળુ પરીક્ષેઆન ઉડન શીક્કીરમ ઇન્વીડમ વન્ડુ
વીરવંડીયદુ. ઊન તાયાર તંગે તમયનગગ મુદ્દલીયવર સ-
ઊક્કીયમાય ઇરૂક્કોરાર. ઉન્ને રામ્મવુમ નીનેતુક્કોન્ડીરૂક્કી-
રાર. ઇન્વીડમભીરલ એદ્દામ નેમ્મતીયાક ઇરૂક્કીરદુ. મળે
નંન્ડાય પેંલ્લરૂક્કીરદુ. પમ્મરગળુમ નંન્ડાયે ઇરૂક્કીરદુ. શીલ
ભીરલ મળે અધીકમાય પેંલ્લ વીટ્ટદાલ શીલ નટંગળ
આઈઈરૂક્કીરદુ આનાલુમ માત્તત્તીલ ઉર સઊક્કીયમામવે
ઈરૂક્કીરદુ. ધપ્પડીક્કુ એસઃ સદાશીવ શર્મા.

(૨૧૦)

(ગુજરાતી). દીકરાનો આપ ઉપર કામળ.

મદ્રાસ તા: ૫-૫-૨૧

પરમપૂજ્ય પીતાશ્રી એસ: સદાશીવ શર્મા તથા
અંગાસ્વરૂપ પરમપવિત્ર માતૃશ્રી તથા બાપંઓ અમે ઇંહેનો
ભોગશ્રો મધરાસથી હી: આપનો આજ્ઞાકીત શેષક એસ:
હરીદાસ શર્માના પ્રણામ સ્વીકારશો. હું અત્રે પ્રભુ
તથા આપ વડીલોની કૃપાથી ખુશીમાં છું તમારો પત્ર
આવ્યો તે વાંચી વીશેષ આનંદ થયો છે. મારી પરીક્ષા
હવે નજીક આવે છે, અને હું તેમાં ખચીત પાસ થઇશ
એમ મને વિશ્વાસ છે. ત્યાર બાદ હું તમારી પાસે જરૂર
આવી પહોંચીશ. હમેશ બોરડીંગમાંથી ટ્રામમાં બેસી કેલે-
જમાં જઈશું. એક વખત ટ્રામમાંથી ઉતરતાં મારે પગ ખરી
ગયો હતો જેથી મને સહેજ ઇજા થઈ હતી, પણ તુરતજ
ઈસ્પીતાળમાં જઈને ઇલાજ કરાવ્યો હતો જેથી કરી મને
તદન આરામ થઈ ગયેલો છે. માટે ખીલકુલ શ્રીકર ક-
રશે નહિ. મારી વખીયત પણુ સારી છે. નિશાબાં
માસ્તર તથા મારા વર્ગના સર્વે જણા મારા ઉપર ઘણો
સ્નેહ રાખે છે. આ માસની નિશાળની શીના પૈસા આપ
મોકલી આપશે અગર અત્રે કોઈની પાસેથી અપાવાની
મે ઇવજી કરશે. એજ

હી: એસ: હરીદાસ શર્મા,

(તેનુંગુ) કુમારકુ યોક્ક તાંડિ મીઠ કાગિતમુ.

મહારાષ્ટ્ર તા: ૫-૫-૨૧

પરમ પૂજ્યુલ્લેખના તાંડિગાર એસ; સદાશીવ શર્મા
પરમપવીષ્ઠસાહચર્યના તદ્દલીગાર, અક્ક ચેલ્લે-ડું, અજતમ્મુલુ,
વગનાલ શ્રીમુખમનકુ તમવીષેયુડુ એસ. હરીદાસ શર્મા
મીઠીલીનમસ્કારમુલુ ચેસી પ્રાયડમુ એમનગા નેનુ ઈક્કડ
ભગવંતુની કૃપવલ્લનું તમ પેદલ કૃપ વલનનુ સૌખ્યમુખા
લુંડુજાનુ. તમ યોક્ક બાપુ વચ્ચી ચેરીનદી અદી ચદીવી
મરોતા સંતોષ આયેનુ. ના પરીક્ષા સમીર્પીચીનદી. નેનુ
અંદુલે તપ્પકા પાસ અગ્રુતુનની નમ્મીયુજાનુ. અદુ પી.
મ્મટા નેનુ તમ વદ્દકુ અગત્ય વચી વેસ્તાનુ. એલ્લપુડનુ
મોડીંગુનુંચી ટામુખંડીલો ફૂચુંડીદા કાલેલ્લકી પોવુચુજાનુ.
એકતૂરી ટામુ ખંડીલોનુંચી દીગેટપુડુ ના કાલુ જરગી
નાકુ કોંચેમુ ગાયમુ તગીલી જાડીનદી. અઇતે તોડુતોને
આમુપત્રીકી પેઈ દાનીની ચક્ક પડચુકોંડીની ઇપ્પુડુ નાકુ
બાગા સ્વસ્થમર્ષ પોઇનદી ગનુકા તામુ નક્કુ મુરોચી એ-
તમાત્રમુલુ વ્યસનમુ પેદુંકોનર હ. ના દેહમુનકુનુ સૌખ્ય
મુગાને નુજરી. સ્ફૂલીલો ના ઉપાધ્યાયુલુ ઇક્કનુ નાતો અ-
દુવુકોનુ પીલ્લકાયલ્લં દરૂકુ ના પર્ષ મીઠીલી પ્રેમતો હ.
બાડ. ઇ નેલ યોક્ક સ્ફૂલ્લ જીતમુ તામુ દયજેસી પ્રંપી.
મય વલસીનદી. લેક ઇક્કડ એવરી વદ્દનુંચીતર્પના ઇપ્પી-
ચ્યેટ્ટુ એપાટ્ટુ ચેયવલસીનદી. ઇતે સમાચારમુ.

ઈટલુ. એસ. હરીદાસ શર્મા.

(તમિળ). કુમારન્ ઉડય તમપ્પનાર મેલે

કરદાશી. (કડીદમ). અદ્રાસ તા. ૫-૫-૨૧

પરમપૂજ્યમાન તમપ્પનાર એસ. સદાશીવ શર્મા
 મીગલુમ પવૌત્રમાન તાચાર, તમૈયનગળ, તંગૈગળ, મુલ્લી-
 ચવરગળુક્કુ તંગળુક્કુ અડીયેનાકીય એસ. હરીદાસ શર્મા
 નમસ્કરીતુ એળુદીયદુ એન્નવેન્ડ્રાલ નાન ઇળીડમ ભગવા-
 નુડય કૃપૈયાલુમ ઇલ્લુમ્મ તાંગળ પેરીયોર ગળુડય કૃપૈ-
 ચાલુમ. સૌક્ષ્મયમાગ ઇર્ક્કીરેન. તંગળુડય કડીદમ વંદીર-
 ળોરદુ. અદૈ વાચીતુ મીગલુમ સંતોષ મડેન્દેન. એન. પરીક્ષે
 સમીપીતુ વીટ્ટદુ. અદીલ નાન તવરામલ પાસ શેયવેન
 એન્ડુ નંળીઁક્કીરેન. અદીન્પીરશુ નાન તંગળીડમ કટ્ટાયમ
 વન્ડુ વીડુવેન. એપ્પોદુમ નાન ઓડીંગીલીરેન્ડુ કાલેશુક્કુ
 દ્રામ વંડીઈલ એરી પોવુકીરેન. ઓર હપા દ્રામવંડીઈલી-
 રેન્ડુ એરંશુમપોદુ કાલુ તવીરી કોવેમ ગાયમ પટ્ટદુ. આ.
 નાલ ઉડને આસુપત્રીક્કુ પોઈ કટ્ટુગળ કટ્ટીકેંડકાલ ઇ-
 પ્પોદુ નન્ડ્રાય વાશી આઈવીટ્ટદુન્ડુ અદૈ પટ્ટી તાંગળ કેંચ-
 માવદુ કવલે પડવેન્ડામ. એન દેહુમ્મ સગિક્કીયમાગવે
 ઇર્ક્કીરદુ. રક્કલીલ વાધીયાર ઇલ્લુમ્મ એન કૂડ પડીક્કમ
 પેયંગળ એલ્લામ એન પેરીલ સ્નેહમાગવે નડન્ડુક્કોન્ડુ
 વળીરાર. ઇન્દ માસ રક્કલ સંગળમ તાંગળ હયલુ શેયદુ
 અનુપ્પીવેક્ક વેન્ડીયદુ. ઇલ્લાવીટ્ટાલ ઇન્વીડમ ચારોડત્તોલી.
 રેન્દાવદુ વાંગીક્કોળળુમળડી શેયપ્પલુમ. ઇદુદાન સમાચારમ.
 ઇપ્પડીક્કુ એસ. હરીદાસ શર્મા.

મળવાનું ઠેકાણું.

હવે જયશંકર હરીભાઈ એન્ડ સન્સ,

નં. ૧૦ લખમુદાસ સ્ટ્રીટ મધરાસ,

હવે ભોગીલાલ ભોતીલાલ નં. ૮૮ ટંકશાળ
મધરાસ,

હવે જોડાલાલ જોભાઈ શેઠપોળ-નડીયાદ.

